

JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA!

PIEŚNI PATRYOTYCZNE I NARODOWE

zebrał

Fr. Barański

LWÓW

Nakładem Księgarni Polskiej.

WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA W KIELCACH
BIBLIOTEKA

A-688

Lit. A. Prąszlak Lwów

Λωδω
[1893]

111874

111644 L

A

688

W STULETNIĄ ROCZNICĘ
drugiego rozbioru Polski

i

W TRZYDZIESTOLETNIĄ ROCZNICĘ POWSTANIA

roku 1863.

N^r 1.

Powoli, wolno.

Je. szcze Pol. ska nie zgi. nę - ła po. ki my ży - je - my.

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part features chords and moving lines that support the vocal melody.

Co nam ob - ca prze - moc wzię - ła mo. cą od - bie - rze - my.

The second system of the musical score also consists of three staves, following the same format as the first system. The vocal line continues with the lyrics. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and melodic fragments.

Marsz Marsz Dą - brow - sli z zie - mi wła - skiej do Pol - ski Za two - im prze - wo - dem

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, 2/4 time, with lyrics: "Marsz Marsz Dą - brow - sli z zie - mi wła - skiej do Pol - ski Za two - im prze - wo - dem". The piano accompaniment is on the bottom two staves, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line. The system ends with a fermata over the final note.

Zła - czym się z na - ro - dem Za two - im prze - wo - dem Zła - czym się z na - ro - dem.

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are: "Zła - czym się z na - ro - dem Za two - im prze - wo - dem Zła - czym się z na - ro - dem." The system ends with a double bar line and a fermata over the final note.

Nr. 2.

Maestoso.

Bo - ie Oj. cze Two. je dzie - ci Pta. cza, ie - brzą lep - szej

do - li Rok po ro - ku mar - rze le. ci My wrze - wo - li my wrze - wo - li.

Nr. 3.

Largo.

Bo-że coś Pol-ską przez tak dłu-gie wie-ki O. ta-koż blas-kiem po-ty-gi i

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment features a steady bass line in the left hand and chords in the right hand.

chwa-ty Coś ją ra-sta-niał tar-czą twoją o-pie-ki Od niebezpie-stwa kła-re przygry-bió ją

The second system continues the musical score. It maintains the same instrumental and vocal parts as the first system. The lyrics continue across the vocal line, with some words like "niebezpie-stwa" and "przygry-bió" appearing with diacritics. The piano accompaniment continues with similar harmonic support.

chciaty Przed Two oł - ta - nie za - no - sim bla - ga - nie Oj - ccy - zne, Wolność, rucz nam wró - cić

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, 3/4 time, with lyrics in Polish. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features a steady accompaniment of chords and moving lines.

Pa - nie! Przed Two oł - ta - nie za - no - sim bla - ga - nie Oj - ccy - zne, Wolność rucz nam wró - cić Pa - nie!

The second system continues the musical score with the same three-staff structure. The vocal line concludes with a fermata over the final note. The piano accompaniment also concludes with a fermata over the final chord. The lyrics are identical to the first system.

N° 4.

Largo.

Kdy-mem po-za-rów, z ku-rum krwi bratnij Do cie-bie Pa-nie bi-je ten głos!

Stras-xna to skar-ga jek to o-sta-tri Od ta-kich mo-dłów bie-le-je włos!

My już bez skar. gi nie zna. my spie. wu, Wie. niec cier. nie. wy wrośł wna. szą storo. ni

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes, with some rests and dynamic markings.

Wie. cnie jak pom. nik Two. je. go gnie. wu, - Ster. ocy ku To. bie bła. gal. na dlori!

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. It also consists of three staves. The lyrics are written below the vocal line. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns and chord progressions as the first system.

N° 5.

Larghetto.

Cześć Pol. skiej zie. mi cześć Oj. czy. inie na. szej cześć Cześć Pol. sce cześć Kto się jej

sy. nem zwie Whimpolska du. sza wre Niech sta. nie wgro. no te Pieśń chwa. Ty wzniesć.

Tempo di Polacca.

Patrz Kościuszko na nas xnie - ba Jak wkrwi wro - gów

bę dziem bro - dnic Two. go mie - cza nam po. trze. - ba By Oj - cy - - xnę

o - swo - bo - dźci Wol - ność dro - ga w bia - tej sxa - cie Nto - tem skrzy - stem

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with a treble clef. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part features a steady bass line with chords and some rhythmic patterns.

w go - rze le - ci Na jej czo - le pa - trzaj bra - cie

The second system of the musical score continues the composition. It also consists of three staves: a vocal line on top and piano accompaniment on the bottom two staves. The piano accompaniment includes some arpeggiated chords and rhythmic patterns. The lyrics continue across the vocal line.

Tak swo. bo . . dy gwiak . da swie . ci O to jest wol. no. sci

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is G major (one sharp). The vocal line begins with a treble clef and a common time signature. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and features a steady rhythmic pattern of chords and moving lines.

spiew spiew spiew My xa nią porę. le. jem krew krew krew.

The second system continues the musical score. The vocal line has three measures of the word 'spiew' followed by 'My xa nią porę. le. jem krew krew krew.'. The piano accompaniment continues with similar harmonic support. The system concludes with a double bar line.

N° 7.*Andantino.*

Wa-lecznych ty . . siac o-puszera War-sza-wę Przy-się-ga

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is G major (one sharp). The tempo is marked 'Andantino'. The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand.

kle- . . ożac na-szym świadkiem Bóg Zbagnę-tem urę- . . ku pój-dziem w świę-tą

The second system continues the musical score. The vocal line starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the first system.

sprą. wę Śmierć ku. stem na. - szem nie chaj xi. drzy wrog I do- bosz

This system contains the first two staves of music. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with lyrics written below it. The bottom two staves are piano accompaniment, with the right hand in treble clef and the left hand in bass clef. The music consists of several measures, including a repeat sign.

xa. grmiał już so. już xa. war ty 7 pa. new. ką proż. - na i. dzie wboj palk czoasty czoasty

This system contains the second two staves of music. The top staff is a vocal line in G major with lyrics written below it. The bottom two staves are piano accompaniment. The system concludes with a first ending marked *J^{ma}* and a second ending marked *II^{da}*.

Je - szc - xe Pol - ska nie zgi - nę - ta - Po - ki my ży - je - my

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a key signature of one flat. The music is in 3/4 time. The vocal line begins with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, and then a quarter note Bb4. The piano accompaniment features a steady bass line with chords in the right hand.

Co nam ob - ca prze - moc wzię - ta Mo - cą od - bie - rze - my

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, and then a quarter note Bb4. The piano accompaniment continues with the same bass line and chords in the right hand. The system concludes with a double bar line.

Co wszo- - ta rox - pacx to do - ko - na mę - stwo

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part features chords and moving lines in both hands.

Marsz Marsz Po - la - cy Bóg nam da rwy - cię - stwo!

The second system of the musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part continues with chords and moving lines.

Maestoso.

Nie tak in il - to tem-po-re by-wa-to Pa-nie Cze-sni-ku dawny mój sa-sie-dzie

By-to dość xto-ta a wy-dat-ków ma-to Pi-ti-smy wła-sny mio-dek przy o-bie-dzie.

N° 10.

Tempo Krakowiaku.

Bar-to-su! Bar-to-su! Oj nie trać-wa na-dzie-i Oj nie trać.

wa na-dzie-i Bóg po-bto-go-sta-wi Oj-czy-znę nam zba-wi

Bóg po - bto - go - sta - wi Oj - cy - xne nam xba - wi

The first piece is a short musical setting. It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The vocal line is written in a simple, folk-like style with a mix of eighth and quarter notes. The piano accompaniment provides a harmonic foundation with chords and moving lines in both hands.

N° 11.

Tempo Krakowiaka.

Na Wa - wel na Wa - wel Kira - ko - wia - ku zwa - wy

The second piece is a Krakowiak, a traditional Polish dance. It features a vocal line and a piano accompaniment. The key signature has two flats (Bb and Eb), and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Tempo Krakowiaka'. The vocal line is written in a simple, folk-like style with a mix of eighth and quarter notes. The piano accompaniment provides a rhythmic and harmonic foundation with chords and moving lines in both hands.

Kra. ko-wia-ku żywa-wy Po-du-maj po-tę sknij nad pomnikiem

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a grand staff bracket. The music is in a 3/4 time signature.

sta-wy Po-du-maj po-tę - sknij nad pom-ni-kiem sta-wy

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a grand staff bracket. The music is in a 3/4 time signature.

Allegro risoluto.

Erzmia pod Stoczkiem ar. ma. ty Blyx exa bia. te ra. ba. ty

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The vocal line begins with a treble clef and contains the lyrics "Erzmia pod Stoczkiem ar. ma. ty Blyx exa bia. te ra. ba. ty". The piano accompaniment starts with a grand staff (treble and bass clefs) and provides harmonic support for the vocal line.

A Dwer. nic. ki na prze. dxie Na mo. ska. la sam je. dxie

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The key signature changes to two sharps (F# and C#) in the second measure of the vocal line. The vocal line begins with a treble clef and contains the lyrics "A Dwer. nic. ki na prze. dxie Na mo. ska. la sam je. dxie". The piano accompaniment continues on the grand staff, maintaining the harmonic structure.

Hej za lan. ce chło. pa. cy Oxe go bę. dziem tu sta - li

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

Tam się bi - ją ro. da - cy A myż bę. dziem stu cha li Stu cha li

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. It includes two endings for the vocal line, labeled "I^{na}" and "II^a". The first ending concludes with a quarter rest, and the second ending concludes with a quarter rest. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

Moderato.

Stani my bra-cia wrax J- lu jest tu nas

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one flat) and 2/4 time, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is marked 'Moderato'.

Stani my bra-cia wrax J- lu jest tu nas

The second system of the musical score is identical to the first system, consisting of three staves with the same vocal line and piano accompaniment. The lyrics 'Stani my bra-cia wrax J- lu jest tu nas' are repeated below the vocal staff.

Krob-my puxy- ja - del- skie ko - lo I xa- nuo- my piesz- we- so- to

This system contains a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment consists of two staves: a right-hand part with a treble clef and a left-hand part with a bass clef. The piano part features a steady accompaniment of chords and moving lines.

Po- ki ma- ny czas Po- ki ma- ny czas

This system continues the musical score with a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment consists of two staves: a right-hand part with a treble clef and a left-hand part with a bass clef. The piano part continues with a steady accompaniment of chords and moving lines.

Andantino.

First system of musical notation. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is on a single staff with a treble clef, and the piano accompaniment is on two staves (treble and bass clefs) with a grand staff bracket. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the vocal line.

Po - moc daj. cie mi ro - da - cy Gdyż za wi - stry los mię re - ka

Second system of musical notation, continuing from the first system. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is on a single staff with a treble clef, and the piano accompaniment is on two staves (treble and bass clefs) with a grand staff bracket. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the vocal line.

że - brać mu - sze bo do pra - cy Je - dna mi xo - sta - ta re - ka

Bie-dny xio-mek bo-gax w bli-xny Cłos bla-gal-ny do was wrno-si

koł-nierz wierny dla oj-czy-xny O jał-mu-inę xiomków pro-si xiomków pro-si

I^{ma} II^{da}

Allegretto.

Po- lak nie słu - ga Nie zna co to pa - ny

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. The lyrics are "Po- lak nie słu - ga Nie zna co to pa - ny". The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a grand staff bracket. The piano part features a steady accompaniment with chords and moving lines in both hands.

Nie da się o - kuc prze- mo- cą w kaj- da- ny.

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line is on a single treble clef staff with the lyrics "Nie da się o - kuc prze- mo- cą w kaj- da- ny.". The piano accompaniment continues on the grand staff, maintaining the same musical texture as the first system.

Wol - no - ścia ży - je do wol - no - ści wrdy - cha

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (D major). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features chords and moving lines in both hands.

Bez niej jak kwia - tek bez ro - sy u - sy - cha

The second system of music also consists of three staves, continuing the vocal and piano parts from the first system. The vocal line continues with the lyrics. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and melodic fragments in both hands.

Allegretto.

Preck, preck od nas smu. tek woxel-ki ka. pal faj-ki staw bu. tel. ki

Niesh we. so. to x. prxy. ja. cio. ty Sxyb. ko mi. ja oxas.

Niech we - so - to zproxy - ja - cio - ty Szyb - ko mi - ja czas .

The first system of music consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a grand staff bracket. It features a steady accompaniment with chords and moving lines in both hands.

Niech we - so - to zproxy - ja - cio - ty Szyb - ko mi - ja czas .

The second system of music is identical to the first, featuring a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a grand staff bracket. It features a steady accompaniment with chords and moving lines in both hands.

N° 17.*Allegro.*

Naax Chto - pic - ki wo - jak dzieł - ny, smia - ty, po - wie - dzie

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one flat) and 2/4 time, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features a steady accompaniment of chords and moving lines.

na - szych zu - chów wo - po - le zwy - cięstw chwa - ty

The second system continues the musical score with three staves. The vocal line and piano accompaniment follow the same notation as the first system. The lyrics are written below the vocal staff. The piano accompaniment continues with similar harmonic support.

Po-wie-dzie na-szych xu-chów w po-le zwy-cięstw chwa-ty

The first system of music consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is G minor (two flats). The vocal line is written in a single treble clef staff, and the piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs). The lyrics are written below the vocal line.

Huk ar-mat sroczek pa-ta-szy ka-bor-ców o-de-straszy

The second system of music continues the composition. It features a vocal line and a piano accompaniment in the same G minor key signature. The lyrics are written below the vocal line.

Hej bra-cia wi-mię Bo-że Bóg nam do-po-mo-że

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in G minor, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in 4/4 time and features a simple harmonic accompaniment.

Hej bra-cia wi-mię Bo-że Bóg nam do-po-mo-że

The second system of music is identical to the first, consisting of three staves with a vocal line and piano accompaniment. It concludes with a double bar line.

N° 18.

33.

Allegretto.

Niedbarn ja - ka spachnie ka - ra Mi - na, sy - bir, czy kraj da - ny

ka - wsze ja wier - ny, pod da ny pra - co wać be - dzie dla ca - ra

657

Musik

Na - wsze ja wier ny pod - da ny Pru - cowiś be - de na sa - ra

The first piece is a short musical fragment. It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clef). The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The lyrics are written in a cursive hand below the vocal line.

*Allegretto.*N° 19.

Wkrwawem po - lu srebrne pta - sze Po - szly wbo - je chlop - cy na - sze

The second piece is a short musical fragment. It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clef). The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 3/4. The lyrics are written in a cursive hand below the vocal line. There is a fermata over the word 'wbo' and a triplet of eighth notes in the piano accompaniment.

0877.

Hu! ha Krew gra! Duch gra! hu ha! Nie-chaj Pol-ska

na Ja kich sy now ma

8

№ 20.

Andante.

O gwiazdco coś błyszczyś ta ciałem ja ujrzał świat

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features chords and moving lines in both hands.

Cze. miś to tak gwiazdko ma. ta Twój pro. my. ślek xbla. dli

The second system of the musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part continues with chords and moving lines in both hands.

bre-mis ni-jus tak nie pto-niesz jak w dzie-cin-nych dniach

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The vocal line contains the lyrics "bre-mis ni-jus tak nie pto-niesz jak w dzie-cin-nych dniach". The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand and chords in the left hand.

Bdym na mat-ki i-grat to-nie w ma-lo-wa-nych snach

The second system of the musical score continues with a vocal line and piano accompaniment. The vocal line contains the lyrics "Bdym na mat-ki i-grat to-nie w ma-lo-wa-nych snach". The piano accompaniment continues with similar rhythmic and harmonic patterns, including a key signature change to one sharp (F#) in the second system.

N° 21.*Vivo.*

Wi - taj ma - jo - wa ju - trzen ko Świeć na - szej pol - skiej kora - i - nie

Mu - ci - my cie - bie pio - sen. ko Przy hu - lan - ce i przy wi - nie

Wi - taj Maj!   pię - kny Maj!   U Po - la - kow -   bło - gi raj

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with a 3/4 time signature. It contains four measures of music with lyrics: "Wi - taj Maj! pię - kny Maj! U Po - la - kow - bło - gi raj". The piano accompaniment is shown on two staves below the vocal line, with a treble and bass clef. The piano part features chords and moving lines in the right hand and a bass line in the left hand.

Wi - taj Maj!   pię - kny Maj!   U Po - la - kow -   bło - gi raj

The second system of the musical score is identical to the first system, featuring a vocal line and piano accompaniment in G major. It contains the same lyrics and musical notation as the first system.

Andante.

N° 22.

Jak wpa. nia. Ta na-sza po-stać kie - dy w stoncu bliższy stal.

kon na miej-scu nie chce do-stać Pój-dzież ko-niu pój-dzież w dal

Allegretto.

Ta - ki los wy - padł nam Dzi - siaj tu a ju - tro tam

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single treble clef staff in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on a grand staff (treble and bass clefs) and features a steady eighth-note bass line and block chords in the right hand.

Ta - ki los wy - padł nam Dzi - siaj tu a ju - tro tam.

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment from the first system. It concludes with a double bar line. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as in the first system.

N° 23.

Po- nad fa- lą me- wa le- ci Le- ci w dal we- so- ła

Le- ci w dal we- so- ła Bo wio- ser- na sto- ro- ce swie- ci

Lep-szy świat ja wo-ta Bo wio-sen-ne

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part features chords and moving lines in both hands.

stori-ce świe-ci Lep-szy świat ja wo-ta..

The second system of the musical score continues the composition. It also consists of three staves: a vocal line on top and piano accompaniment on the bottom two staves. The lyrics continue from the first system. The musical notation and accompaniment style are consistent with the first system.

Allegro.

Co to xa gwar? We so - ty car

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a common time signature (C). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in a simple, rhythmic style.

Bo mu mar-graf po - dał pro-jekt jak u - ga - sić car

The second system of the musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a common time signature (C). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music continues the simple, rhythmic style from the first system.

Da - lej ca - rze ru - szaj wła - ny Bo no - we brze - cza kaj - da - ny

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff in a treble clef, with a 2/4 time signature and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and features a steady, rhythmic accompaniment with chords and moving lines.

No - we siwix cza ba - ty knu - ty Świe - za pty - nie krew

The second system continues the musical score. It features the same vocal line and piano accompaniment as the first system. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment, ending with a double bar line.

Andantino.

ka - Nie - men tam procz Jux go - tow kwi xbra - ja

dxiew. cxy - no ty mo - ja M - sci - snij #daj mi coz ka

Nie - men, za Nie - men i ju - cxi za Nie - men Nie

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part features a steady bass line and chords that support the vocal melody.

przyłgniesz tam ser - cem - Cxi wa - bi za Nie - men? Cxi

The second system of the musical score also consists of three staves, continuing the vocal line and piano accompaniment from the first system. The vocal line continues with the lyrics. The piano accompaniment maintains the same rhythmic and harmonic structure, providing a consistent accompaniment for the voice.

kraj tam pie - kiej - sy kwie - ci - sta tam biori Cy
 mil - sze dzie - wo - je że tak spie - szysz doń

The musical score is written in a single system with a common time signature. The vocal line is on a single staff with a treble clef. The piano accompaniment is on two staves, with a grand staff bracket on the left. The lyrics are written in a cursive hand below the vocal line. The first system ends with a double bar line, and the second system also ends with a double bar line.

N° 26.

Andante.

Mus. ko mo ja oxys' po - stan - ka Ja. kazi,

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a brace on the left, sharing the same key signature and time signature. The melody is simple and lyrical, with a steady accompaniment.

ja. kazi nie-siesz wieść O ma lu - ba ma ko.

The second system continues the musical score. The vocal line and piano accompaniment follow the same notation as the first system. The lyrics continue across the two staves. The piano accompaniment provides a consistent harmonic and rhythmic foundation for the vocal melody.

chan - ko pieść się zwię - niem pieść się pieść Tu na

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), indicating G major. The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand.

ser - cu bli - zej bli - zej Ach tu cię - ży wiel - ki żal!

The second system continues the musical score. The vocal line includes a triplet of eighth notes (G4, A4, B4) marked with a '3' above them. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns, ending with a final chord in the right hand.

I ma

Tam sa-mo. trywnem wię-zie-niu cze-mux cze-mux le-cisz

II da

w-dal cze-mux le-cisz w-dal.

N° 27.*Vivace.*

Węj ta-tu-lu co to sma-cy lo to i-da xa ju-na cy

Nio są ki-je wy-to-co-ne I ze la-zem na sa-dzo-ne

I spi-ca-ste i kon-ca-ste I sio-wa-ce i bly-ska-ce

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), indicating G major. The vocal line is written on a single treble clef staff and contains four measures of music. The piano accompaniment is written on a grand staff (treble and bass clefs) and also contains four measures. The lyrics are written below the vocal line.

Wsz. dzie wrax po cie-ry Wsz. dzie wrax po cie-ry

The second system of the musical score continues with a vocal line and a piano accompaniment. The key signature remains one sharp (F#). The vocal line consists of four measures, with the first two measures containing the lyrics. The piano accompaniment also consists of four measures. The lyrics are written below the vocal line.

N° 28.*Allegro.*

Hej Wo-tyń- ce, U- kra- iń- ce, Da- lej na koń wszy- scy

Żwa- wo, ży- wo, Nie- le- ni- wo, Bru- cia na- si bliż- cy

Kło-wle-ni-stwie x-y - je Te-go we dwa ki - je

The first system of music consists of three measures. The vocal line (treble clef) begins with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, and C5. The piano accompaniment (treble and bass clefs) features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand. The key signature is one sharp (F#).

Eu-pu, cu-pu, cu-pu-tu-pu Te-go we dwa ki - je

The second system of music consists of three measures. The vocal line (treble clef) begins with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, and C5. The piano accompaniment (treble and bass clefs) continues with a steady eighth-note bass line and chords. The key signature is one sharp (F#).

N° 29.*Allegretto.*

Na Wschód pa trząc mym swy. cza. jem Ci cha ła po

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, with a key signature of three flats and a 3/2 time signature. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The lyrics are written below the vocal line.

li - cu pty - nie Ach! ja pta - cze za swym kra. jem

The second system of the musical score continues the composition. It features the same three-staff structure as the first system. The lyrics are written below the vocal line.

A tym kra-jem jest Wo-ły-rie Ate ja pła-cze

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 3/4. The music is written in a handwritten style.

za swym kra-jem A tym kra-jem jest Wo-ły-rie.

The second system of the musical score also consists of three staves, continuing the vocal line and piano accompaniment from the first system. The notation and key signature remain consistent with the first system.

N° 30.*Tempo Krakowiaka.*

Da lej bracia bierz wa ko sy Wy brzy knij wa ra xem

Pol sko swietnie Two je ko sy Tem wro cim ze ta xem

Da-nax mo-ja da - na Oj-cy-zno ko-ska-na

The first system of the handwritten musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (D major). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is written in a simple, clear hand.

Da-nax mo-ja da - na Oj-cy-zno ko-ska-na

The second system of the handwritten musical score is identical in notation to the first system, featuring a vocal line and piano accompaniment in D major. The lyrics are repeated: "Da-nax mo-ja da - na Oj-cy-zno ko-ska-na". The notation and layout are consistent with the first system.

N° 31.*Tempo marziale.*

Gdy na-ród do bo-ju wy-stą-pił z o-rę-zem Pa-

no-wie o czyn-ach ra-dzi - - - - - li Gdy

na - ród xa - wo - tał um - rzem lub xwy - cie - zym Pa -

The first system of music consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The vocal line begins with a quarter note on G4, followed by quarter notes on A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand.

no - wie w sto - li - cach ba - wi - li 0.

The second system continues the musical piece. The vocal line has a quarter note on G4, followed by quarter notes on A4, B4, and C5. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns, including a prominent eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand.

exoś wam pa - no - wie ma - gna - ci ka na - szej nie

This system contains the first two lines of music. The top line is a vocal melody in G major, with lyrics written below it. The bottom two lines are piano accompaniment, consisting of a right-hand part with chords and a left-hand part with a simple bass line.

wo - łą kaj - da - ny O exoś wam ksję - ść - ła bra.

This system contains the second two lines of music. It continues the vocal melody and piano accompaniment from the first system. The lyrics are written below the vocal line.

bio. wie pra- Ta- ci Za kraj nasz krwią bra-tnia xbrzy-

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with lyrics written in a cursive hand. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is written in a simple, folk-like style with quarter and eighth notes.

I^{ma} *II^{da}*

xga - - - - - ny 0 xga - - - - - ny

The second system of the musical score also consists of three staves. It is divided into two parts by a double bar line. The first part is marked *I^{ma}* and the second part is marked *II^{da}*. The vocal line (top staff) has lyrics "xga - - - - - ny 0 xga - - - - - ny". The piano accompaniment (middle and bottom staves) provides harmonic support. The notation includes various rests and note values, with some notes marked with a '7' (likely indicating a seventh chord).

N° 32.

Tento.

By - waj dziew cze - zdro - we Oj - czy - zna mnie wo - ta

J - że za kraj wal - czyś wśród ro - da - ków ko - ta

I choć przyj- dzie ści - gać jak naj- da- lej wro- ga

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with a treble clef. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in 4/4 time and features a simple harmonic accompaniment.

Ni- gdy nie xa- po- mnę Jak mi by- łas dro- ga.

The second system continues the musical score with three staves. The vocal line (top staff) concludes with a fermata. The piano accompaniment (middle and bottom staves) continues with the same harmonic structure. The lyrics are written below the vocal line.

Tempo marziale.

Do bro- ni lu- du po- wsta- my wra- z I bra- tni- a so- bie po- da- j- my d- ło- ni

Ke- trze- ci- ty- ra- now ju- z na- dz- y- sz- eł- c- zas Wi- e- ni- e- m wol- no- ści or- d- ob- my- s- kro- ci

Ha stem do bo-ju. Wolność i lud! Do bro-ni, do bro-ni powstańmy w rzę-

This system contains the first two measures of the piece. The vocal line begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The piano accompaniment is written for grand piano with treble and bass clefs. The lyrics are written in a cursive hand below the vocal staff.

żwalczyć ty-ra-nów w zra-ki te nie cud. Do bro-ni, do bro-ni już nadziedł czas.

This system contains the next two measures. The musical notation continues from the first system, with the vocal line and piano accompaniment. The lyrics continue in the same cursive hand. The piece concludes with a double bar line at the end of the second measure.

Animato.

Pol. ska mło dziez niech nam ży- je Nikt jej nie prze- sa - dzi

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The vocal line begins with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

Bo jej rę- ka do brze bi- je Gło- wa do brze ra - dzi

The second system continues the musical score. The vocal line and piano accompaniment maintain the same rhythmic and harmonic patterns as the first system. The vocal line continues with quarter and eighth notes, and the piano accompaniment provides a consistent accompaniment.

Po gnę-bie-ni, za-po-mnie-ni Od ca-te-go świa-ta

Wła-snych ba-li-śny się cie-ni Brat u-ni-kał bra-ta

N° 35.

Bra- cia do bi- twy nad- szedł czas Trą- ba do bo- ju wy- wa nas Do

bo- ju, Do bo- ju Po- spie- szaj- my wra- x

Zdradny są. siad mysl na - tę - zył Jak - by zniszczyć pol - skie ple - mię

This system contains the first two staves of music. The top staff is a vocal line in G minor, with lyrics written below it. The bottom two staves are piano accompaniment, with the right hand in treble clef and the left hand in bass clef. The music consists of quarter and eighth notes in the vocal line, and chords and single notes in the piano accompaniment.

Wiał wo - pie - twę , u - cie - mię - zył Rwał na cze. ści na - szę zie - mię

This system contains the second two staves of music. It continues the vocal line and piano accompaniment from the first system. The lyrics are written below the vocal staff. The musical notation follows the same style as the first system, with a consistent key signature and time signature.

Wmści-wą dłoń Chwyć-my broń Kni-żnie moc ty - ra - na

The first system of music consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is one flat (B-flat major). The vocal line is written in a single treble clef staff with a soprano clef. The piano accompaniment is written in two staves: a right-hand treble clef staff and a left-hand bass clef staff. The music is in a 4/4 time signature. The lyrics are written below the vocal line.

Bij śpiewaj o wol-no-sci A przy nas wy-gra-na!

The second system of music continues the piece. It features a vocal line and piano accompaniment in the same key signature and time signature as the first system. The lyrics are written below the vocal line.

N° 36.

73.

Jak to na wo- jen- ce ta- dnie Jak to na wo- jen- ce ta- dnie

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) and common time (C). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features a steady accompaniment with chords and moving lines.

Kie- dy u- tan xto- nia spadnie, kie- dy u- tan xto- nia spadnie

The second system of the musical score continues the composition. It also consists of three staves: a vocal line on top and piano accompaniment on the bottom two staves. The lyrics are written below the vocal line. The musical notation and accompaniment style are consistent with the first system.

Da- lej bru- cia, da- lej xy - wo O- twie- ra się dla nas ini - wo

Rzućwa piugi, rzućwa ra - dło Trza wo- jo - wać kaj tak pa - dło

Nie chaj ba - ba go - spro - da - rzy Niech pól - nu - ją ro - li sta - rzy

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is B-flat major (two flats). The vocal line is written in a single treble clef staff, and the piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) joined by a brace. The music is in a 4/4 time signature. The vocal line begins with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

My pa - rob - cy za - gro - dni - ki Rozuńwa pługi, bierzwa pi - tei

The second system of the musical score continues the piece. It maintains the same key signature and time signature as the first system. The vocal line and piano accompaniment are structured similarly, with the vocal line in a single treble clef staff and the piano accompaniment in two staves. The vocal line includes a long note at the end of the phrase, and the piano accompaniment concludes with a final chord and a fermata.

Allegro.

Tar - ga swój wia - ne - czek Wzrównych twach dziew - czy - na

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs). The lyrics are written below the vocal line.

ie jej ko - cha - ne - czek I - dzie do Lu - bli - na

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs). The lyrics are written below the vocal line.

Bo w Lu-bli-nie są kra-ku-sy kwa-we chłopcy i wia-ru-sy

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) and 3/4 time, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features a steady accompaniment of chords and eighth notes.

Bo w Lu-bli-nie są kra-ku-sy kwa-we chłopcy i wia-ru-sy

The second system of the musical score is identical to the first, consisting of three staves with a vocal line and piano accompaniment. The lyrics are repeated: "Bo w Lu-bli-nie są kra-ku-sy kwa-we chłopcy i wia-ru-sy".

Wro-ny ko-nik wlot bie-ga wlot bie-ga wlot bie-ga

Głos się wo-dza roz-le-ga roz-le-ga W las!

Wro - ny ko - nik wlot bie - ga wlot bie - ga

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady bass line of quarter notes (G2, A2, B2, C3) and a treble part with chords and single notes.

wlot bie - ga wlot bie ga wlot bie - ga wlot bie - ga

The second system continues the musical piece. The vocal line starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment maintains the same rhythmic and harmonic structure as the first system.

Głos się wo - dxa rox - le - ga rox - le - ga

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady bass line of quarter notes (G2, A2, B2, C3) and chords in the right hand.

rox - le - ga rox - le - ga wlas .

The second system continues the musical piece. The vocal line has a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, ending with a fermata. The piano accompaniment continues with the same bass line and chords, concluding with a fermata on the final chord.

N° 40.*Allegro.*

Śmiało pod-nie śmy sztandar nasz w gó-rę Choć bu-rza wro-gich zy-wiołów wy-je

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a common time signature (C). The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The key signature has one sharp (F#). The lyrics are written in a cursive hand below the vocal line.

Choć nas dris' gnę-bią si-ty po-ni-re Cho-ciaż nie-pe-wne ju-tro ni-czy-je

The second system of the musical score also consists of three staves, following the same format as the first system. The vocal line and piano accompaniment continue with the same key signature and time signature. The lyrics are written in a cursive hand below the vocal line.

o bo to sztandar ca-łej ludz ko-sci To ha-śń świe-te

pieśń żmartwych usta-nia To try-umf pra-cy spra-wie-dli-wo-sci

To zo - rzą *wszystkich* lu - dów zbra - ta - nia Na - przed War - sza - wo

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, starting with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features chords and moving lines that support the vocal melody.

na wal - ke krwa - wą Świe - ta a pra - wą Marz - Marz - War - sza - wo.

The second system continues the musical piece. It also consists of three staves: a vocal line on top, and piano accompaniment in the middle and bottom staves. The lyrics continue from the first system. The musical notation includes various note values and rests, with the piano accompaniment providing harmonic support through chords and melodic fragments.

Wiatr szumny wio - nał po pustym ste - pie I snieżną za - mić

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a brace on the left. The accompaniment features a steady bass line and chords that support the melody.

wo - blo - ki wzbił Tam bia - ty tu - man rwie się i trze - pie

The second system continues the musical score. The vocal line and piano accompaniment are consistent with the first system. The lyrics continue across the two staves. The piano accompaniment maintains its harmonic support with a consistent bass line and chordal structure.

Jak hu-ra-ga - nu rze - si - sty pył Tam bia-ty lu - - man

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a single treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written in grand staff notation, with the right hand in a treble clef and the left hand in a bass clef. The accompaniment features a steady rhythmic pattern of chords and moving lines.

rwie się i brze - pie Jak hu-ra-ga - nu rze - si - sty pył

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line maintains the same key signature and time signature. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the first system.

Tam na bło-ni bliższy kwie-cie A tam u Tam na wi-de-cie

Tuż drzewcy-na jak ma-li-na Nie-się ko-zyło róż

Tuż dxiw- czy- na Jak ma- li- na Nie- sie ko- szyć róz

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with lyrics. The middle staff is a treble clef piano accompaniment, and the bottom staff is a bass clef piano accompaniment. The music is in 4/4 time and ends with a double bar line and repeat signs.

Stój po- oze- kaj pię kna roz- ko Wład dro bnu- chną strzy xesz noż- ką

The second system of music continues the piece with three staves. It features the same vocal line and piano accompaniment as the first system. The music concludes with a final cadence.

Tam z tej chat - ki Ruwa. Tam kwiat - ki I po - wra - cam już

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with a melody of eighth and quarter notes. The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal staff.

Tam z tej chat - ki Ruwa. Tam kwiat - ki I po - wra - cam już

The second system of the musical score is identical to the first system, featuring the same vocal line and piano accompaniment in G major with the same lyrics.

N° 43.

Adagio.

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, written in G major (one sharp) and 2/4 time. The lyrics are: "kga sly dla nas na-dzie - i pro-mie - nie ku-nim". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The piano part features a steady bass line with chords in the right hand.

The second system of the musical score continues the piece. It also consists of three staves. The vocal line has the lyrics: "xo - rza za swie - ci nam bla - da Wsta-nimy". The piano accompaniment continues with the same rhythmic and harmonic patterns as the first system.

ja - ko u - pio - rów gro - ma - - - da We krowi

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with lyrics 'ja - ko u - pio - rów gro - ma - - - da We krowi'. The middle staff is the piano accompaniment, and the bottom staff is the bass line. The music is in 4/4 time. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. A fermata is placed over the final chord of the system.

wro - gów na - syc' - my pra - gnie - - - nie

The second system of music continues the piece. It also consists of three staves. The vocal line has lyrics 'wro - gów na - syc' - my pra - gnie - - - nie'. The piano accompaniment and bass line continue with the same rhythmic pattern as the first system. A fermata is placed over the final chord of the system.

N° 44.*Allegretto.*

Tuż spie - wasz sko - wro - necz - ku Ja na oka - tach sto - je

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a 3/4 time signature. It contains a melody with lyrics written below it. The middle staff is the right-hand piano accompaniment in treble clef, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment in bass clef. The music is in a key with one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The tempo is marked 'Allegretto'.

To bie mi - ę spie - wa - nie Anie wo - jen - ne xno - je

The second system of the musical score also consists of three staves, continuing the vocal line and piano accompaniment from the first system. The notation and accompaniment are consistent with the first system, maintaining the same key signature and time signature.

Bóg po-móż sko-wo-wo-wo-ku na-szej wspól-nej grze-dzie

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with a grand staff (treble and bass clefs) and a key signature of one sharp. The music is in a common time signature (C). The vocal line begins with a quarter note G4, followed by a dotted quarter note A4, and continues with eighth and quarter notes. The piano accompaniment features chords in the right hand and single notes or dyads in the left hand.

Da Bóg ze na-ród pol-ski wkrótce wol-nym bę-dzie

The second system of the musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with a grand staff (treble and bass clefs) and a key signature of one sharp. The music is in a common time signature (C). The vocal line begins with a quarter note G4, followed by a dotted quarter note A4, and continues with eighth and quarter notes. The piano accompaniment features chords in the right hand and single notes or dyads in the left hand.

N° 45.

Risoluto.

O - to dzień dzień korni i chwa - ty O - by dzień wskresze - - nia

The first system consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The music is in 3/4 time and begins with a key signature of one flat (B-flat). The vocal line contains the lyrics 'O - to dzień dzień korni i chwa - ty O - by dzień wskresze - - nia'.

był Wte - oże Fran - ków o - rzeł bia - ty ja - trać

The second system continues the musical piece. The vocal line contains the lyrics 'był Wte - oże Fran - ków o - rzeł bia - ty ja - trać'. The piano accompaniment continues with chords and melodic lines in the right and left hands.

lot swój wie - bo wzbił Słoi - cem lije - ca pod - nie

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes, with some chords in the piano part.

ca - ny Wo - ta na nas z górnych stron Po - wstań.

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment from the first system. It also consists of three staves. The vocal line continues with the lyrics "ca - ny Wo - ta na nas z górnych stron Po - wstań." The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns and chordal structures.

Pol. sko skrux kaj - da - ny Dzis' twój try - unij al - bo

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The vocal line begins with a dotted quarter note, followed by eighth and quarter notes, and includes a slur over the final two notes. The piano accompaniment features a steady bass line with chords in the right hand.

rgon Hej kto Po. lak na ba - gne - ty kój swo.

The second system continues the musical score. The vocal line starts with a quarter rest, followed by quarter and eighth notes, and ends with a quarter note. The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern, including a triplet of eighth notes in the bass line. The system concludes with a final chord in the piano part.

bo do Pol-sko zyj   Ta-kiem ha-słom swej pod-nie-ty Tru-bo

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are a piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part features a steady accompaniment of chords and moving lines.

na-sza wro-gom grzmij   Tru-bo na-sza wro-gom grzmij

The second system of the musical score also consists of three staves, following the same format as the first system. The vocal line continues with the lyrics. The piano accompaniment provides harmonic support with consistent rhythmic patterns.

N° 46.

Marsiale.

Bo - ra cziwar - ta - ki o - to bra - cia sxcxe - re na - sze

ha - slo Wszak że nie xpy - chy my to ha - stem xwiem

Ieox niech. by xa - rak te - go sto pio - ru - nów ja - snych

This system contains the first two staves of music. The top staff is a vocal line in G major with a 7/8 time signature. The bottom two staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a simple bass line.

trza - sto Co by xa - pom - nieć miał o ha - śle tem

This system contains the second two staves of music. It continues the vocal line and piano accompaniment from the first system. The vocal line concludes with a final note on the word "tem".

J okuwar - ta - ka - mi ten pulk na - zy - wa - no

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp. The music is in 7/8 time. The vocal line begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note F#4, a quarter note E4, and a quarter note D4. The piano accompaniment features a bass line with a quarter note G2, a quarter note F#2, a quarter note E2, and a quarter note D2, and a treble line with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note F#4, a quarter note E4, and a quarter note D4.

Co pū̄ za cze - rech za o - smiu się bił

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp. The music is in 7/8 time. The vocal line begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note F#4, a quarter note E4, and a quarter note D4. The piano accompaniment features a bass line with a quarter note G2, a quarter note F#2, a quarter note E2, and a quarter note D2, and a treble line with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note F#4, a quarter note E4, and a quarter note D4.

Nam się wpo- to- wie dxi-siaj bra-cia to na-le-ży

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in 7/8 time, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in a minor key, indicated by one flat in the key signature.

mia no Choć się nie bi-jem pi-jem exasem by się boj choć śmił

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment from the first system. It also consists of three staves: a vocal line on top, and piano accompaniment in the middle and bottom staves. The lyrics continue across the vocal line. The musical notation and key signature remain consistent with the first system.

N° 47.

101.

Marziale.

Bra - cia rox - ni - ca więc dla zwy - cza - ju

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/2 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features chords and some melodic lines.

Niech każ - dy to - ast swój sła - ci

The second system of the musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with the same key signature and time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment. The piano part continues with chords and melodic lines, including a long note in the middle staff.

Pierw-szy ten pu-har-wnie-sny dla bra-ju

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in 4/4 time and features a simple harmonic accompaniment.

Dru-gi za-le-głych wspiół bra-ci

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. It also consists of three staves. The lyrics are written below the vocal line. The piano accompaniment continues with the same harmonic structure as the first system.

Pierw-szy ten pu - har wnie - śmy dla kra - ju

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (D major). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in a simple, homophonic style.

Dru - gi za te - głych wspił - ła ci

The second system of music continues the composition. It also consists of three staves: a vocal line in treble clef and piano accompaniment in treble and bass clefs. The key signature remains D major. The lyrics are written below the vocal line. The system concludes with a double bar line.

Marziale.

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a common time signature (C). The melody is written in a simple, rhythmic style. The middle staff is a piano accompaniment in treble clef, and the bottom staff is in bass clef. The lyrics are written below the vocal line.

Nasz Kós - ciusz - ko do - bry był Bo Mo. ska - li

The second system of the musical score continues the composition with three staves. It maintains the same key signature and time signature as the first system. The vocal line continues with the lyrics, and the piano accompaniment provides harmonic support.

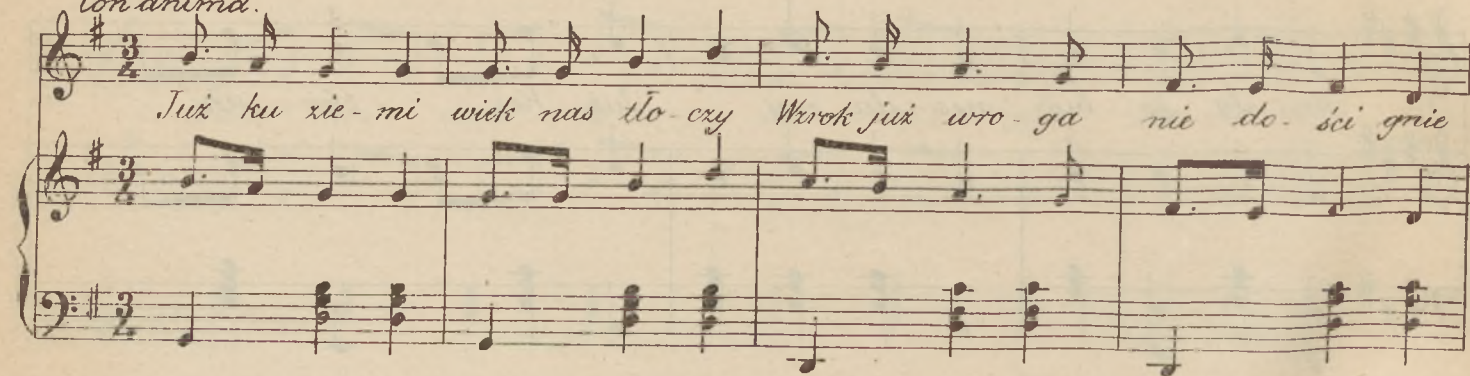
do - brze był Jux Kós - ciu - scki nie ma - my

Ra - dy so - bie nie da my Już Koś - cie - szki

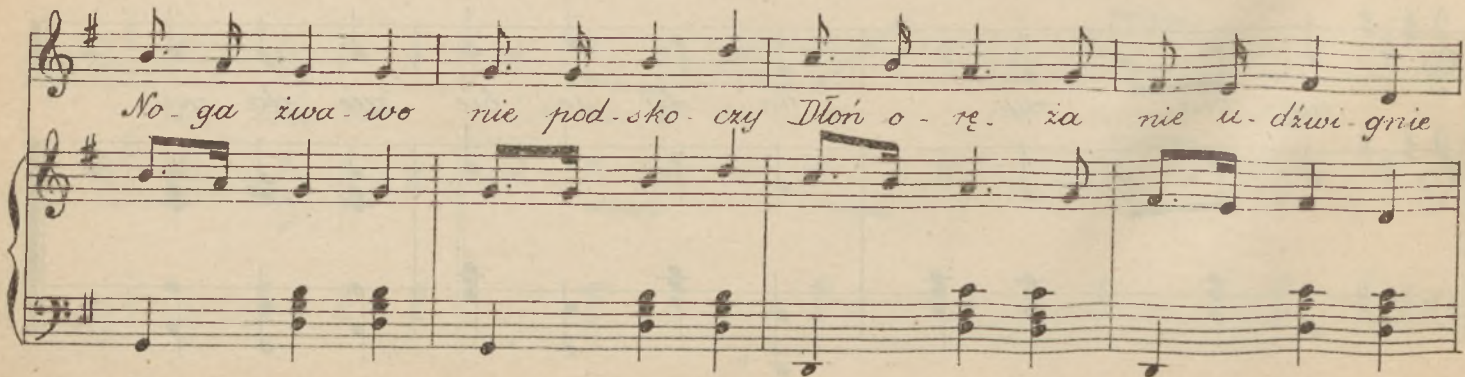
This system contains the first two measures of the piece. The vocal line begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment consists of a bass line with quarter notes G2, A2, and B2, and a treble line with quarter notes G4, A4, and B4. The key signature has three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 4/4.

nie ma - my Ra - dy so - bie nie da - my

This system contains the next two measures. The vocal line continues with a quarter note D5, followed by quarter notes C5, B4, and A4. The piano accompaniment continues with a bass line of quarter notes G2, A2, and B2, and a treble line of quarter notes G4, A4, and B4. The system concludes with a double bar line.

Con anima.

Już ku xie-mi wiek nas ło-czy Wrota już wro-ga nie do-sci gnie

No-ga iwa-wo nie pod-sko-czy Dłoń o-rę-za nie u-dziwi-gnie

Lecz choć sło-ri-ce nam za-cho-dzi Ser-ce bi-je wnaś go-ra-ce

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics written below it. The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music is in 4/4 time and features a simple harmonic accompaniment with chords and moving lines.

Dziś je-ste-smy wszy-sczy mło-dzi ży-jem tyl-ko dwa mie-się-ce.

The second system of music continues the composition. It also consists of three staves: vocal line, right-hand piano accompaniment, and left-hand piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal line. The musical notation and accompaniment style are consistent with the first system.

Nie-masz to wia-ry jak - wna - szym zna - ku

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, with a key signature of two sharps (D major) and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features a simple harmonic accompaniment with chords and moving lines.

Na ba - kier fe - ry do go - ry wa - sy

The second system of the musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, with a key signature of two sharps (D major) and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part continues the harmonic accompaniment from the first system.

Smiech i ma - rie - rek brzęk na bi - wa - ku

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is D major (two sharps). The vocal line is written in a single treble clef staff with a soprano range. The piano accompaniment is written in two staves, treble and bass clefs. The music is in 4/4 time. The vocal line begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady bass line with chords in the right hand.

Wmar - szu się i - dzie jak gdy - by wplą - sy

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The key signature remains D major. The vocal line continues with quarter notes D5, E5, and F5. The piano accompaniment maintains its accompaniment pattern. The system concludes with a final cadence.

Lecx gdy boj za - wre to nie na zar - ty

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) with a 4/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music is in a simple, folk-like style.

Znak i ka - ra - bin do rę - ków - ki bie - razem

The second system of music continues the piece with the same three-staff format. The vocal line and piano accompaniment follow the same melodic and harmonic patterns as the first system.

A Po-lak w bo-ju kie-dy u-grat-ty

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (D major). The lyrics are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features chords and moving lines in both hands.

Sta nie od ra zu sta rym iół-nie-rzem

The second system of the musical score continues the composition. It also consists of three staves: a vocal line in treble clef and piano accompaniment in treble and bass clefs. The key signature remains D major. The lyrics are written below the vocal line. The piano accompaniment continues with harmonic support for the vocal melody.

Marsz, Marsz Żu- d- wy Na boj na korwa- wy

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The key signature is D major (two sharps). The vocal line is written in a single treble clef. The piano accompaniment is written in grand staff notation, with the right hand in a treble clef and the left hand in a bass clef. The music is in a 2/4 time signature. The lyrics are written below the vocal line.

Świe- ty a pra wy Marsz Żu- d- wy marsz

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The key signature remains D major. The vocal line continues with the lyrics. The piano accompaniment provides harmonic support. The system concludes with a double bar line.

N° 51.

113.

Allegro.

He - gar u - de - rzył dzie - wia - ta wy - bi - ta

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, written in G major (one sharp) and 3/4 time. It contains the lyrics "He - gar u - de - rzył dzie - wia - ta wy - bi - ta". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music is in a simple, homophonic style.

Sia - ła ra - sto - lica na - sro dek wy - ry - wa

The second system of the musical score continues the piece. It also consists of three staves: vocal line, right-hand piano accompaniment, and left-hand piano accompaniment. The lyrics are "Sia - ła ra - sto - lica na - sro dek wy - ry - wa". The musical notation and accompaniment are consistent with the first system.

Handwritten musical score for the first system. It consists of three staves: a vocal line in treble clef, a right-hand piano accompaniment in treble clef, and a left-hand piano accompaniment in bass clef. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the vocal line.

Ni - ju - chy ju - chy Mo - ska - le psia - ju - chy

Handwritten musical score for the second system, continuing from the first. It consists of three staves: a vocal line in treble clef, a right-hand piano accompaniment in treble clef, and a left-hand piano accompaniment in bass clef. The key signature and time signature remain the same. The lyrics are written below the vocal line.

Ni - gdy nie zgnę - bi - cie, bo Po - la - cy zu - chy.

N° 52.

115.

Maestoso.

O świę - ty kra - ju nasz - Nie da - my cię na Tur Nard

Wi - śta czu - wa strach - Zwy - cie - stwo al - bo grób

Swie cie wzrak me - ki Ty I pot - skie bo - je znasz Chce

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is G major (one sharp). The vocal line is written on a single staff with a treble clef. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a brace on the left. The lyrics are written below the vocal line.

tak po - ter - nys Ty Nad Wi - sta oru - wa strax ()

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The key signature remains G major. The vocal line has lyrics: 'tak po - ter - nys Ty Nad Wi - sta oru - wa strax ()'. The piano accompaniment continues with similar harmonic support.

Be - ie z tr - ni gwiazd Dajón wol - ny daó nam kaz Wo

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The key signature is G major (one sharp) and the time signature is 3/4. The vocal line begins with a quarter note 'Be', followed by eighth notes 'ie', 'z', 'tr', and 'ni'. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

bro - nie na - szych gwiazd Nad Wi - sła cu - wa straz

The second system continues the musical score. The vocal line starts with a quarter note 'bro', followed by eighth notes 'nie', 'na', 'szych', and 'gwiazd'. The piano accompaniment maintains the same rhythmic pattern as the first system, with a consistent eighth-note bass line and chordal accompaniment in the right hand.

0 spa-ty i gnu-sny zgrzy-bia-ty ten świat Na

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a soprano clef with a treble clef, containing a melodic line with lyrics. The middle staff is a piano accompaniment in a treble clef, and the bottom staff is in a bass clef. The music is in a common time signature (C) and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written in a cursive script.

no. we-on-ki-cia ko-le-je X-wy

The second system of the musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in a soprano clef with a treble clef, containing a melodic line with lyrics. The middle staff is a piano accompaniment in a treble clef, and the bottom staff is in a bass clef. The music continues in the same common time signature and key signature as the first system. The lyrics are written in a cursive script.

Handwritten musical score for the first system. It consists of three staves: a vocal line in the upper treble clef, a right-hand piano accompaniment in the upper treble clef, and a left-hand piano accompaniment in the lower bass clef. The music is in a 3/4 time signature. The lyrics are written below the vocal line.

go - drzej po - scie - li nie dziwi - ga się rad J

Handwritten musical score for the second system. It consists of three staves: a vocal line in the upper treble clef, a right-hand piano accompaniment in the upper treble clef, and a left-hand piano accompaniment in the lower bass clef. The music continues from the first system. The lyrics are written below the vocal line.

duch i cia - to w nim mde - je Hej

bra - cia So - ko Ty do - dy - my mi - si - by

The first system of the handwritten musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. It contains the lyrics "bra - cia So - ko Ty do - dy - my mi - si - by". The middle staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a piano accompaniment. The bottom staff is a bass line in bass clef, also with a piano accompaniment. The music is written in a cursive, handwritten style.

ru - chu za pra - gnał by - no - wot - a - zyt - lej

The second system of the handwritten musical score also consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. It contains the lyrics "ru - chu za pra - gnał by - no - wot - a - zyt - lej". The middle staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a piano accompaniment. The bottom staff is a bass line in bass clef, also with a piano accompaniment. The music is written in a cursive, handwritten style.

bra - cia So - teo - ty do - dai - my mu sił By

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics written below it. The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music is in 4/4 time and features a simple harmonic accompaniment with a steady bass line.

ru - chu za - pra - gmat, by po - ustal i zyl

The second system continues the musical score with three staves. The vocal line and piano accompaniment follow the same structure as the first system. The lyrics are written below the vocal staff. The piece concludes with a final chord in the piano accompaniment.

Andante.

Tam gdzie Wi- sta swe-mi wo-dy Piaszczy- ste brze- gi ob- le- wa

Tam nie zna- ne są swo-bo- dy Tam krze-i- na nie szczę- śli- wa

Biedny kraj - biedny kraj Twój za bój - ca Mi-ko-łaj

Biedny kraj - biedny kraj Twój za bój - ca Mi-ko-łaj

na od Je - su - ro - du i wo - dra i bra - ta Na

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) and 2/4 time, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The piano part features a simple harmonic accompaniment with chords and moving lines.

bu - rzy za - cho - du Jez - do - bęci bu - Tata Na

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment from the first system. It also consists of three staves: a vocal line on top and piano accompaniment on the bottom two staves. The piano accompaniment continues with similar harmonic support for the vocal melody.

ko - riu co wciw - le So - ko li ma lot

The first system of music consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are "ko - riu co wciw - le So - ko li ma lot". The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clef) and features a steady rhythmic pattern of eighth notes in the bass and chords in the treble.

x bro - rież co wstrza - le Hu - cniej - xa nad grzmot

The second system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are "x bro - rież co wstrza - le Hu - cniej - xa nad grzmot". The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the first system.

U - derz. my wy - bij - my wro - gów wro - gów wro - gów wro - gów

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics written below it. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The music is in 4/4 time and features a simple harmonic accompaniment with chords and moving lines.

U - derz. my wy - bij - my wro - gów wro - gów wro - gów wro - gów

The second system of music is identical to the first, consisting of three staves with a vocal line and piano accompaniment in G major, 4/4 time.

Handwritten musical score for the first piece. The vocal line is in D major (two sharps) and 2/4 time. The lyrics are: "U - der - my Wy - bij - my wro - goiw". The piano accompaniment consists of chords in the right hand and a simple bass line in the left hand.

N° 56.

Allegro.

Handwritten musical score for the second piece, marked "Allegro". The vocal line is in D major (two sharps) and 2/4 time. The lyrics are: "Hej Po - lu - cy Hej ro - da - cy Wtate szcze - sli - wej do - bie". The piano accompaniment features a more rhythmic bass line in the left hand and chords in the right hand.

Stai - my wko - to J we - so - to Za - spie - waj my so - bie

The first system of music consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single treble clef with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is written in a grand staff with a treble and bass clef, also in the key of F#.

Stai - my wko - to J we - so - to Za - spie - waj my so - bie

The second system of music is identical to the first, featuring a vocal line and piano accompaniment in the key of F#.

Jeszcze Polska nie zginęła!

PIEŚNI PATRYOTYCZNE I NARODOWE

zebrał

Fr. BARAŃSKI.

II. Słowa.

LWÓW.

NAKŁADEM KSIĘGARNI POLSKIEJ.

Z Drukarni i Litografii Pillera i Spółki.

Nr. 1.

JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA!

Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy;
Co nam obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy.
Marsz, marsz Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski;
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami;
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.
Marsz, i t. d.

Jak Czarniecki do Poznania,
Po szwedzkim taborze,
Dla Ojczyzny ratowania,
Wrócim się przez morze.
Marsz, i t. d.

Mówił ojciec do swej Basi.
Cały zapłakany:
Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany.
Marsz, marsz Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski;
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

Nr. 1a.

PIEŚŃ LEGIONÓW.

Jeszcze Polska nie umarła,
 Kiedy my żyjemy;
 Co nam obca moc wydarła,
 Szablą odbijemy!

Marsz, marsz Dąbrowski,
 Do Polski z ziemi włoskiej
 Za Twoim przewodem
 Złączym się z narodem.

Jak Czarniecki do Poznania
 Wracał się przez morze
 Dla Ojczyzny ratowania
 Po szwedzkim rozbiorze.

Marsz, marsz, i t. d.

Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
 Będziem Polakami;
 Dał nam przykład Bonaparte,
 Jak zwyciężać mamy.

Marsz, marsz, i t. d.

Niemiec, Moskal nie osiędzie,
 Gdy jąwszy pałasza,
 Hasłem wszystkich zgoda będzie
 I Ojczyzna nasza.

Marsz, marsz, i t. d.

Już tam ojciec do swej Basi
 Mówi zapłakany:
 Słuchaj jeno, pono nasi
 Biją w tarabany.

Marsz, marsz i t. d.

Na to wszystkich jedne głosy:
 Dosyć tej niewoli,
 Mamy Raclawickie kosy,
 Kościuszkę Bóg pozwoli.

Marsz, marsz i t. d.

Józef Wybicki.

Nr. 2.

DO BOGA.

Boże Ojczy! Twoje dzieci
 Płaczą, żebrzą lepszej doli,
 Rok po roku marnie leci,
 My w niewoli, my w niewoli!

Słowa Twoje nas uczyły:
 „Každy włos nasz policzony“,
 Boże! policz te mogiły,
 Te płaczące matki, żony.

Jeśliś lud nasz wybrał, Panie,
 By powtórzył mękę Pańską,
 O! to daj raz zmartwychwstanie,
 Wskrześ, a zdeptaj złość szatańską.

O! bo brzydki śmiech szatana,
 Że syn Boży z krzyżem chodzi,
 Trudem Zana — krwią Rejtana
 Wdowia Polska żal zawodzi.

My już tyle krwi przelali,
 Że już zmyte ojców grzechy:
 My już tyle łez splakali,
 Że nie stanie łez pociechy.

Boże! padłszy na kolana,
 Ścielim Ci się dziś w pokorze;
 Polska łzami, krwią zalana!
 Krwią i łzami — wskrześ ją Boże.

A gdy będzie już swobodna,
 Gdy nam łzy przestaną płynąć,
 Tobie chwała Bogu godna,
 Żeś nam nie dał marnie zginąć.

Że tak będzie, serce czuje,
 Dusza myślą w niebo wzlata.
 Polskę naszą Bóg miłuje,
 I wskrześi ją w krótkie lata.

Nr. 2a.

MODLITWA PORANNA.

Kiedy ranne wstają zorze,
 Tobie ziemia, Tobie morze,
 Tobie śpiewa żywioł wszelki:
 Bądź pochwalon, Boże wielki!

A człowiek, który bez miary,
 Obsypany Twemi dary,
 Coś go stworzył i ocalił,
 A jakżeby Cię nie chwalił!

Ledwie oczy przetrzeć zdołam,
 Wnet do mego Pana wołam,
 Do mego Pana na niebie,
 I szukam Go koło siebie.

Wielu snem śmierci popadli,
 Co się wczoraj spać pokładli;
 My się jeszcze obudzili,
 Byśmy Cię, Boże, chwalili.

Fr. Karpiński.

Nr. 2b.

MODLITWA WIECZORNA.

Wszystkie nasze dzienne sprawy
 Przyjm litośnie Boże prawy!
 A gdy będziemy zasypiali,
 Niech Cię nawet sen nasz chwali.

Twoje oczy obrócone
 Dzień i noc patrzą w tę stronę,
 Gdzie niedołężność człowieka
 Twojego ratunku czeka!

Odwracaj nocne przygody,
 Od wszelakiej broń nas szkody,
 Miej nas wiecznie w Twojej pieczy
 Stróżu i Sędzio człowieczy!

Boże mych potrzeb! Boże niezmierny,
 Proszę Cię tylko, że chcesz być proszony,
 Ale Twa dobroć dała mi Cię dociec,
 Ty i Sam wesprzesz Twe dziecię, boś Ojciec.

Fr. Karpiński.

Nr. 2c.

Pieśń do św. Stanisława.

Święty, wielki w cudy Panie,
 Synu prawy Polskiej ziemi,
 Oto prośba krwią polana,
 Tych — co winni być wolnymi.

Spojrzyj z nieba, bo do koła,
 Spojrzyj na tę biedną ziemię,
 Głos boleści z niej tam woła:
 „Wybaw z nędzy polskie plemię!“

Bóg wysłuchał Twych prośb zawdy,
 Zbudził zmarłych z grobu łona,

Aby poprzeć świętą prawdę,
 I szatańskie zgnieść ramiona.

I dziś w Polsce prawość łonie,
 Obca przemoc nas przygniotła,
 Na Polaków wolne skronie
 Żelazny wieniec uplotła.

Wybaw, wybaw! lud znękany,
 Zbudź Chrobrego, Bolesława,
 Zbudź Jagiełłów, dzielne Jany,
 By stwierdziły nasze prawa.

Przebudź Raclawskich rycerzy,
I wszystkich Polski obrońców,
Niech ciemiężca nasz uwierzy,
Że wolności nie ma końców.

Święty! Święty! sprawiedliwy,
Usłysz braci Twoich jęki;
Oto dzieci Polskiej niwy
Zebrzą wsparcia Twojej ręki.

Niechciej tylko — Wielki Panie,
Niechaj Polska krew nie cieknie,
„Stań się Polsko!“ Bóg wyrzeknie
I Polska się wolną stanie.

Gdy służalce Twego wroga
Rozsiekali ciało święte,
Z cudownej wszechmocy Boga,
Zrosły się członki pocięte.

I dzisiaj niecni tyrani
Polskę ziemię rozszarpali,

Za wolność: śmierć — lub kajdany
Jej zgnębionym synom dali.

Mężu! przez Twe święte rany!
Błagamy Cię łąz krwawemi,
Uproś, aby Pan nad Pany,
Dozwolił się zrosć tej ziemi.

Otrzyj łąz biednej sieroty,
Utul matek głuche jęki,
Niech nie mrze z tęsknoty
Lud w poziemach z kata ręki.

Uproś jeszcze takie lata,
By na wszystkich krańcach świata,
Powtórzyły ludów echa:
„Cześć i chwała wnukom Lecha!“

Niechaj jeszcze stary Kraków
Rozweseli tęskne lica,
Zabrzmi pieśnią swych rodaków:
„Boga Rodzica, Dziewica!“

Nr. 2 d.

MODLITWA.

Wielki Boże, przed Twym tronem
Zgromadzony lud Twój staje,
Z czołem w ziemię nachylonem,
Głęboką cześć Ci oddaje.

Już nasze i ojców winy,
Obmyte płaczem rzewliwym;
Myśmy Piasta Twego syny,
Bądź nam Ojcem litościwym!

Racz wspomnieć na Mieczysława!
On fałszywe stłukł bałwany,
I z schylonemi kolany
Przyjął Twoje święte prawa.

Wnukowie jego, o Panie,
Potężnym krajem władali;
Tyś ich rozwiódł panowanie
Od progów Dniepru oddali.

Tobie pierwszy z Jagiellony
W skruszonego serca darze,
Bratnie Litwy miliony
Przed święte przywiódł ołtarze.

Nad Niemnem, Bugiem i Dźwiną
Świątynie Pańskie powstały;
Wspólnej powiewał rodzinie
Przy Pogoni, Orzeł biały.

Im błogosławileś, Panie,
Lecz gdyś odwrócił oblicze —
Poszło nasze panowanie
Na obcych ludów zdobycze.

Znosił z pokorą duch męski,
Co tylko człowiek znieść może;
Wstrzymaj, wstrzymaj dalsze klęski,
O Ty, wielowładny Boże.

MODLITWA.

Boże, coś Polskę przez tak liczne wieki
 Otaczał blaskiem potęgi i chwały,
 Coś ją zasłaniał tarczą swej opieki
 Od nieszczęść, które pognębić ją miały.
bis { Przed Twe ołtarze zanosim błaganie,
 { Ojczyznę wolną, racz nam wrócić Panie!

Ty, któryś potem tknięty jej upadkiem,
 Wspierał walczącą za najświętszą sprawę,
 A chcąc świat cały mieć jej męstwa świadkiem,
 Wśród samych nieszczęść pomnażał jej sławę.
 Przed Twe ołtarze i t. d.

Wróc naszej Polsce świetność starożytną,
 Użyźniaj pola spustoszone łany,
 Niech szczęście, wolność na wieki w niej kwitną,
 Przestań nas karać, Boże zagniewany!
 Przed Twe ołtarze i t. d.

Boże, którego ramię sprawiedliwe,
 Żelazne berła władców świata kruszy,
 Zniwecz tych wrogów zamiary szkodliwe,
 Obudź nadzieję w biednej naszej duszy.
 Przed Twe ołtarze i t. d.

Boże Najświętszy, od którego woli
 Istnienie świata całego zależy,
 Wyrwij lud polski z tyranów niewoli,
 Wspieraj zamiary wytrwałej młodzieży.
 Przed Twe ołtarze i t. d.

Boże Najświętszy, przez Chrystusa rany,
 Świeć wiekuiście nad braćmi zmarłymi,
 Wejrzyj na lud Twój, niewolą znękany,
 Przyjmij ofiary synów polskiej ziemi.
 Przed Twe ołtarze i t. d.

Gdy naród Polski dzisiaj we łzach tonie,
 Za naszych braci poległych wołamy,
 Cierniem męczeństwa uwieńczyli skronie,
 A nam wolności otworzyli bramy.

Przed Twe ołtarze i t. d.

Niedawność wolność zabrał z polskiej ziemi,
 A łez, krwi naszej popłynęły rzeki;
 Jakże to musi być okropnie z tymi,
 Którym Ojczyznę odbierasz na wieki.

Przed Twe ołtarze i t. d.

Jedno Twe słowo, o wielki nasz Panie,
 Zniszczyć i w proch nas obrócić jest zdolne,
 A gdy zasłużym na Twe ukaranie,
 Obróć nas w prochy, ale w prochy wolne.

Przed Twe ołtarze i t. d.

Nr. 3a.

PIEŚŃ ZA POLEGŁYCH BRACI.

Boże, coś kazał miłować bliźniego,
 To prawo nawet z śmiercią nie ustanie,
 Obowiązuje człowieka każdego,
 Który wyznaje świętych obcowanie.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie,
 Duszom poległych bądź miłościw Panie!

Zbaw tych, co legli w ulicach Warszawy
 Z ręki bezbożnych moskiewskich żołdaków,
 Kiedy ich kule pośród krwawej wrzawy
 Śmierć nosły w piersi bezbronnych rodaków.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie,
 Duszom poległych bądź miłościw Panie!

W koronie z ciernia i palmą męczeńską
 Świat opuszczając ofiary padały,
 Uwieńcz ich, Boże, koroną zwyciężką,
 Za śmierć okropną, którą dokonały.

Przed Twe ołtarze i t. d.

Niewinnych jeszcze Ty umiłowałeś
 Dzieci maleńkie gromadząc do koła,
 Na śmierć niewinnych, wszak Boże patrzałeś,
 Niech rozkaz dziki, Twój wyrok odwoła.

Przed Twe ołtarze i t. d.

Nr. 3 b.

Boże coś Rosyę.

Boże! coś Rosyę przez tak liczne wieki,
 Trzymał w ciemnościach na hańbę ludzkości,
 Coś jej odmawiał dotąd jej opieki,
 Robiąc narządziem tyraństwa i złości.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
 Lud nasz nieszczęśny racz oświecić, Panie!

Ty, coś niedawno tknięty jej spodleniem,
 Zesłał nam mężów, co światła promienie

Rzucili na kraj, i wolności technieniem
 Przygotowali z kajdan uwolnienie.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
 Pestłów, Hercenów daj nam więcej, Panie!

Daj naszej Rosyi poczucie wolności,
 Niech w niej wytępią katowskie jaskinie,
 Daj jej poznanie o ludów godności,
 Niech z barbarzyństwem despotyzm zaginie.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
 Ojczyźnie naszej racz dać wolność, Panie!

Boże! którego ramię sprawiedliwe,
Żelazne berła świata władców kruszy,
Zniszcz raz tyranów zamiary szkodliwe,
Obudź nadzieje w naszej biednej duszy.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Z tyrańskiej władzy racz wybawić, Panie!

Znów naród Polski ze łzami boleści,
Krwia męczenników kreśli dziejów kartę,
Co ludom Rosyi tyraństwa obwieści,
I zruci piętno hańby niezatarte.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Od nowej hańby zbaw nasz naród, Panie!

Gdy cała Polska żałobą pokryta,
Modlitwą, łzami o swą wolność prosi,
Sóldat krzyż łamie, morduje i chwyta
Lud śpiewający, do fortecy unosi.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Tak strasznej zbrodni racz odpuścić, Panie!

O, Polsko! Polsko! za twoje cierpienia,
Którymi dręczy rząd dzikiej srogości,
Lud Rosyi błaga Twego przebaczenia,
Boś ty jest dźwignią i jego wolności.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Z podłych służalców oczyść Rosyę, Panie!

Nie walczycie z Polską, ale iść jej śladem,
Uczyć się od niej godności i zgody;
Nie grzeszyć dzikim, zbójeckim napadem
Na ziemię Polską i na jej swobody.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Takiem uczuciem racz nas natchnąć, Panie!

I myśmy ofiar ponieśli już krocie,
Podobnej Polsce ulegamy doli,
A żyjąc ciągle w hańbie i sromocie,
Dźwigamy jarżmo ohydnej niewoli.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Zbudź synów Rosyi, miłosierny Panie!

Boże wszechmocny! niech ta krew przelana,
 Co ją broń nasza z Polski wytoczyła,
 Nie na nas spadnie, ale na tyrana,
 Którego ręce krew ta pobroczyła.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
 Krwawe morderstwa Rosyi przebacz, Panie!

Lud nasz nie pragnie dla zdobycy boju,
 Nie chce już cudzej własności posiadać,
 Pragnie swobody używać w spokoju,
 Nie chce swych więzów innym ludom wkładać.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
 Z kajdan niewoli racz nas rozkuć, Panie!

Lud Rosyi przeklnie wyrodnego syna,
 Co krwią Polaków splami swoje dłonie,
 Matki i żony odepchną Kaina,
 Który zeszpeci zbrodnią swoje dłonie.

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
 Wyrodnych synów nie daj więcej, Panie!

Nr. 3 c.

SERDECZNA MATKO.

Serdeczna Matko, opiekunko ludzi,
 Niech Cię płacz sierót do litości wzbudzi,
 Do Ciebie dzieci wygnane wołamy,
 Zmiłuj się, zmiłuj, niech się nie tułamy.
 Ciebie Maryjo, błagamy ze łzami,
 Królowo Polska, przyczyń się za nami!

Do kogoż wdychać mamy nędzne dziatki,
 Tylko do Ciebie ukochanej Matki,
 U której serce otwarte każdemu,
 A osobliwie nędzą strapionemu.
 Ciebie Maryjo i t. d.

Zasłużyliśmy, to prawda przez złości,
 By nas Bóg karał różgą surowości,
 Lecz kiedy Ojciec rozgniewany siecze,
 Szczęśliwy, kto się do Matki uciecze.
 Ciebie Maryjo i t. d.

Ty masz po Sobie i Ojca i Syna,
 Za czem Go Twoja przejedna przyczyna,
 Pokazawszy Mu piersi i wnętrzności,
 Łatwo Go skłonisz Pani do litości.
 Ciebie Maryjo i t. d.

Dla Twego serca wszystko Bóg uczyni,
 Daruje plagi, choć człowiek przewini,
 Jak Cię cna Matko nie kochać serdecznie,
 Gdy się skryć mogę pod Twój płaszcz bezpiecznie.
 Ciebie Maryjo i t. d.

Ratujże tedy, Matko ukochana,
 Zagniewanego, gdy obaczysz Pana,
 Mieczem przebite pokazuj Mu serce,
 Gdy Go do krzyża przybili morderce.
 Ciebie Maryjo i t. d.

Dla tych boleści, któreś wycierpiała,
Kiedys pod krzyżem Syna Twego stała,
Bóg nam daruje, byśmy nie cierpieli,
Cośmy wytrzymać za złość naszą mieli.

Ciebie Maryjo i t. d.

A gdy ujdziemy jak z gniewu, tak chłosty,
Pokaż nam Matko tór do nieba prosty,
Byśmy to serce, z którego opieki
Dotąd żyjemy, kochali na wieki

Ciebie Maryjo i t. d.

Ty, którego potężna prawica,
W chwili świat zniszczyć, w chwili stworzyć może;
Co się lud biedny Twą łaską zaszczyca,
Ty ojców naszych nieśmiertelny Boże —
Niesiemy modły przed Twoje ołtarze:
Zostaw nas Panie przy wolności darze.

Niech innym góry swe złoto oddadzą,
Niech innym miecza żelazna potęga,
Dzierżąc okuty świat pod swoją władzą,
Do obu zmarzłych biegunów dosięga —
My niesiem modły i t. d.

Nr. 3 d.

Chwilęś ją tylko zabrał z naszej ziemi,
A lez, krwi naszej popłynęły rzeki.
Jakże to musi być okropnie z tymi,
Którym Ty wolność odbierasz na wieki.

Niesiemy modły przed Twoje ołtarze:
Zostaw nas Panie przy wolności darze.

Jedno Twe słowo, wielki gromów Panie,
Z prochów nas, z prochów wskrzesić było zdolne;
Znów karzesz, niech się wola Twoja stanie!
Obróć nas w prochy, ale w prochy wolne.
Niesiemy modły i t. d.

Nr. 3e.

Matko Chrystusa, najświętsza Maryja!
 Z jękiem przychodzim do Twego ołtarza,
 Lud Twój bezbronny dziki wróg zabija,
 Rąbie krzyż pański, Twój ołtarz znieważa.
 Twojej litości błagamy ze łzami,
 Królowo Polska przyczyni się za nami!

Na Jasnej górze ukoronowana,
 Królowo Polska zwróć na nas swe oczy,
 Za nasze grzechy przebłagaj gniew Pana,
 Ofiaruj krew tę, w której wróg się broczy.
 Twojej litości i t. d.

Choć srogie jarzmo zgmiotło karki nasze,
 W sercach jest miłość, nadzieja i wiara,
 Odkryjem piersi na strzały, pałasze,
 Niech nam Ojczyznę odkupi ofiara.
 Twojej litości i t. d.

Tys w Częstochowie, święta nasza Pani,
 Broniła lud Twój od potęgi Szweda,

Dziś, gdy nas gnębią moskiewscy tyrani,
 Niechże Twe ramię upaść Polsce nie da.
 Twojej litości i t. d.

W Bogu nadzieja nasza i obrona,
 I w Twojej przeważnej Maryjo przyczynie,
 Przy Twojej pomocy jeden stu pokona,
 Ustąpią wrogi i Polska nie zginie.
 Twojej litości i t. d.

W innych narodach, w których wolność świeci,
 Obudź współczucie nad nieszczęsnym ludem,
 O Matko! Matko! wysłuchaj Twe dzieci,
 Wskrześ nam Ojczyznę jakimkolwiek cudem.
 Twojej litości i t. d.

Gdy Pan zastępów tarczą nas osłoni,
 Powstanie nasza Ojczyzna kochana,
 Dźwignie się silna z nieszczęść swoich toni,
 I będzie chwała znów Imienia Pana.
 Twojej litości i t. d.

Modlitwa za Polskę.

Do Ciebie Panie, wnosim nasze modły,
 W drodze żywota znękani niezmiernie,
 Albowiem wszystkie świata tego ciernie,
 Kolcami na wskrós do serc nam przebodły.
 Przecież o Panie, nie nad nami Panie,
 Nad Matką Polską miej pożałowanie!

Panie! ach Polska — nasza rodzicielka —
 Pocziwą sławę minionych stuleci,
 Zasługą świętą pierworodnych dzieci,
 W ziemiach dziedzicznych i można i wielka,
 Oblubienica w królewskiej ozdobie,
 Mnogie plemiona hołdowały Tobie!

Panie nasz! Polska — ach oblubienica,
 Jednem skinieniem oto Twej niełaski,

Sierota — dawne rozterała blaski,
 Niby wypchniona z przed oczu Rodzica,
 Odarta z wieńca i z wiana, i z miana —
 Pije pod progiem lży sponiewierania!

Wielkie zasługi, starosławne dzieje,
 Jak sama zmora trapią ją w niewoli,
 I macierzyńsko — wnętrznościami boli,
 Bo złość szatańska w około szaleje,
 Gawieź niezbożna, służebne pomiotły,
 Nas — plód jej łona — zmogły i przygniotły.

Panie! za matką po szerokim świecie,
 Jękami jeno wtórujemy męce,
 Szarpiem się w sercach, a niemocne ręce,
 Bo Twą niełaską, z domu jako śmiecie
 Znów podmuchienni, nawrotem już trzecim
 Na wszystkich wiatrach w pokoleniach lecim.

Panie, Tyś mocarz! — Twa ręka nas karze,
 Odsuść, ach! odsuść, królewskiej swej wdowie,
 Już pokajani grzeszni Jej synowie
 W proch upadamy przed Tobą na twarze,
 Nigdy, ach! nad nią gniew Twój nie zagore,
 Bo po anielsku uderzym w pokorę.

Jezu nasz — Jezu, o w Trójcy jedyny!
 Tyś uczył: proście, a będzie wam dano!
 Prosim za Matką — wróc Jej wiano -- miano,
 Baranku, który gładzisz świata winy,
 Bądź miłosierny nad nami, o Panie!
 Nad Matką Polską miej pożałowanie.

Maryjo, Matko, królowo na niebie,
 W trzech ziemiach Twoich łaskami wsławiona,
 Trzy Twoje ziemie: Litwa, Ruś, Korona,
 Pod święte stopy ścielą się przed Ciebie!
 Litwa, Ruś, Polska, trójlistny to bratek,
 Dziewico czysta, otehnij że Twój kwiatek.

Polscy Wybrańcy, w niepożytej sławie,
 Na wysokościach nasi opiekuni,
 Ku wspaniałej Matce, ku Polsce, ach, ku niej
 Zwróć oblicze! Święty Stanisławie,
 Święty Kazmierzu, święty Jozafacie,
 Ku niej, ku matce w pokrzwawionej szacie!

Święci Rodacy! — głuchnie polska mowa,
 Łotrowie polskie pożerają plony,
 Wdowy, sieroty polskie bez obrony,
 Marnieje Polsce siejba Wojciechowa,
 Zanućcież razem — jak ongi — tak ninie:
 „Bogarodzico! — Miły Gospodynie!“

Do Ciebie, Panie, bracia wznoszą modły!
 W drodze żywota znękanii niezmiernie,
 Albowiem świata pokutnego ciernie,
 Kolcami na wskrós do serc ich przebodły.
 Przecież o Boże! nie nad niemi, Panie,
 Nad Matką Polską miej pożałowanie!

Szlązk moja Ojczyzna.

Znasz ty tę ziemię, co z swych kruszców słyńie:
 Gdzie marny kruszec w obcych rękach płynie,
 Gdzie ludek w sercu swój klejnot ukrywa,
 By poń nie sięgła żadna ręka chciwa;
 Tam, gdzie w tej ziemi skarb jest nieprzebrany,
 Tam ma Ojczyzna, tam mój Szlązk kochany!

Gdzie bystra Odra toczy swoje wody,
 Gdzie schludne domki, wesołe zagrody,
 Wśród ciemnych lasów i łąnów złocistych,
 W dolinach i też po górach skalistych;
 Tam gdzie w tej ziemi i t. d.

Gdzie w lasach dziki i łanie bujają,
 Gdzie się po polach pieśni rozlegają,

W drogim po ojcach języku śpiewane,
 Gdzie ryby w wodach, w lasach grzyby siane,
 Gdzie to w tej ziemi i t. d.

I gdzie z kominów niebotycznych chmury,
 A młoty w kruszec, jakby taran w mury,
 Z trzaskiem ogromnym stale uderzają,
 Dymy się wiją, płomienie buchają;
 I gdzie w tej ziemi i t. d.

Szlązku, Ojczyzno, kraju ulubiony,
 Od cudzoziemskiej chciwości wzgardzony,
 Wzgardę miłością niweczą tve syny,
 Kochają Ciebie nad inne krainy;
 Boć tu w tej ziemi skarb jest nieprzebrany,
 Tu ma Ojczyzna, to mój Szlązk kochany.

Ks. Przynicznyński.

Nr. 3h.

DO KROLOWEJ POLSKI.

Matko Chrystusa, bądź czczona na wieki,
 Twojej my boskiej wzywamy opieki;
 Patrz na te naszą krwią zalane blonie,
 I daj zwycięstwo sprawiedliwej stronie!
 Królowo Polski, zanosim błaganie,
 Ach, wrogom naszym daj upamiętanie!

Jeśli czas przyszedł z Przedwiecznego woli,
 Niech dziś za miłą Ojczyznę giniemy,
 Tylko od hańby u wrogów niewoli,
 Wybaw nas, wybaw, o Maryo prosimy.
 Królowo Polski i t. d.

Szczęśliwi bracia, co legli dnia tego;
 Staną przed sądem syna Twego śmiali
 I rzekną: Wpuść nas do Ojca naszego,
 Bośmy za braci naszych krew przelali.

Królowo Polski i t. d.

Boże, coś Twemu dopomógł synowi,
 Bolesną śmiercią zbawić ludzkie plemię,
 Dopomóż, Panie, polskiemu ludowi
 Krwią swoich ojców wykupić już ziemię.

Królowo Polski i t. d.

SZTURM WARSZAWY.

Ryczą armaty aż drżą okolice;
 Ach! proście Pana, proście z ludem całym,
 Padnijcie na twarz sarmackie dziewice,
 Matki ukłęknać kaźcie dziatkom małym!
 I w cichym żalu, módlcie się ze łzami:
 Boże nasz, Boże! zlituj się nad nami!

Któryż to miesiąc, jak w krwi polskiej brodzi
 Wróg nasz nie syty mordów i płomieni,
 Gdzie miecz nie sięgnie, tam pomor dochodzi,
 Cała kraina w pustynię się zmieni.
 Spójrz na kościoły Tobie postawione,
 Boże potężny, przyjmij je w obronę.

Był czas, wszak czynów tych nie zetrą wieki,
 Szli nasi w pomoc sprzymierzeńców broni,
 Nil był im bliski i Tag niedaleki; —
 Gdy my giniemy, nie przychodzą oni!
 Bo któż w nieszczęściu przyjaciół dostanie?
 Ty tylko jeden, Ty nas ratuj, Panie!

Syn Twój zaręczał, chodząc między ludem:
 „Proście, a góry Pan powtrąca w morze“.
 Otóż my, Panie, prosim: obdarz cudem,
 Ojczyznę naszą wyratuj nam Boże!
 Prosim pokornie, prosim Cię ze łzami,
 Boże nasz, Boże! zlituj się nad nami!

Antoni Górecki.

Nr. 4.

CHORAŁ.

Z dymem pożarów, z kurzem krwi bratniej,
Do Ciebie, Panie, bije ten głos,
Skarga to straszna, jęk to ostatni,
Od takich modłów bieleje włos.

bis | My już bez skargi nie znamy śpiewu,
| Wieniec cierniowy wrósł w naszą skroń,
| Wiecznie jak pomnik Twojego gniewu,
| Sterczy ku Tobie błagalna dłoń!

Ileż to razy Tyś nas nie smagał,
A my ze świeżych nie zmyci ran,
Znowu wołamy: „On się przebłagał,
Bo On nasz Ojciec, bo On nasz Pan!”

bis | I znów powstajem w ufności szczerzi,
| A za Twą wołą zgniata nas wróg
| I śmiech nam rzuca jak głąz na piersi:
| „A gdzież ten Ojciec, a gdzież ten Bóg?”

I patrzym w niebo, czy też ze szczytu
Sto słońce nie spadnie wrogom na znak?
Cicho i cicho pośród błękitu,
Jak dawniej buja swobodny ptak.

bis | Owoż w zwątpienia strasznej rozterce,
| Nim naszą wiarę ocucim znów,
| Błuznią Ci usta, choć płacze serce;
| Sądź nas po sercu, nie według słów!

O Panie, Panie! ze zgrozą świata
Okropne dzieje przyniósł nam czas,
Syn zabił matkę, brat zabił brata,
Mnóstwo Kainów jest pośród nas.

bis | Ależ o Panie, oni nie winni,
| Choć naszą przyszłość cofnęli wstecz,
| Inni szatani byli tam czynni,
| O! rękę karaj, nie ślepy miecz.

I z Archaniołem Twoim na czele,
 Pójdziemy potem na wielki bój,
 I na drgającym szatana ciele
 Zatkniemy sztandar zwycięski Twój!

bis | Dla błędnych braci otworzym serca,
 | Winę ich zmyje wolności chrzest,
 | Wtenczas usłyszysz podły bluźnierca
 | Naszą odpowiedź: „Bóg był i jest!“

Nr. 4a.

Modlitwa do serca Jezusa.

Z tej naszej nędzą ściśnionej ziemi,
 W niebo się wznosi błagalny jęk,
 O nie gardź Panie, modły naszemi,
 Przyjmij łaskawie tej pieśni wdzięk.
 Bo tylko w Tobie nam biednym tli
 Promień nadziei w te smutne dni.
 Serce Jezusa, błagamy Ciebie,
 Zlituj się, zlituj! i Polskę zbaw!

Niech się Twe serce wzruszy, o Panie,
 Widokiem tylu bolesnych ran,
 Wstrzymaj, ach wstrzymaj dalsze karanie,
 Tyś taki dobry Ojciec i Pan.
 A nie odrzucaj modlitwy tej,
 Bo miłosierdzia błagamy w niej.
 Serce Jezusa, błagamy Ciebie,
 Zlituj się, zlituj! i Polskę zbaw!

To prawda Panie, żeśmy zgrzeszyli,
 Że winy nasze bez liczby są,
 My na Twą litość nie zasłużyli,
 Lecz Ty nie gardzisz pokuty łzą,
 A my ze łzami łączymy krew,
 Aby Twój, Boże, przejednać gniew.

Serce Jezusa i t. d.

Dzisiaj w żałobę naród przybrany,
 Korzy się, Panie, do Twoich stóp,
 Jezu! Ty widzisz krew, łzy, kajdany,
 I świeży jeszcze męczeński grób.
 A my tak długo cierpiemy już,
 Niewoli naszej okowy skrusz.

Serce Jezusa i t. d.

Panie, my zemsty wcale nie chcemy,
 Za wrogów naszych błagamy Cię,
 My tylko jarzmo zrzucić pragniemy,
 Pod którym serca tak krwawią się.
 O, dobry Jezu, błogosławiony,
 Ale walcz za nas orężem Twym.

Serce Jezusa i t. d.

Maryo! Królowo Polskiej korony,
 Zobacz jak cierpi biedny Twój lud,
 Jak rzewnie Twojej wzywa obrony,
 Ach, miłosierdzia! uprosz nam cud!
 Przez czyste serce, tej Matki Twej,
 Przęz miecz, co duszę przeszywał Jej,

Serce Jezusa i t. d.

Nr. 5.

CZEŚĆ POLSKIEJ ZIEMI.

Cześć polskiej ziemi, cześć,
 Ojczyźnie naszej cześć,
     Cześć Polsce, cześć,
 Kto synem jej się zwie,
 W kim polskie czucie wre,
 Niech staje w grono te
     Siew chwały wzniesió.

Nie zawsze jarzma srom
 Uciskał Piastów dom;
     Był lepszy wiek,
 Nie zawsze lew ten spał,
 Trzy berła w rękę miał,
 Tysięczne klęski siał
     Nim w boju legł.

Nie zawsze obcy lud
 Bój z hańbą naszą wiódł
     Wśród naszych ścian.
 I Polak w Moskwie był,
 I on był groźnym z sił,
 I przed nim czołem bił
     Dzisiejszy pan.

Nie chełp się wrogu nasz,
 Że nas w swym rękę masz
     Jak kmieci swych.
 Do bram Zamościa bież,
 Gostyńskich spytaj wież,
 Niech rzekną jeśli chcesz:
     Kto siedział w nich.

Dwugłowy carów znak,
 I nasz wolności ptak
     Źle stoją wspólni;
 Naszego noc ta ciemi,
 A wasz przed światłem drży,
 Kto spoił związek zły,
     Sam wpadnie w dół.

Chcesz Niemce zniemczyć nas,
 Chcesz, by z imieniem wraz
     Duch polski zgasł.
 Wszakżeś to winien nam,
 Że nie sturczałeś sam,
 Że byt wiedeńskich bram
     Trwa do tych czas.

Urągasz się dziś nam,
 Że lud nasz upadł sam,
     Nędzniku stój!
 Spójrzj na pole psie,
 Tam nie urąga się,
 Leczk kark przed nami gnie
     Poprzednik twój.

Zebrany z naszych skib
 Rozdajesz nam dziś chleb,
     Mniej łaski, mniej!
 Dzisiejsze dary weź,
 A to nam raczej wskrześ,
 Co padło w Pragską rzeź
     Też z łaski twej.

Zły płodzie własnych zrad,
 Coś pierwszy skłonił świat
     Rozszarpać nas.
 Nie długo będziesz rósł,
 Wiesz jaki zdrajców los,
 I w ciebie zemsty cios
     Paść musi raz.

Ojciec na własną krew,
 Rodzinnym czuciom wbrew
     Nie zbroi rąk.
 Nie jesteś ojciec nasz,
 Żle głaszcze ręka też,
 Coś nią wprzód naród nasz
     W kibitki wprzągl.

Urağa harda dzicz,
 Że za swej zemsty biez
     Bóg wybrał ją,
 Może przebaczy Bóg,
 Tak jak i skarać mógł,
 A wtenczas niech drży wróg
     Za hardość swą.

Odzyskać trzeba cześć,
 Kościuszki szablę wznieść
     Na wrogów zgon.
 Bracia przysiężmy wraz,
 Że wolim zginąć raz,
 Niż cierpieć pośród nas
     Moskiewski tron.

Feliks Frankowski.

Nr. 5 a.

ŚPIEW BOJOWY.

Niech żyje Polski lud,
 Piastów, Jagiełłów lud,
     I Chrobrych tron,
 Bracia już stał się cud,
 Wróg zniszczyć chciał nasz ród,
 Na garstkę krocie wiódł,
     I znalazł zgon.

Precz wrogu, z Polski precz,
 Bo nie służalców rzecz
     Lud wolny zmódz,
 Ziemię coś wydrzeć chciał,
 Kryją twych stosy ciał,
 Bóg nam wybawcę dał,
     Niech żyje wódz.

Pędź Orle, postrach nieć,
 Za Bug, za Niemen leć,
     Leć w Litwy gród,
 Z pamięcią dawnych lat,
 Uściśnie brata brat,
 W zwycięzcach pozna świat
     Polaków ród.

Niech nam to w duszy
 Ojczyzna woła krwi —
     Przelejmy krew.
 Kto Polak ramię zbrój,
 Dziś z boju, znowu w bój,
 Osładza krwawy znój
     Wolności śpiew.

Stefan Witwicki.

Nr. 6.

POLONEZ KOŚCIUSZKI.

Patrz Kościuszko na nas z nieba,
 Jak w krwi wrogów będziem brodzić:
 Twego miecza nam potrzeba,
 By Ojczyznę oswobodzić.
 Wolność droga w białej szacie
 Złotem skrzydłem w górę leci,
 Na jej czole patrzaj bracie,
 Jak swobody gwiazda świeci.
     Oto jest wolności śpiew, śpiew, śpiew,
     My za nią przelejem krew, krew, krew!

Kto powiedział, że Moskale
 Są to bracia nas Lechitów,
 Temu pierwszy w łeb wypalę,
 Przed kościołem Karmelitów.
 Kto nie uczuł w gnuśnym bycie
 Naszych kajdan, praw zniewagi,
 To jak zdrajcy wydrę życie
 Na niemszczonych kościach Pragi.
     Oto jest wolności śpiew, śpiew, śpiew,
     My za nią przelejem krew, krew, krew!

Z naszym duchem i orężem
 Polak ziemię oswobodzi,
 Zdrajca pierzechnie, my zwyciężym:
 Bo wódz śmiały nam przewodzi!
 Tylko razem, tylko w zgodzie,
 A powstańców będziemy wzorem.
 Wszak dyktator przy narodzie!
 Cały naród z dyktatorem!
 Oto jest wolności i t. d.

Rajnold Suchodolski.

Nr. 7.

PUŁK CZWARTY.

Walecznych tysiąc opuszcza Warszawę,
 Przysięga klęcząc: naszym świadkiem Bóg!
 Z bagnetem w rękę pójdziem w świętą sprawę,
 Śmierć naszym hasłem, niechaj zadrży wróg.
 Już dobosz zagrzmiał, już sojusz zawarty,
 Z panewką próżną idzie w bój pułk czwarty.

Wiadoma światu ta sławna Olszyna,
 Gdzie nieprzyjaciół twardym murem stał!
 Paszcz tysiąc zieję, rzeź się krwawa wszczyna,
 Już mur zwalony, nie padł ani strzał;
 Okropny postrach poniósł tłum rozżarty,
 Spokojnie wrócił do Pragi pułk czwarty.

Pod Ostrołęką wróg się dumno zrywa,
 Otacza wolnych dzikiej hordy wał,
 Śmierć albo życie, tu wyboru nie ma,
 Z bagnetem w rękę, nie padł ani strzał!
 I już dla naszych odwrót jest otwarty,
 I któż to zdziałał? a był to pułk czwarty!

On to po ciężkiej i krwawej rozprawie,
 Jak ostry piorun, jako bitwy pan,
 Ponuro wracał ku tęsknej Warszawie,
 Krew obmył w Wiśle już z przyschniętych ran;
 Czerwono płynie w morzu prąd niestarty,
 Krew to walecznych, przelał ją pułk czwarty.

Daremne męstwo! Ojczyzna zgubiona;
 Ach! nie pytajcie, kto spełnił ten czyn;
 Zabójczy potwór wyszedł z matki łona,
 Ojczyzny zgubą jej wyrodny syn!
 W kawałki znowu kraj polski rozdarty,
 Krwawemi łzami zapłakał pułk czwarty.

Żegnajcie bracia, których nam przy boku
 Za świętą sprawę wzięła śmierci dłoń!
 Wam lepszy udział dostał się z wyroku,
 Nam chytra zdrada wzięła z ręki broń.
 Jak biedny tułacz na kiju oparty,
 W kraj obcy idzie nasz dzielny pułk czwarty.

Dziesięciu mężnych obłąkanym krokiem,
 Przechodzi chwiejno pod graniczny słup;
 Ciekawym zewsząd patrzą na nich okiem,
 Z nich każdy idzie jak bez życia trup;
 Kto idzie? stójcie! krzykną pruskie warty
 My to dziesięciu — cały to pułk czwarty.

J. N. Kamiński.

Nr. 7a.

Do FRANCUZÓW.

Gdy nam wydarto po ojcach spuściznę,
 Kraj, wolność, imię — tułacze z swych bloni!
 Myśmy do Francyi unieśli ojczyznę,
 W głębi serc naszych, w ostrzu naszej broni,
 Co ocalało śród burzliwej fali,
 Skarb nasz jedyny, nieśliśmy wam — życie.
 Francuzi! myśmy za was krew wylali,
 A wyż nam tylko łzami odpłacacie?

Błędne sieroty krwią zbroczonej matki,
 Myśmy do łona Francyi się tulili,
 Białego orła drogie nam ostatki
 Przy waszym złotym orle zawiesili.
 Zwodnym nadziejom długośmy ufali,
 Bo nas nadzieją karmiono obficie,
 Francuzi! myśmy i t. d.

Gdy upadł rycerz, na którego czele
 Kwitła tak długo korona wawrzynów,
 A inni pnać się przy fortuny kole,
 Wprzęgli do zdrady nawet Francyi synów,
 Myśmy do końca wiernymi dotrwali
 Temu, co wielkim był i w nieszczęść szczyicie.
 Francuzi! myśmy i t. d.

Gdy w dniach lipcowych daliście dla świata
 Wielką naukę o ludów godności,
 Za waszym wzorem ocknął się Sarmata,
 Zerwał kajdany, zapragnął wolności,
 „Przemoc nas zmogła, niech oręż ocali!”
 Myśmy wyrzekli, na was licząc skrycie.
 Francuzi! myśmy i t. d.

Przyszłość niepewna! choć w szablę i Boga,
 Kto szczerze ufa, nie łatwo upadnie —
 Poznał wróg dziki jak wolność nam droga,
 Ale któż tajnie przyszłości odgadnie?
 Francyo! pamiętaj, byśmy nie wołali,
 Grzebiąc ojczyznę w niewolniczej szacie:
 „Francuzi, myśmy za was krew wylali,
 A wyż nam tylko łzami odpłacacie!”

K. Gaszyński.

Nr. 7 b.

Pieśń tułaczów polskich do narodów.

U waszych progów stoimy narody!
 Smutni, wygnańcy od najeźdców chciwych,
 Zkądżeśmy przyszli? z ojczystej zagrody,
 Z krainy bojów, łez i pęt zelżywych.
 W trzech częściach świata nasza krew się łała,
 Trzy części świata znały naszą sprawę,
 O! gdy nas zbójców tłoczy dziś nawała,
 Szanujcie nasze nieszczęścia i sławę!

Nie dla zaborów, łupów i zdobyczy,
 Rozpaczające wznieśliśmy ramiona,
 Wyrwać ojczyznę chcieliśmy z rąk dzieczy,
 Co się już wciska do waszego łona.
 Dałyście nasze rozszarpać dziedziny,
 I mienieć zbrodnią nasze boje krwawe:
 O! jeśli mężne czuć umiecie czyny,
 Szanujcie nasze nieszczęścia i sławę!

Ilekróć jarżmo naszych trzech sąsiadów
 Cheieliśmy skruszyć, twarde i swawolne!
 I sławne cienie ojców i naddziadów
 Ucieszyć wieścią, że ich syny wolne:
 Walczył Kościuszko, Pułascy walczyli,
 Byłyż ich boje niecne i nieprawe?
 O! gdyśmy jeszcze skon matki przeżyli,
 Szanujcie nasze nieszczęścia i sławę!

Obrzydły tyran wydarłszy nam ziemię,
 Znieważa naszą wiarę i ołtarze,
 Depce swobody i wytępia plemię,
 Nikezemne na nas miotając potwarze:
 Wyście tyranom przysięgli swe szyje!
 I uświęciły nasze krzywdy krwawe.
 O! jeśli prawość w sercach waszych żyje,
 Szanujcie nasze nieszczęścia i sławę!

Fr. Kowalski.

Nr. 7c.

SPOTKANIE TOWARZYSZÓW BRONI.

Pamiętasz bracie, kiedyśmy z Warszawy
 Z odważnych garstką wygnali Moskali;
 Bez krwi rozlewu, wieniec wiecznej sławy
 Synowie Lecha dla siebie zjednali?
 Gdy wódz Konstancy wybór pięknej młodzi
 Spiesznie wywodzi z Lechitów granicy;
 Każdy się cieszył. — Polska się odrodzi —
 Pamiętasz pewnie ruch naszej stolicy?

Chlubna pamiątka do naszych zaszczytów,
 Kiedy zebrana młódź z orężem w rękę
 Łamie warowne bramy Karmelitów,
 A jęk nieszczęsnych ginie wśród szabl szczęku.
 Widzisz te tłumy wśród chlubnego szału,
 Nie podłe zyski mające na celu?
 Kruszące silne bramy arsenału —
 Wszakże tam byłeś, luby przyjacielu?

Pamiętasz, kiedy Dybicz z za Bałkanu,
 Szturmem zdobywać chciał przedmieście Pragi?
 Przed czasem laury słał pod nogi Panu,
 Nie znając mężnych Polaków odwagi?
 Ale prowadząc szyki dzielni męże,
 Śmiali się z próżnej najeźdźnika dumy;
 W krwi wrogów polskie pływały oręża,
 Ścieląc pod nogi najeźdźników tłumy.

Pamiętasz, Bracie, Tykocińską bitwę?
 Wówczas Skrzynecki wiódł Polaków rotę;
 Podli najeźdźcy pierzchnęli na Litwę,
 Widząc w Polakach niezachwiane cnoty.
 Byłeś zapewne i pod Ostrołęką,
 Gdzie wódz dał piękne stałości przykłady?
 Tam Bóg wszechmocny zasłaniał nas ręką —
 O, jak pamiętne naszych zwycięstw ślady!

Wszakże pamiętasz? — już zamilczę o tem,
 Bo smutne dotąd są nasze koleje;
 Kiedy już zdrady przekupieni złotem,
 Drogiej Ojczyzny niszczyli nadzieje.
 Próżno się naród chciał wśród zguby bronić,
 Gdy Krukowiecki zaufanie zdradza;
 Na obcej ziemi będziemy łzy ronić,
 Niechaj łza przeszłe pamiętki osładza.

Obcy wśród obcych, wygnańcy z Ojczyzny,
 Zanim nadejdzie dla nas zmiana nowa,
 Cieszymy się, patrząc na rany i blizny,
 Nucąc niekiedy: „Ojczyzno bądź zdrowa!“
 A skoro oręż z nad brzegów Sekwany,
 Jak opiekuńczy anioł się odsłoni;
 Wtenczas znów zadrżą przed nami tyrany,
 I pierzchną na głos: Do broni! do broni!

Juliusz Wierzejski.

Śpiew Rotmistrza.

Czyli pamiętasz, mówił do żołnierza
 Poważny rotmistrz od znaku pancerza,
 Czyli pamiętasz, jak z kosynierami
 Mężnie walczyłeś pod Raclawicami,
 Czyli pamiętasz, jak wobec Kościuszki
 Wpadł jeden Polak na moskiewskie puszki,
 Przez jedno czapkę zapalu przykrycie,
 Ocalił wodza i rycerzów życie.

Czyli pamiętasz, ów sztandar rolniczy,
 Co go nazywać śmiano buntowniczy,
 Snopek i kosa, nie herby, korony,
 Wyszyte były na hasło obrony.
 Przed nim pierzchały dumne Brandebury
 Czy pod Bydgoszczą, czyli w przejściu Bzury.
 Czyli pamiętasz, żeśmy byli sami,
 Cośmy walczyli z trzema mocarstwami?

Czyli pamiętasz, że nakoniec siła
 Bytu ojczyzny mężnych pozbawiła,
 Czyli pamiętasz, żeśmy rozprószeni
 Szukali siebie po świata przestrzeni?
 Ojczyzny świętym szaleń zachwycony
 Polak formował włoskie legiony,
 Nie dbał o stopień, żył w nędzy bez płacy.
 Wsparciem rodaków bili się Polacy!

Czyli pamiętasz, kiedyśmy z czarnemi
 Bili się boso po spieczonej ziemi,
 Skwar, głód, choroby i rozliczne blizny
 Znosił cierpliwie Polak dla Ojczyzny?
 Wspomnij, żeś widział piramidów szczyty,
 Że twój jest napis wśród mężnych wyryty.
 Że sława głosząc Francuzów zwycięstwo,
 Wszędzie Polaka umieściła męstwo.

Czyli pamiętasz, że jak błyskawice
Przebiegaliśmy niemieckie stolice,
Nakoniec Polska krzywd swoich mściciela
Ujrzała, a w nim, bytu wskrzesiciela.
Wyrzekł: obaczę, czy jesteście godni,
Daję wam czasu do czterech tygodni,
Chcę od was wojska trzydzieści tysięcy;
Miesiąc nie wyszedł, a stało więcej!

Czyli pamiętasz, kiedy pod Raszynem
Żołnierz nasz polski okrył się wawrzynem;
Zebrana siła Ferdynanda cała
Garstki Polaków pobić nie zdołała.

We dwóch miesiącach, chciej przypomnieć sobie,
Oczyściliśmy Galicyę obie,
Zapał powszechny był w każdym człowieku
Dla kraju i dla bohatera wieku!

Uległ nakoniec i oręż zwycięzki,
Po świetnych bitwach nastąpiły klęski,
Gdy sprzymierzeńcy i swoi zdradzali
Polacy jedni wierni mu zostali!
Czyli pamiętasz?! — już nie masz pamiętki;
Wielkości dawnej zachowajmy szczątki.
A gdy nadziei w przyszłości nie robię,
Chciej łez poświęcić kilka na mym grobie.

Nr. 7e.

ŚPIEW ROTMISTRZA.

P
 amiętasz, mówił rotmistrz do żołnierza,
Co długo służąc, zeszedł na żebraka,
Pamiętasz, jakieś w szturmie Sandomierza.
Zwrócił odemnie oręż Austryjaka!

Pod jednym znakiem i w równym zaszczycie
Dzielnym ojczyznę broniliśmy grotem?
Ja to pamiętam, bom ci winien życie,
Lecz ty żołnierzu, czy pamiętasz o tem?!

Pamiętasz czasy, zbyt krótkie niestety,
 W których tak polska słyęła kraina,
 Pamiętasz, gdyśmy krzywd niosąc odwety,
 Miecze ostrzyli na murach Kremlina;
 Mimo klęsk, gdzie nam groziła zatrata,
 To orły nasze zwyciężkim polotem
 Wyspy nowego odwiedziły świata;
 Powiedz żołnierzu, czy pamiętasz o tem?

Pamiętasz przestrzeń lodowatych szlaków,
 W których nasz oręż nieprzyjaciół gnębił,
 A śnieg na czołach osiadłszy Polaków,
 Zmroził ich ciała, lecz serce nie oziębił.
 Wtenczas choć smutek ślad wyrzył na skroni,
 Stałość walczących została przymiotem,
 Powracał zapal na odgłos: do bronii!
 Powiedz żołnierzu, czy pamiętasz o tem?

Pamiętasz, żeśmy dziećmi bohatera,
 Co zdziwił Włochy mężstwem legionów,
 I że dziś jeszcze brzmią do Somosiera
 Góry hiszpańskie czią polskich szwadronów.

Pamiętasz Lipski zradny zamach wroga,
 Kiedy się ziemia pod dział wstrzęsła grzmotem,
 A honor ziomków wódz poniósł do Boga.
 Powiedz żołnierzu, czy pamiętasz o tem?

Pamiętasz chwile nieszczęsnej rocznicy,
 Gdy nam los gwałtem w grób ojczyznę wtłoczył,
 A do zhańbionej Jagiellów stolicy
 Pychą nadęty nieprzyjaciół wkroczył?
 Nie przestań nigdy dnia tego przeklinać,
 Aby za szczęścia Bellony powrotem
 Nie potrzebował wódz ci przypominać:
 Powiedz żołnierzu, czy pamiętasz o tem?

Pamiętasz... głos mój z tym niknie wyrazem.
 Nie mam już więcej zaszczytnych pamiętek,
 Pójdź przyjacielu, będziem płakać razem!
 Póki dni lepszych nie zabłyśnie wątek.
 Jeśli śmierć pierwej w mej zawita chacie,
 Aby mnie z życia rozłączyć kłopotem,
 Ty mi powieki zlekka zamkniesz, bracie,
 Mówiąc z westchnieniem, że pamiętasz o tem!

Nr. 7f.

Z opery: „Stary wódz“.

Tadeusz:

Pamiętasz o tem, dzielny mój Łagienko,
Jak wróg potężny począł walczyć z nami?
Gdym na szesnaście z czterma tysiącami
Na waszem czele stanął pod Dubienką?

Jam się nie uląkł i wolności dobił,
I wstrzymał wrogów z znaczną dla nich stratą;
Los ciebie zbawcą życia mego zrobił;
Łagienko! powiedz, czyli pomnisz na to!

Łagienko:

Pamiętasz o tem, gdyśmy do Krakowa,
Tornując drogę nieprzyjaciół klęską,
Garść mężów śmiała, ponieść śmierć gotowa,
Za twym przewodem wniosła śmierć zwyciężką?

Rolników bronią były cepy, kosy,
Z niemałą jednak wróg porażon stratą;
Leżały trupów nieprzyjaznych stosy;
O, drogi wodzu! czyli pomnisz na to?

Tadeusz:

Pamiętasz o tem, jak pod Szczekociny
Uległy mocy bitne kraju syny?
Com wycierpieli przez przyjaciół zwadę,
Przez niedostatek, przez przyjaciół zdradę?
Swego niebaczny za ojczyznę trudu,
Nieraz nad nędzą zapłakałem ludu;
On bronił Matki, chętnie, choć ze stratą;
Łagienko! powiedz, czyli pomnisz na to?

Łagienko:

Pamiętasz, wodzu, Maciejowskie błonie,
Gdy nam nieszczęsna biła już godzina;
Gdy pot śmiertelny okrył twoje skronie,
A Polsce wzięto najdroższego syna;
„Tu koniec Polski!“ — rzekłeś nam w rozpacz,
Nad twoją wszystek kraj nasz płakał stratą;
Twój los narodu smutny koniec znaczy;
O! wielki wodzu! czyli pomnisz na to?

Żuawów pierwsza rota.

S tu sześćdziesięciu walecznej młodzieży,
 Na placu musztry stanęło pod broń,
 O bosej nodze, podartej odzieży,
 Bezsenną nocą wybledniała skroń —
 Trzykrotnie wiwat! powtórzyły chóry,
 Na czele hufcu stanął wódz ponury.

„Rozwinąć sztandar!“ Na bieluchnem płótnie,
 Jak anioł śmierci, zawisł czarny krzyż.
 Po nad szeregi wionął dziko, smutnie —
 A tak grożąco, że aż w sercu drżysz;
 Czemuż tak gniewnie w koło wódz spoziera?
 Nie gniew to — zapal jego pierś rozpiera.

„Żuawi! oto wasz sztandar pułkowy,
 Przed nim przysięgę złożycie mi dziś,
 Że każdy naprzód pójdzie w bój ogniowy,

Jak lew odważny — groźniejszy jak ryś.
 Czy przysięgacie na śmierć i na mężtwo?“
 „Tak, przysięgamy na śmierć lub zwycięstwo!“

„Żuawi! wódz wasz, prosi przebaczenia —
 Po dwa ładunki dla was tylko ma,
 Więc po dwu strzałach, ramię do ramienia,
 Niech goły bagniet w piersi wroga gra.“
 „Tak -- przebaczymy! i z bagnietem w rękę
 Albo zwyciężym — lub zginiem bez jęku.“

Ruszyli w pochód pod mury Miechowa,
 Na pierwszy wystrzał pierwszy szereg trup.
 Już się w popłochu cofa wojsk połowa,
 A druga stoi zaryta jak słup.
 „Żuawi, naprzód!“ — krzyknął wódz rozszarty,
 I sam na czele pędzi w bój otwarty.

Garstka szesnastu wraca do Krakowa,
 A po jej środku kroczy blady wódz —
 Jakiś ból straszny zamroził im słowa,
 Tylko łza w oku — nie można jej zmódz.
 „Kto idzie!“ — krzykła niemiecka piechota:
 — „To my, szesnastu, — Żuawów pierwsza rota.“

Nr. 8.

JESZCZE POLSKA NIE ZGINĘŁA.

Jeszcze Polska nie zginęła,
 Kiedy my żyjemy,
 Co nam obca moc wydarła,
 Mocą odbierzemy.
 Co wszczeła rozpacz,
 To dokona mężstwo,
 Marsz, marsz Polacy!
 Bóg nam da zwycięztwo.

Ojczyzna z grobu wstająca
 Woła do swych dzieci:
 Kto mój syn, kto prawy Polak,
 Niech do boju leci!
 O matko nasza!
 O Ojczyzno święta!
 My twoje dzieci,
 My skruszym twe pęta.

Za wolność i kraj rodzinny
 Spieszmy do oręża!
 Wszakże bracia! nigdy liczba,
 Lecz męstwo zwycięża,

Honor i chwała
 Są po naszej stronie,
 Słodko jest ginąć
 W Ojczyzny obronie!

Ziemio naszych prapradziadów,
 Ziemio krwią ich złana,
 Jużes nasza, już obcego
 Mieć nie będziesz pana.

Do broni, bracia!
 Do broni! do broni!
 Pod świętym znakiem
 Orła i Pogoni.

Przy swym wodzu niebezpieczeństw
 Żadnych się nie straszym,
 Ufność w wodza, jedność, zgoda,
 Będzie hasłem naszym.

Co wszczęła rozpacz,
 To dokona męstwo,
 Marsz, marsz Polacy!
 Bóg nam da zwycięstwo!

Stefan Witwicki.

Nr. 8 a.

ŚPIEW POREWOLUCYJNY.

Już nadeszła chwila święta,
 Dzień zajaśniał błogi,
 Wolny Polak skruszył pęta,
 Pierzchły trwożne wrogi.
     Więc bracia mili,
     Będziem nucili,
     Przy szczęku pałaszy,
     Cześć Ojczyźnie naszej.

Orzeł biały górą leci,
     Z czarnych piór obrany,
 Za nim spieszą polskie dzieci
     Bronić kraj kochany.
     Więc bracia i t. d.

Choć nas obca moc gnębiła,
     Byliśmy wolnymi,

Bo w każdego sercu żyła
     Miłość polskiej ziemi.
     Więc bracia i t. d.

Nie ma zdrajców, nie ma szpiegów,
     Gwałtów i nadużyć,
 Wolno wśród bratnich szeregów
     Myśli swe wynurzyć.
     Więc bracia i t. d.

Nie, nie będą już w więzieniu
     Jęczeć polskie syny,
 Za to, że śmieli w milczeniu
     Kochać kraj jedyny.
     Więc bracia i t. d.

Łez nie wolno było ronić
 Nad Polski mogiłą,
 Dziś ją możemy wszyscy bronić
 I sercem i siłą.
 Więc bracia i t. d.

Nr. 8 b.

Jeszcze Polska nie zginęła,
 Póki my żyjemy;
 Co nam ludzka moc odjęła,
 Szablą odrąbiemy.
 Matkę straciwszy,
 Żal nam właściwszy,
 Ale my śpiewamy,
 Bo nadzieję mamy.

Jeszcze Polska nie zginęła
 I potąd nie zginie,
 Aż wytoczą te krwi zdroje,
 Co w Polakach płynie.
 Matkę straciwszy,
 Żal nam właściwszy,
 Ale my śpiewamy,
 Bo nadzieję mamy.

Jeszcze żyje orzeł polski,
 Choć go czarny skubie,
 Niech jeno trochę podrośnie,
 To mu się oddziubie.
 Matkę straciwszy i t. d.

Nr. 8c.

Śpiew Akademików warszawskich z r. 1820.

Młodym smutki nie przystoją,
 Precz cichość ponura!
 Dalej każdy bierz za swoją,
 Puśemy się mazura!

Matkę straciwszy,
 Płacz nam właściwszy,
 Ale my śpiewamy,
 Bo nadzieję mamy.

Kto ma czucie, łatwo przyzna,
 Nie ma jak nasz taniec,
 Nie może go znać obczyzna,
 Ani samozwaniec.

Matkę i t. d.

Zdrowie niesiem wam dziewczęta,
 Kwiecie tego grona,

Niechaj każda z was pamięta,
 Że Polką zrodzona.

Matkę i t. d.

Obierajcie one dziewice
 Rodaków za mężę,
 Nienawidźcie niekzemnicę,
 Co obcym przysięże.

Matkę i t. d.

Czyż nie miłsze z nami tany,
 Niż z niżnikiem w parze,
 Czem ten fraczek oblizany,
 Przy sutej czamarze.

Matkę i t. d.

Czamara pętlicą spięta,
Z żupanem różowym,
Polubiły nas dziewczęta
W stroju narodowym.

Matkę i t. d.

Do czamary granatowej
Żupan w karmazynie,
Łatwiej w sukni narodowej
Lubym być dziewczynie.

Matkę i t. d.

Postępujemy przodków torem,
To nasz duch zasili,
Bogdajbyśmy wraz z ubiorem
Byt nasz powrócili.

Matkę i t. d.

Dotąd los nasz był piekielny,
Mogą przyjść łaskawsze,
Straciliśmy byt udzielny,
Ale nie na zawsze.

Matkę i t. d.

Weselmy się bracia mili
Dopókiśmy z sobą,
Cośmy wesoło przeżyli,
Życia jest ozdobą.

Matkę i t. d.

Kto ma zachmurzone czoło,
Jak się często zdarzy,
Temu w duszy nie wesoło,
Tak jak i na twarzy.

Matkę i t. d.

Nr. 8d.

MŁOSNKA DZIEGI NA WAŁACH WARSZAWY.

Jeszcze Polska nie zginęła,
 Kiedy my żyjemy!
 Dzieci, do ważnego dzieła
 Pomoc przyniesiemy.
 Marsz, marsz na wały,
 Z doroślejszym mały,
 Choć nie duże chłopcy,
 Możem wznieść okopy!

Gdy nam jeszcze sił nie starczy
 Do dźwigania broni,
 Niech łopata szybko warczy
 W polskich dzieci dłoni.
 Marsz, marsz i t. d.

Niech w szeregi wszystko staje,
 Niech za nami leci,

Niech zobaczą obce kraje
 Co to polskie dzieci.
 Marsz, marsz i t. d.

Czy na błoto, czy na lody,
 Małe to kłopoty,
 Kawał chleba, kubek wody,
 Dalej do roboty.
 Marsz, marsz i t. d.

Potem znowu od kopania
 Wrócim do nauki,
 Do czytania, do pisania,
 Do wojennej sztuki.
 A jak podrośniemy,
 Za broń uchwyciemy.
 Bo tak przynależy
 Dla polskiej młodzieży.

Nr. 8e.

DO BRONI.

Padły turmy, spadły pęta,
 Wolnym słońce świeci,
 Ledwo do Cię, Matko święta,
 Serce nie wyleci.

Ojczyzno święta!
 Stargane tve pęta,
 Niech bęben bije:
 Ojczyzna żyje!

Hej, słuchajcie w cztery strony,
 Wy bracia dalecy!
 Rzućcie jarżma, rzućcie brony,
 A kosy na plecy.

Dalejże co dyszy,
 Już cię szpieg nie słyszy.
 Dzieci z okoła
 Ojczyzna woła.

Cnoty naszej nie stłumili
 Złotem ani batem,
 Będziemy czemeśmy byli
 Przed zdziwionym światem,

Do korda Lechowie,
 Kto mężem się zowie,
 Bij w imię Boga,
 Ojczyzny wroga.

Kaźmierz Brodziński.

Nr. 8f.

PIEŚŃ UŁANÓW KALISKICH.

Walczmy bracia, tylko śmiało,
 Dopókiśmy zdolni,
 Poginiemy wszyscy z chwałą,
 Lub będziemy żyć wolni.
 Marsz, marsz ułany,
 Gdzie powinność każe,
 Dłuski z męztwa znany,
 Tor sławy nam wskaże.
 Wszakże mamy dobrą sprawę;
 Wzywa nas Ojczyzna —
 Głośne imię, wielką sławę,
 Świat nam potem przyzna.
 Marsz, marsz ułany i t. d.
 Walczmy orężem, nie słowy,
 Połączmy dłoń bratnią,

Niech każdy będzie gotowy
 Przelać krew ostatnią.
 Marsz, marsz ułany i t. d.

Ocalimy ziemię naszą,
 Ustalim swobody,
 Od sławy nas nie odstraszą
 Znoje, niewygody.
 Marsz, marsz ułany i t. d.

Bądźmy mężni, bądźmy stali,
 Ufajmy wodzowi —
 To szczęście nasze utrwali,
 To zaszczyt stanowi.
 Marsz, marsz ułany i t. d.

Poświęćmy zapał młodzieńczy!
 Dobra nasza sprawa,
 A dzieło nasze uwieńczy
 Opatrzność łaskawa.
 Marsz, marsz ułany i t. d.

Nr. 8 g.

 MAZUR POBUDKI.

Palej bracia do oręża,
 Kto Polak, kto żyje,
 Odważny zawsze zwycięża,
 Mężny zawsze bije.

Marsz, marsz z żelazem
 W kim serce, w kim męztwo,
 Przysięgnijmy wszyscy razem,
 Śmierć albo zwycięztwo.

Lecha syny, jak Spartanie,
 Wrogów swych nie liczą,

Rota wolnych zbić jest w stanie
 Zgraję najezdniczą.

Marsz, marsz i t. d.

Walczyć chcą starzy i młodzi,
 Drżą nieprzyjaciele,
 Mąż waleczny nam dowodzi,
 Dwernicki na czele.

Marsz, marsz i t. d.

Wznowimy w bojowym szyku
 Granicę Sarmatów,

Brzeg Dniepru, Odry, Bałtyku,
I szczyty Karpatów.

Marsz, marsz i t. d.

Litwę, Wołyń i Podole
Wyniszcza morderca,
Spieszmy znieść braci niewolę,
Złączyć pierś i serca.

Marsz, marsz i t. d.

Dalej żywo, dalej za broń,
Gedymina syny,
Ostrzyć szablę, siadać na koń,
Z nami po wawrzyny.

Marsz, marsz i t. d.

Niech Orzeł biały z Pogonią
Odnawia przymierze,
Polak z Litwinem, dłoń z dłonią,
Niech się łączy szczerze.

Marsz, marsz i t. d.

Nie pójdziemy na podboje
Cudzych państw i murów,
Ale spieszmy odbić swoje
Z drapieżnych pazurów.

Marsz, marsz i t. d.

Spieszmy znieść zaborów ślady
Zniszczyć dziechy hordy,
Skarać podstępny i zdrady,
Pomścić krew i mordy.

Marsz, marsz i t. d.

Zwycięzkie znaki odnowi
Szezerbiec Bolesława,
Król Polski Moskwie zapowie
Batorego prawa.

Marsz, marsz i t. d.

Bądźcie zdrowe, myślcie o nas,
Wy polskie Spartanki,
Z końcem walki wrócim do was,
Po serca i wianki.

Marsz, marsz i t. d.

PIEŚŃ POLSKICH WOJOWNIKÓW.

Jeszcze Polska nie zginęła,
 Kiedy krew jej płynie,
 Chociaż morza przepłynęła,
 Przesiała pustynie.
     Marsz, marsz do boju,
     Grzmi nam dawne hasło,
     Jeszcze czucie bratnie
     W sercach nie wygasło.

Do Was Bracia Warszawianie,
 Do Was, przez namysły,
 Niech się wola Boska stanie,
 Do Was dzieci Wisły.

    Co nam po ziemi,
     Po lubej dziedzinie?
     Jeśli to nie polskie,
     Niech wszystko zaginie.

Bóg, Ojczyzna, dobra sprawa,
 Oto wiara nasza,
 Wiecznie żyją ludów prawa —
 Dalej do pałasza.

    Witaj Warszawo!
     Zobaczysz się nami,
     Ujrzysz wiernych braci
     Pod twemi murami.

Dalej do Sarmackiej kordy
 Szlachetni młodzieńce,
 Przebijajcie się przez hordy,
 Po wolności wieńce.

    Co nam się pytać,
     Jak tam wrogów wiele,
     Z nami jest Chłopicki! —
     Są Wilhelmy Tele.

Bądźcie zdrowe siostry, matki,
 Za Was idziem w pole,
 Nauczajcie drobne dziatki
 Jak kruszyć niewolę.

Bądźcie nam zdrowe!
 Ale nie ze łzami;
 Witać was będziemy,
 Lecz tylko Polkami.

Dalej bracia, w Imię Boga,
 Jego świętej wierze,
 Jedna tylko dla nas droga,
 Do broni rycerze!

Świat patrzy na nas,
 Bóg sprzyja Warszawie,
 Błogosław Boże
 Naszej świętej sprawie.

Nr. 8 i.

Ś p i e w o D w e r n i c k i m .

P atrzcie, co za dzielne roty
 Rączym pędem lecą,
 Jak pełne męztwa, ochoty,
 Pałaszami świecą!

Marsz, marsz, idźmy śmiało
 Na walecznych czele,
 Wyjdziem cali, wyjdziem z chwałą,
 W świętem walcząc dziele.

Jeżą się w rękę dziiryty,
 Kołpaki migają,
 A nad niemi białe kity
 W powietrzu pływają.

Marsz, marsz, idźmy śmiało
 Na walecznych czele,
 Wyjdziem cali, wyjdziem z chwałą,
 W świętem walcząc dziele.

U każdego twarz wesola,
 Brzmia pieśni bojowe,
 Biegna, gdzie ojczyzna woła,
 Po zwycięstwa nowe.

Marsz i t. d.

To Dwernicki z jazdą dzielną,
 I szyki piezemi,
 Spiesz yzyskać nieśmiertelną
 Sławę polskiej ziemi.

Marsz i t. p.

Już pod Stoczkiem, Ryczywołem,
 Dał się wrogom w znaki,
 Rozprószywszy mężnem czołem
 Moskiewskie żołdaki.

Marsz i t. d.

Ztamtąd dalej, chciwy boju,
 Cios im niesie krwawy,
 Schodzi wroga wśród rozboju
 I zbawia Puławy.

Marsz i t. d.

Dalejże za Bugu brzegi,
 Z dzielnym wodzem wiara!
 Łączcie tam bratnie szeregi,
 Na zagładę cara.

Marsz i t. d.

I tam się znajdują rycerze,
 Krew w nich polska płynie,
 Poniosą życie w ofierze,
 Bo tem Polak słynie.

Marsz i t. d.

Nr. 8k.

Jeeszcze Polska nie zginęła,
 Jeśli my żyjemy;
 Co nam obca przemoc wzięła
 Życiem odkupiemy.

Marsz, marsz, Polacy,
 Do twardej pracy!
 Za Bożym przewodem,
 Będziemy narodem.

Zniesiem gromy, zniesiem kary,
 Będziem Polakami,
 Jeśli tylko cnót sztandary
 Poszanujem sami.

Marsz i t. d.

Jak z ojcowych dni rycerze,
 Co gromili wroga,
 My pracujmy dalej szczerze
 U przyszłości proga.

Marsz i t. d.

Wróg się w Polsce nie osiedzie
 I nie zwalczy ducha,
 Jeśli hasłem naszym będzie
 Narodowa skrucha.

Marsz i t. d.

Jeśli ojce dzieciom wpoją,
 Że to kary z nieba,
 A przykładem doma stoją,
 Co naprawić trzeba.

Marsz i t. d.

To i dziatwa ich posłucha,
 Odrodzi się w enocie;
 Pełna ognia, pełna ducha,
 Niestanie w robocie.

Marsz i t. d.

Nie zmoskali, nie zniemceje,
 Nie wyprze się wiary;
 Wyszlachetni i zmeźnieje,
 Na przyszłe ofiary!

Marsz i t. d.

Nasze winy nas zniszczyły,
 Tyś opuścił Panie!
 Pracą zdobyć cześć i siły,
 To nasze zadanie!
 Marsz i t. d.

Dzielnem było plemię Lasze,
 Młodzież takim będzie;
 Gdy naprawi błędy nasze,
 To i na koń siędzie!
 Marsz i t. d.

W. hr. Engerstroem.

Nr. 81.

Nieszcze Polska nie zginęła,
 Póki młodzież żyje!
 Nasza wolność nie minęła,
 Gdy w niej serce bije.
 Marsz, marsz młodzieży
 Przodem, jak należy;
 Za twoim przewodem
 Będziem znów narodem.

Młodzież polska, wiara lacka,
 Ma serce z płomieni;

Dusza żyje w niej sarmacka
 I twarz się rumieni.
 Marsz młodzieży
 Przodem, jak należy;
 Za twoim przewodem
 Będziem znów narodem.

Nikt goręcej nie pojmuje
 Czem ojczyzna święta;
 Młodzież jedna nam rozkuje
 Niewolnicze pęta.
 Marsz i t. d.

Starodawna ojców wiara
 I obyczaj stary,
 To nie pusta u nich mara,
 Ale dogmat wiary.
 Marsz i t. d.

A więc szumno, a więc dumno,
 Młode sokołeta,
 Mężnie, krewko, a rozumno;
 Niech was świat pamięta.
 Marsz i t. d.

A. Borucki.

Nr. 9.

Nie tak in illo tempore bywało
 Mości Cześniku zacyń mój sąsiedzie,
 Było dość złota, a wydatków mało
 Piło się własny miodek przy obiedzie.

Teraz choć w Gdańsku nie płaci pszenica,
 Piją szampany i malagi sławne,
 Ale też za to na dobrach szlachcica,
 Diabelnie ciężą te listy zastawne.

Miło to było, widzieć ojcu, matce,
 Syna w kontuszu i w konfederatce,
 Pas na nim lity, a przy boku szabla,
 Wąs zawiesisty, czerstwa mina dyabla.

Teraz z laseczką idzie panicz blady,
 Licznych słabości widać na nim ślady,
 Ani nie poznać szewe czy wojewoda,
 Obadwaj kuso, bo dziś taka moda.

Lepiej to zostać przy kontuszach było,
 Kontusz Polaka, a frak Niemca zdobi,
 Z kontusza łatwo na frak wystarczyło,
 Lecz z fraka kontusz zje dyabła kto zrobi.

Dawniej wiedziano komu się uklonić,
 Pan szedł w kontuszu, a sługa w kubraku,
 Teraz omyłki trudno się uchronić,
 Bo pan i sługa obydwaj we fraku.

Gdzie się podziałas polska gościnności,
Którą się nasi przodkowie szczylicili,
Szczęśliwy szlachocić, gdy miał wiele gości
Na klęczkach prosił by jedli i pili.

Teraz, gdy przyjdiesz, nigdzie nie nie dadzą,
A jeśli dadzą, to wypadek rzadki,
O różnych rzeczach do północy radzą,
W końcu ci dadzą szklaneczkę herbatki.

Nr. 10.

KRAKOWIAK KOŚCIUSZKI.

Bartoszu, Bartoszu,
Oj nie traćwa nadziei,
Bóg pobłogosławi,
Ojczyznę nam zbawi.

Tam w górę, tam w górę,
Poglądaj do Boga,
Większą miłość jego
Niżeli przemoc wroga.

Z maleńkiej iskierki
Wielki ogień bywa,

Oj pękną choć twarde
Przemocy ogniwa!

Oj ostre! oj ostre,
Ostre kosy nasze,
Wystarczą na krótkie
Moskiewskie pałasze.

Kiliński był szewcem
Podburzył Warszawę,
Wyprawił Moskalom
Weselisko krwawe.

Nauczył Kościuszko
 Pod Raclawicami,
 Jak siekierą, kosą,
 Rozprawiać z wrogami.

Bóg nam dał, Bóg nam dał,
 Kraj wielki, bogaty,
 W nim Głowaćkich wiele
 Brać ruskie armaty.

Wszystko wziął, podły wróg,
 I wiarę nam klóci,
 Myśli że nas duszą
 Do siebie nawróci.

Nie chcemy Berlińskiej
 Petersburskiej wiary,
 Bóg nam dopomoże
 Pobić króle, cary!

Nr. 11.

KRAKOWIAK.

Na Wawel, na Wawel,
 Krakowiaku żwawy,
 Podumaj, potęsknij,
 Nad pomnikiem sławy;

Dzieje twojej ziemi
 Na grobowcach czytaj,
 Twoich wodzów groby
 Uściskiem powitaj.

Popatrz się po górach,
 Po dolach, równinach,
 Niech dziewic miłością
 Krew ci zawrzy w żyłach,

Tu twych Ojców kości,
 Bieleją z pod sochy,
 Tam w powietrzu drgają
 Braci twoich prochy.

Przyłóż usta do nich,
 Słodczye wysysaj,
 Na ich łonie głowę,
 Do snu ukołysaj;

Do snu ukołysaj,
 Niech się przyśnią tobie,
 Tysiące, tysiące,
 Co już legły w grobie.

Ed. Wasilewski.

Nr. 12.

KRAKUSY.

Grzmia pod Stoczkiem armaty,
 Błyszcza białe rabaty,
 A Dwernicki na przedzie,
 Na Moskala sam jedzie.

„Hej za lance chłopacy!
 Czego będziem tu stali?
 Tam się biją rodacy,
 A myż będziem słuchali?”

„Chodźwa trzepać Moskala,
 Bo dziś Polska powstała!”

Niech nam Polski nie kala —
 Hej zabierzwa mu działa!”

I zerwali się razem,
 Posterunek rzucili,
 Nie wołani rozkazem
 Na batalję przybyli.

„Cóż tu słychać ułanie?
 Pyta jeden z nich żwawo:
 — „Kropią naszych mospanie,
 Słońce zeszło dziś krwawo!”

— „Ejże kropią, mówicie?!
 Jakże kropić nie mają,
 Kiedy wy tu stoicie,
 A wej oni strzelają?!

„Wszak to działa, nie dziwo?
 Wszak to blisko, wiarusy,
 Hej, na działa — a żywo!
 Dalej naprzód krakusy!“

I krzyknęli wraz: „Hurra!!!“
 Właśnie gdy wróg nacierał:
 „Co tam leci za chmura?“
 Pyta sztabu, jenerał.

— „Jenerale! krakusy
 Znać swą pocztę rzucili“ --
 „Oszaleli wiarusy,
 Bez rozkazu ruszyli“.

„A to czyste warjaty!
 Patrz, jak lecą po roli —

Patrz, jak wiercą granaty!
 Nie daruję swawoli!“

Lecz gdy wódz się tak gniewa,
 Groźnie patrzy do koła;
 Ktoś od walki przybywa
 I z daleka już woła:

— „Jenerale! to chwaty!
 Od lewego tam skrzydła
 Wiodą cztery armaty,
 I Moskáli jak bydła!“

Lecą, lecą wzdłuż błonia,
 Grzmią krakowskie kopyta;
 A Dwernicki spał konia,
 I okrzykiem ich wita:

„Dzielnieście się spisali!
 Zawsze Polak tak bije!“
 A krakusy wołali:
 „Nasza Polska niech żyje!!!“

BARTOSZ GŁOWACKI.

Miej! tam w karczmie za stołem
 Siadł przy dzbanie Jan stary;
 Otoczyli go kołem,
 On tak mówił do wiary:

 „Ja mówiłem wam nieraz,
 Że dziś zuchów już mało,
 Wiara bracia, źle teraz,
 Dawniej lepiej bywało.

 „Za mych czasów to sływał
 Kum Bartłomiej Głowacki:
 Od Moskali on zginął,
 Oj to Krakus był gracki!

 „Bo czy w karczmie, czy w domu,
 Czy to taniec, wesele,

Nie dał bruździć nikomu,
 Wszędzie sam był na czele.

„Jak na wroga zwołali
 Wiarę z naszych powiatów,
 Myśmy bili Moskali
 Bez pomocy magnatów.

„Po szeregach jaśniały
 Kierezyje, czapeczki,
 Do każdego się śmiały,
 Kieby łanie dzieweczki.

„A Bartosz nad wszystkimi
 Jaśniał jak dąb wspaniały,
 Bo w krakowskiej też ziemi,
 Nikt nie dorósł mu chwały!

„Raz pamiętam z wieczora,
W Raclawicach stoimy,
W tem coś miga z za bora,
I Moskali widzimy.

„Jak Kościuszko ich zoczył,
Kazał bębnić na bitwę,
W tem Głowacki poskoczył,
A miał kosę jak brzytwę.

Hań za borem armaty,
Bronił oddział kozacki,
Poczekajcie psu braty!
Krzyknął Bartosz Głowacki.

„Jak wziął machać, wywijać,
My też obces na wrogi;
Dalej ranić, zabijać,
Aż Moskale het w nogi!

Het przez pola, przepaście,
Uciekali jak wściekli,

Myśmy harmat dwanaście
Do Kościuszki przywlekli.

Jak się zeszedli wodzowie,
Bartosza przywitani,
I pili jego zdrowie,
I serdecznie ściskali.

„Ja mówiłem wam nieraz,
Ze dziś zuchów już mało;
Wiara bracia, źle teraz,
Dawniej lepiej bywało!“

Gdy to wyrzekł Jan stary,
Zapał w oczach mu błysnął,
Wspomniał sobie wiek jary,
Starą kosę uściśnął...

Młodzież kubki naląła,
Wychyliła je duszkiem;
„Oto zuchy!“ krzyczała,
„Nasz Głowacki z Kościuszkiem!“

j! źle bracia na świecie,
Człek co w pracy, nie ma;
A pasibrzuch go gniecie
I jeszcze się nadyma.

A cywilizacya,
To uciecha garsteczki!
Temu, co ma grosz, sprzyja:
Warta torbę też sieczki.

Tak zostawać nie może!
Boć to zguba ludowi,
Więc niechaj kto pomoże
I jak zmienić, niech powie.

Więc się zeszyła gromada
Swarnych, lepskich chłopaków,
I stanęła narada,
By wyplenić łajdaków.

Tych, co ludu pot krwawy
W swe rozkosze zmieniają,

Drą ze skóry — i sławy.
Jeszcze z tego szukają!

A gdy takie zamiary
Układają te zuchy,
Prokurory, dziandziary
Wpadli na nich psie juchy!

Odgrażając się srogo,
We fortecy zamknęli;
Ale niczem nie zmogą
Tego, cośmy zasieli.

Boć to zdrowe nasionko,
Żyźna z braci serc-rola,
Więc zaświeci, by słońko,
Lepsza ludu ztąd dola.

Więc wesoło z za kraty,
Niech z was każdy zaśpiewa:
Zginą wszystkie psubraty!
A my górą będziawa!

Nr. 12 c.

FRAJKURY.

Grzmia w Ropczycach harmaty,
 Pachną sosy, cykaty,
 Regimentarz na przedzie
 Przy obiedzie rej wiedzie.

A sztabowcy siarczyste
 Tak się dzielnie ruszyli,
 Że nim dali pieczyste
 Już szampana wypili.

Widząc takie rozruchy,
 Zganil zapal ten wielki,
 Pełen męskiej otuchy,
 Nowe stawia butelki!

A nalawszy herbowy
 Puhar, wznosi do góry —
 „Wiwat! — krzyknął — sztab nowy,
 Niechaj żyją Frajkury!

I wrzasnęli wraz hurra!
 Do butelek skoczyli,
 Aż zatrzęsa się góra,
 I w momencie wypili!

Dzielnieście się spisali —
 Zawsze Frajkur tak pije!
 A Frajkury wołali:
 „Regimentarz niech żyje!“

PIEŚŃ WYGNAŃCÓW.

Stańmy bracia wraz,
 Ilu jest tu nas,
 Zróbmy przyjacielskie koło,
 I zanućmy pieśń wesolą,
 Póki mamy czas.

Czegoż płaczesz hej!
 Bracie śmieję się, śmieję:
 Choć jesteście wszyscy w kozie,
 Tu nam dobrze jak w obozie,
 Maliniaka lej!

To dobrze że wraz,
 Los popędza nas,
 Pójdziem chętnie do Wijatki,
 Do Kaukazu, do Kamezatki,
 Byle tylko wraz.

Dobrze też i to,
 Że koledzy są,
 Lepiej razem być w niewoli,
 Niż samemu w szczęsnej doli,
 Spiewaj bracie hoc!

Czegoż bracie my,
 Rzewne lejem łzy,
 Jakież nas zwalczyły cuda,
 Duma, zdrada i obłuda,
 I los ciągle zły.

Nie płacz bracie nie,
 Przemienie to złe,
 Jeszcze siądziem na swe szkapy,
 I wypędzim te kacapy,
 I odbierzem swe.

Pałasz polski bił,
 Tłum moskiewskich sił;
 Piaski nasze krwią przesiąkły,
 Dźgał nas bagnet nieulekły,
 Bo duch męski żył.

Czego płaczesz hej,
 Śmiej się bracie, śmieję,
 Jeszcze chwycim za pałasze,
 Za te dzielne kosy nasze
 I wysieczem złe,
 Co nasz niszczyć chce.

Wspomnij bracie mój,
 Pod Grochowem bój,
 Czy pamiętasz strach Moskali,
 Jak przed nami uciekali,
 Jak ich ginął rój.

Pomnisz Stoczek, Nur,
 Okuniewski bór?

Pomnisz Kuflów, Białolekę,
 Wawer, Dęby, Ostrołękę,
 Gdzie dział ryczał chór.

Choć los wypadł zły,
 Otrzyj bracie łzy,
 Tylko wspomnij na Dubienkę,
 Wielkie Dęby, Ostrołękę,
 I ten armat huk.

Tam to Polak bił,
 Garstką własnych sił,
 Za co się bił? za Ojczyznę,
 I za przodków swych spuściznę,
 Bo duch męztwa żył.

Jeszcze polski lud,
 Zniszczy wrogów ród;
 Jeszcze skruszy moc tyranów,
 Podłych zdrajców, dumnych panów,
 Pomści własnych krzywd.

Fr. Kowalski.

DALEJ BRACIA.

Dalej bracia w las!
 Czekać już nie czas.
 Wszak jużesmy dość czekali
 I spiewali i płakali —
 Katowano nas.

Dobra leśna straż,
 Dobry podjazd nasz,
 Moskałowi dziś za knuty,
 Uszyjemy tęgie buty,
 Kosą luniem w twarz.

Rzeką, śniegiem w bród
 Pójdzie wnet i lud —
 Najprzód z ziemi tej krakowskiej,
 W imię naszej Częstochowskiej
 Zwyciężym za trud.

Dalej bracia w las!
 Gadać już nie czas.
 Będziem później znów gadali
 O paniczach, co się bali
 O los mitr i kas.

Grają trąbki w bój,
 Niczem głód i znój,
 Będzie zbierał kto posieje,
 Tak się w świecie zawsze dzieje,
 A więc pal i kłuj!

Nr. 13 b.

Wezwanie z r. 1831.

Czas do boju, czas —
 Sława wzywa nas!
 My w pokoju gnuśniejemy,
 Nadzieję swobód tracimy —
 Czas do boju, czas,
 Sława wzywa nas!

Bierz pancerz i kord,
 Idź na rzeź i mord;
 Ojczyzna z grobu powstaje,
 Krwawą rękę nam podaje
 I woła do nas:
 Czas mi powstać, czas!

I jedność rozrywa
 Tych więzów ogniwa —
 Zadrzyjcie ciemężyciele,
 Powstaną ludów mściciele —
 Każdy bracia z nas
 Ma do zemsty czas!

ŻEBRAK.

Pomoc dajcie mi rodacy,
 Gdyż okrutny los mię nęka,
 Muszę żebrać, bo do pracy
 Jedna została mi ręka.

Ziomek nędzarz, tułacz bliźni,
 Głos błagalny do was wznosi,
 Żołnierz wierny dla Ojczyzny,
 O jałmużnę ziomeków prosi.

Porzuciłem ojca, matkę,
 Porzuciłem żonę lubą,
 Porzuciłem dzieci, chatkę,
 Pogardziłem życia zgubą.

Biegłem, kędy bój wrzał krwawy,
 Walczyć pod Ojczyzny znakiem,
 Krew przelałem w polu sławy,
 A dziś muszę być żebrakiem.

Zabrał sąsiad zły dostatki,
 Wiatry z ogniem dom rozwiały,
 Nie mam żony, brata, matki,
 W grób przed nędzą się schowały.

Mnie zawistny los tu gniecie,
 Znoszę nędzę, urągania,
 I nic nie mam na tym świecie,
 Prócz tej ręki do żebrania.

Bez nadziei, bez pociechy,
 Tak pędzę życie tułacze,
 Wzdycham do rodzinnej strzechy,
 Lecz jej pewnie nie zobaczę.

Za mną w rodzinnem ustroniu
 Może kto tam tęskni przecie,
 Może kto i łzę uroni
 Smutne myśli śląc po świecie.

Kiedy wrzała wojna mściwa,
 Kiedym z wrogiem staczał boje,
 Czemuż kula litościwa,
 Nie trafiła w serce moje.

Byłbym zginął z bronią w dłoni,
 Padł, jak wolnym paść przystoi,
 Dziś tułacza smutek goni,
 Na ten ciężar nie mam broni.

Nr. 14a.

MODLITWA.

Boże, zmiłuj się nad nami,
 Strapionymi Polakami:
 Ześlij Ty nam pomoc z nieba,
 Tą nas wspomóż — tej nam trzeba.

Wlej w pierś ogień dla Ojczyzny,
 Każdy syn niech znosi blizny.
 Ach, Tobą, Ojczyzno święta
 Wszystka dziatwa jest przejęta.

Boże, poświęć szczerę chęci!
 Niech twa moc ich moc poświęci —
 Daj nam skruszyć kajdan pęta,
 Niech zakwitnie ziemia święta.

Boże wieczny, Wszechmogący,
 Wysłuchaj lud Cię proszący:
 Udziel wojskom naszym mężstwa,
 Daj się cieszyć nam z zwycięstwa!

PIEŚŃ PIELGRZYMA.

Innym pokój, szczęście w domu,
 Mnie ogniska, dachu nie ma,
 Nie ma ręki podać komu,
 Pusty, głuchy świat pielgrzyma.
 Ludzie inni, świat tu inny,
 Inne życie dziś tułacze,
 Luby kraju mój rodzinny,
 Czyliż jeszcze cię zobaczę.

Darmo wzdychać mi głęboko,
 Jątrzyć serca niepokoje,
 Nie tam, nie tam patrz me oko,
 Nie tam lećcie myśli moje!
 Szczęściem zbiega rok za rokiem,
 Jak godzina po godzinie;
 Próżno klócić się z wyrokiem,
 Przeszło wczoraj, i dziś minie.

Smutny ranek mgłami dymi,
 Łąk i gajów skrył widoki;
 Prowadź kiju mój pielgrzymi,
 Nie dbam gdzie me zwrócisz kroki.
 Naprzód, naprzód, dalej w biegu,
 Droga czem raz mniej daleka,
 Przecież stanę na noclegu,
 Chociaż nie wiem gdzie mię czeka.

Jakże spocząć w domu miło,
 Widzieć w koło szczęście, zdrowie,
 To co za mną, to już było,
 Co przedemną, Pan Bóg powie.
 Ludzie inni, ja tu inny,
 Inne życie dziś tułacze,
 Luby kraju mój rodzinny,
 Czyliż jeszcze cię zobaczę!

Nr. 15.

POLAK NIE SŁUGA.

Polak nie sługa, nie zna co to pany,
 Nie da się okuć przemocą w kajdany,
 Wolnością żyje, do wolności wzdycha,
 Bez niej, jak kwiatek bez wody usycha.

Siedzi w klateczce więziona ptaszyna,
 Że była wolną sobie przypomina.
 A choć jej ptasznik dodaje żywności,
 Jednak przez kraty wzdycha do wolno ci.

Siedź cicho ptaszku i ciesz się nadzieją,
 Że dnie pogodne tobie zajaśnieją,
 Masz mnóstwo braci — doczekali chwili,
 Żeby ci wyjście z klatki ułatwili.

Siedzi w Sybirze Polak uwięziony,
 Wspomina sobie, że był kiedyś wolny,
 Chociaż mu Moskał nie skąpi żywności,
 Jednak przez kratę wzdycha do wolności.

Niemiec łakomy na złoto i srebro,
 I politycznie kradnie cudze dobro,
 Węgier do wina, a Włoch do gnuśności,
 Sam tylko Polak dąży do wolności.

Sułtan turecki myśli o seraju,
 Wszedłszy do niego, mówi, że jest w raju,
 Francuz rad gwarzy zawsze o miłości,
 Sam tylko Polak dąży do wolności.

Anglik w przemyślach zatopiony cały,
 Tam szuka chluby i swej dawnej chwały,
 Hiszpan oddany cały pobożności,
 Sam tylko Polak dąży do wolności.

Moskał byle miał dziegciu do sytości,
 Sam tylko Polak dąży do wolności;
 Tak, tak Polacy, wolności nam trzeba,
 Naszym zamiarom będą sprzyjać nieba.

Tak orzeł biały, co uległ przemocy,
I co gnębiony od orła północy,
Ma on nadzieję, że wolność odzyska,
Że może chwila zbawienia dość bliska

Tak więc rodacy! jedności nam trzeba,
Zamiarom naszym sprzyjać będą nieba!
Wtenczas nadejdzie chwila pożądana,
Że wróg nasz zegnien przed Polską kolana!

Nr. 15a.

WARSZAWIANKA.

W

inszujemy sobie, żeśmy dziś dożyli
Długo czekanej wybawienia chwili.
W gruzach Ojczyzny święta iskra żyła,
Młodzież ją polska w płomień roznieciła.

Żywmy ten płomień każdy w swoim łonie,
Niechaj blask jego cały kraj owionie;
Spieszmy do broni wspólnej matki dzieci!
Gwiazda wolności za hasło nam świeci.

Wieki zhańbienia, intryg i niezgody,
Zatarło jedno westchnienie swobody,

A orzeł biały budząc się z uśpiania —
Roztoczył skrzydła jak tęczę zbawienia.

Droga Ojczyzna powstaje z mogiły,
Świętej wolności hymny ją zbudziły,
Znikły kajdany razem z jej żałobą,
Dwugłowy orzeł powłókł je za sobą.

Z zwiędłego szczepu nowy szczep wykwita,
Niech go Europa z zapalem powita;
Może on kiedyś gdy nabierze mocy,
Zasłoni plon jej od wichrów północy.

Jarzmionym braciom Polak rękę poda,
 A gdy w ich błoniach zakwitnie swoboda,
 Wspólnemi siły będziemy szukali
 Żelaznych słupów przy Dnieprze i Sali.

Walecznych ojców nieodrodne syny
 Zaszczepią nowe laury i wawrzyny,
 Wskazując światu, że nie zapomnieli,
 Ześmy Czarnieckich i Kościuszków mieli.

Te czasy świetne pamiętają oni,
 Gdy Moskwa drżała na szczęk naszej broni,
 Żółkiewski szerząc Polski panowanie,
 Prowadził carów przy zwycięztw rydwanie.

O! i tych czasów z pamięci nie zmażą,
 Gdy nas niewola otaczała strażą;

Kiedy łzy nasze w utajeniu biegły,
 By ich przedajne oczy nie dostrzegły.

Tak to leż cichych nieprzełomna siła
 Piorunny owoc zemsty wykarmiła,
 Bo zbiór krzywd naszych głosem Archaniola,
 O zmycie hańby na Polaków woła.

Wołają zemsty gwałcone przysięgi,
 Przedajnym ludziom rozdawane wstęgi!
 Wołają zemsty rodacy więzieni
 Za święty zapal najczystszych płomieni.

Więc bracia jedność, zaufanie, zgoda —
 Niech ziomek ziomkom bratnią rękę poda,
 Nie zginiem groźni wspólnemi siłami,
 Bóg — święta sprawa — i Chłopi z nami.

Gaszyński.

P I E Ś Ń F I L A R E T Ó W .

P recz, precz od nas smutek wszelki,
Zapał fajki, staw butelki,
Niech wesoło z przyjaciółmi
Słodko mija czas.

Cóż pomoże narzekanie?
Co się stało, nie odstanie,
Dobrym wszędzie dobrze będzie,
A złym wszędzie kwas.

Niech fortuna w zmianach chyża,
Tych wywyższa, tych poniża,
Kto pocziwy, ten szczęśliwy,
Nie dba o jej grot.

Jeszcze słońce nam zaświeci,
Wiwat bracia Filareci!
Których męski umysł, klęski
Umiał znieść do cnót.

Hej no ty, panie marszałku,
Daj nam ciasta po kawałku,
A ty Bachu, miły Stachu,
Pełne szklanki lej!

Dalej, Kułakowski, dalej!
Niechaj czara krąży w sali,
Człek pijany, losu zmiany
Umie znosić lżej!

Gdy pocziwość w świecie znana,
Któż pocziwszy jest nad Zana?
Więc panowie, jego zdrowie!
Wiwat Tomasz Zan!

Gdy uwielbień godna cnota,
Któż godniejszy nad Czczota?
Więc panowie, jego zdrowie!
Wiwat Czczot Jan!

Pijmy zdrowie Mickiewicza,
On nam słodkich chwil użycza,
Wszelkie troski, koi boski
Jego lutni dźwięk!

Hej panowie! w górę szklanki!
Každy zdrowie swej kochanki!
Biedne chłopcy, którym obcy
Jest miłości wdzięk!

Poczekajcie, jeszcze proszę,
Jeszcze jeden toast wznoszę:
W górę czasie! zdrowie nasze!
Wiwat mnie i wam!

A gdy czara wypróżniona,
I od czczości wena kona,
Lepiej będę wieść gawędę,
Wierszom krzyżyk dam.

A. E. Odyniec.

Nr. 16a.

WEZWANIE DO BOJU.

Czegoż bracia w kącie siedzieć,
Nic nie robić, nic nie wiedzieć,
Zaśpiewajmy, pożegnajmy
Jagiellonów gród.

Dalej w pole krokiem śmiałym,
Łączmy Pogoń z Orłem białym,

A przed niemi, z naszej ziemi
Pierzchnie podły ród.

Już im Wisła nie hołduje,
Już im Niemen grób gotuje,
Reszta zginie w bystrej Dźwinie,
Gdzie brzmi Litwy spiew.

A za klęski nam zadane,
Przypomnijmy im Oszmianę,
Biednych matek, drobnych dzieciak
Przelewaną krew.

Ku nam ciągnie nasz Umiński,
Matuszewicz i Ogiński,
Których dłoni, dzielnej broni
Doznał wściekły wróg.

Spieszmy Giedymina plemię,
Oswobodzić polską ziemię,
Bić Rusina, poganina,
Bo dziś z nami Bóg!

Nr. 16 b.

Pieśń Akademików wileńskich z roku 1831.

Posyć bracia w kącie siedzieć,
Nic nie działać, nic nie wiedzieć,
Zaśpiewajmy, pożegnajmy
Jagiellonów gród.

Żegnam cię Litwinko miła,
Dla mnie wieniec lub mogiła,
Choć nie wróci, nie zasmuci
Narzeczony twój.

Spiesz się Giedymina plemię,
Oswobodzim naszą ziemię,
Bij Rusina, poganina,
Bo dziś z nami Bóg!

Wiwat, wiwat wódz nasz nowy,
Nasz Dembiński piorunowy,
Z jego broni, dzielnej dłoni
Pozna podły wróg.

Hej, ramię do ramienia,
 Hej, strzemię do strzemiesienia,
 W imię Boga, zwalczym wroga,
 Odbierzem kraj swój.

Niechże próżniak bruki zbija,
 Cukry zjada, wino spija,
 Jemu wzgarda, nam stal twarda
 I marsowy znój.

Nr. 16 c.

Pieśń młodzieży polskiej uniwersytetów moskiewskich.

Hej koledzy, precz frasunek!
 Niech nas rzeźwi boski trunek;
 Bo przy szklance, pogadance,
 Słodko sływa czas!

Bo choć przemoc się zawzięła,
 Jeszcze Polska nie zginęła;
 Bo gdzie jeszcze żyją wieszczce,
 Żyje naród tam!

Bo nasz Adam żyje miły,
 I Krasiński pełen siły,

I Bohdanek nasz kochanek,
 Jeszcze śpiewa nam!

Ten śpiew jeszcze niech rozdmucha
 W piersiach naszych iskrę ducha,
 A wspaniale, w świetnej chwale
 Wstanie Polski kraj.

Bo o jutrze któż się dowie?
 Kto za jutro nam odpowie?
 Losu zmiana, niespodziana,
 Spotkać może nas.

Z Moskalami jutro może
 Bić się przyjdzie, co daj Boże!
 Czy zwalczemy, czy zginiemy,
 Zawsze sława nam!

Może jutro co do słowa,
 Do satrapy Bibikowa,
 Pieśń nie dojdzie — śpiewak pójdzie
 Do Nerczyńskich jam.

Wówczas będzie czas na troski,
 Teraz pijmy nektar boski;
 Że rozkoszy nie nie płoszy
 Błogosławmy czas!

A więc szklanki nalewajmy,
 Gaudeamus zaśpiewajmy;
 W nocnej ciszy, niech usłyszysz
 Niebo pieśni głos.

Nr. 16 d.

M A Z U R.

Dalej bracia w jedno koło,
 Dłoń na sercu, w górę czoło —
 Święćmy chwilę, co tak mile
 Zjednoczyła nas!

Święćmy. święćmy, czem kto może:
 Czyny piękne, myśli Boże,

Każdy w świecie niechaj nieci,
 Bo je niecić czas!

Przykład z siebie innym dajmy,
 W Polsce ludzkość ukochajmy,
 Ją miłujmy i pracujmy,
 By jej wrócić byt!

A w miłości myśl poczęta,
 Musi, musi być pojęta,
 Nią więc silni, nieomylni,
 Swobód stworzym świt.

W Imię Boga więc do dzieła,
 Jeszcze Polska nie zginęła!
 Zaśpiewajmy, i w tem trwajmy
 Przez ciąg dalszych lat!

Nasze grono niech zespoli
 Zacność celów z siłą woli.
 Z hasłem wiary i ofiary
 Dalej naprzód w świat!

M. T.

Nr. 16e.

WĘDRÓWKA.

Tęskno bracia rzucać niwy,
 Gdzie nam płynął wiek szczęśliwy,
 Gdzie rodzina
 Nas wspomina,
 Drogi każdy kwiat.

Tęsknij jeszcze na swej ziemi
 Rzucać swoich nie ze swemi,
 Iść na wieki
 W kraj daleki,
 Czekać lepszych lat.

Czekać myślą, duszą wrzającą,
 Aż i ztamtąd nas odtrąca,
 Lub z dzikiemi
 W spiekłej ziemi
 Każą toczyć bój.

A tym gościom, co obficie
 Dla nich dali krew i życie,
 Miast nagrody,
 Bez swej szkody,
 Łez wyleją zdroj.

Gdzie my pójdziem, dla nas wszędzie
 Droga cierniem słać się będzie;
 Wichry, chmury
 Rykną z góry
 Nutę naszych dum.

Lecz gdy chmury się otworzą,
 Błysznią dla nas jasną zorzą —
 Z ich pościeli
 Piorun strzeli,
 Wiecie w jaki dom.

Nr. 17.

MAZUR WOJENNY.

Nasz Skrzynecki, wojak, dzielny, śmiały,
 Poprowadzi naszych zuchów wśród zwycięstw i chwały.

Huk armat, szcęk pałaszy,
 Zaborców wnet odstraszy —
 Hej bracia! w Imię Boże,
 Bóg nam dopomoże!

Nieraz Polak walczył, ploszył, gromił,
 Lecz na obce on się nigdy, nigdy nie łakomił.
 Poniszczycę wrogów roty,
 To polskich synów cnoty,
 Hej bracia — i t. d.

Dalej bracia, walczmy dzielnie, śmiało,
 Nasz Orzeł skończy walkę dla narodu z chwałą.
 Idzie chwacko tęga kosa,
 Nią wrogom utrzem nosa,
 Hej bracia — i t. d.

Idźmy bracia żwawo, idźmy w Litwę,
 I na śmierć lub zwycięztwo, stoczmy z carem bitwę.
 Hej razem, w Imię Boga,
 Pobijem gracko wroga,
 Hej bracia — i t. d.

Jędrzej Słowaczyński.

Nr. 17 a.

Naród polski, sławny, mężny, śmiały!
 A młodzież nasza dzielna, w polu zwycięztw chwały.
 Huk armat, szcęk pałaszy,
 Brodaczów wnet odstraszy,
 Hej naprzód! w Imię Boże,
 Bóg nam dopomoże!

Nieraz Polak walczył, ploszył, gromił,
Lecz na obce nigdy on się nie łakomił.

Poniszczą wrogów roty,
To polskich synów cnoty,
Hej naprzód — i t. d.

Dalej bracia! walczmy, dzielnie, śmiało!
Nasz Orzeł skończy walkę dla narodu z chwałą.

Tnie chwacko tego kosa,
Nią wrogom utniem nosa,
Hej naprzód — i t. d.

Hej rodacy, dalej! hura! hura!
Na dumnych wrogach naszych niechaj zadrży skóra.

Nic nam car z Paszkiewiczem,
A pogróżki dla nas niczem,
Hej naprzód — i t. d.

Dalej bracia, żwawo: idźmy w Litwę,
Na śmierć lub zwycięztwo, stoczym z carem bitwę.

W pień wrogów wytępiemy,
Na miazgę w proch zetrzemy,
Hej naprzód — i t. d.

Nr. 17b.

MAZUR EX-DYKTATORA.

Nasz Chłopiński wojak, dzielny, śmiały,
Wykonywać rozkazy i szturmem brać wały.

Lecz by całym wojskiem władać
Trzeba coś więcej posiadać.

Więc bez niego, w Imię Boga,
Pobijemy wroga.

Przez długi czas siedział, dumiał, drzymał,
Sześć niedziel dyktaturę w zdobnych rękach trzymał,

I z Lubeckim będąc w zмовie,
Oczekiwał, co car powie,

A tymczasem, ach, dla Boga,
Puścił z kraju wroga.

Godzić nas chciał z Moskwą przez Prusaka,
Pozbawić Wołyn, Litwę imienia Polaka.

I być wiernym hosudara,

Rzucić nas pod stopy cara,
Lecz bez niego, w Imię Boga
Pobijemy wroga.

Dalej bracia, żywo idźmy w Litwę
I na śmierć albo życie stoczmy z carem bitwę,

Niechaj pozna, że nie żarty,
A Chłopiński niech gra w karty,
Wszak bez niego, w Imię Boga
Pobijemy wroga.

Hej rodacy! dalej! hura! hura!
Nie zważajmy, że nam ubył jeden dziwak, ciura.

W pień wrogów wytepiemy,
Na miazgę, w proch zetrzemy,
Hej bracia, w Imię Boże,
Bóg nam dopomoże!

Nr. 18.

PIEŚŃ KATORŻNIKÓW.

Nie dbam jaka spadnie kara:
 Mina, Sybir, czy kajdany;
 Zawsze ja wierny, poddany,
 Pracować będę dla cara.

W minach kruszec kując młotem,
 Pomyślę: ta mina szara,
 To żelazo, — z niego potem
 Zrobi ktoś topór na cara.

Z konopi ktoś zrobi nici:
 Srebrem obwita nić szara
 Może się kiedyś poszczyci,
 Że będzie szarfą na cara.

Gdy będę na zaludnieniu,
 Pojmę córeczkę Tatarą:
 Może w mojem pokoleniu
 Zrodzi się Palen na cara.

Gdy w koloniach osiedę:
 Ogród zorzę, grzędę skopię,
 A na nich co rok siać będę
 Same lny, same konopie.

A. Mickiewicz.

Nr. 18a.

PIEŚŃ ŻOŁNIERZA.

Ja w tej izbie spać nie mogę,
 Inną izbę daj sąsiedzie!
 Bo ztąd okna są na drogę,
 Tędy często poczta jedzie.

A gdy w nocy trąbka dzwoni,
 Tak mi mocno serce skacze:
 Myślę, że trąbią do koni,
 I potem aż do dnia płaczę.

Oczy zamknę: to się marzy
 Nasze konie, chorągiewki,
 Ognie nocne, krzyki straży,
 I wiarusów naszych śpiewki.

Ocykam się: i w okamgnieniu
 Słyszę głos mego kaprała;
 On mię klaszcze po ramieniu:
 „Wstawaj! jedźwa na Moskala!”

Wstaję: aż ja w pruskiej ziemi!...
 Jak tam lepiej leżeć w błocie,
 W chłodzie, głodzie i na słońcu,
 Ale w Polsce. między swemi.

Jużbym tej nocy nie zasnął,
 A czekałbym na kaprała,
 Gdyby znowu w ramię klasnął:
 „Wstawaj! pójdzwa na Moskala!”

Adam Mickiewicz.

SYGNAŁ.

Wkrwawem polu srebrne ptaszę,
 Poszli w boje chłopcy nasze —
 Hu ha, hu ha!
 Krew gra, duch gra,
 Niechaj Polska zna,
 Jakich synów ma!

Obok Orła znak Pogoni,
 Poszli nasi w bój bez broni —
 Hu ha, hu ha!
 Krew gra, duch gra,
 Matko Polska żyj,
 Jezus, Marya, bij!

Naszym braciom dopomagaj,
 Nieprzyjaciół naszych smagaj —
 Hu ha, hu ha!
 Wiatr gra, krew hra!
 Niechaj Polska zna,
 Jakich synów ma!

Nr. 20.

G W I A Z D K A .

P gwiazdeczko, coś błyszczała
 Gdym ja ujrzał świat.
 Czemuż to tak gwiazdko mała
 Twój promyczek zbladł.
 Czemuż mi już tak nie płoniesz
 Jak w dziecinnych dniach,
 Gdym na matki igrał łonie
 W malowanych snach.

Prędkoś, prędkoś żeglowała
 Po niebieskiem tle,
 O gwiazdeczko moja mała,
 Wiodłaś ty mnie źle.
 Wartkoś biegła wśród niebiosów,
 Jam też chyżo żył,
 I z żywota złotych kłosów,
 Wcześniej wieniec wil.

Znikły róże, zwiędły wieńce,
 Pożółkł życia maj,
 I zapaly i rumieńce
 I tych złudzeń kraj.
 Wszystko mi tu nadokołem
 Łza pomroki émi,
 Ach, bo blada nad mem czołem
 Ma gwiazdeczka lśni.

O gwiazdeczko, dawne życie
 W twym promyczku wznieć,
 I jak dawniej na błękicie
 Nad mem okiem świeć.
 Niech me serce jeszcze zazna
 Doli młodych lat,
 Nim mnie ręka pchnie żelazna
 Za słoneczny świat.

Wiktor Zieliński.

TRZECI MAJ LITWINA.

W itaj majowa jutrzeńko!
 Świeć naszej polskiej krainie,
 Uczymy ciebie piosenką
 Przy hulance i przy winie.
 Wiwat maj, piękny maj,
 U Polaków błogi raj!

Nierząd brał naszą spuściznę:
 Gnuśność w rękę króla spała,
 A wtem trzeci maj zabłysnął,
 I znowu Polska powstała.
 Wiwat maj, piękny maj,
 Wiwat wielki Kołłątaj!

Ale chytróść jak gadzina
 Miecz swój na nas gotowała;
 Z piekła rodem Katarzyna
 Moskalami nas zalała.
 Chociaż kwitł śliczny maj,
 Rozszarpano błogi kraj.

Na ustroniu jest ruina,
 Której pamięć Polak chował,
 Tam za czasów Konstantyna
 Szpieg na nasze łzy czatował.
 A gdy nadszedł trzeci maj,
 Kajdanami brzęczał kraj.

W piersiach rozpacz uwięziona
 W listopadzie wstrzęsła serce,
 Wstaje Polska z grobu łona,
 Pierzchają dumni morderce.
 Wiwat maj, trzeci maj,
 Teraz nasz wesoły kraj!

Próżno, próżno Mikołaju
 Z paszcz ognistych w serce godzisz,
 Próżno rząd nowego kraju
 Nową przysięgą uwodzisz.
 Wiwat maj, piękny maj,
 Niech przepadnie Mikołaj!

O, zorzo trzeciego maja,
 Pod twoimi promieniami,
 Przez armaty Mikołaja
 Pójdziem w Litwę z bagnetami.

Wiwat maj, piękny maj,
 Polski i litewski kraj!

Wtenczas Polak ze łzą w oku,
 Smutkiem powlekl blade lice,
 I trzeciego maja w roku,
 Wspomnił lubą rocznicę.

Wzdycha ciągle, Boże daj,
 By zabłysnął trzeci maj!

A. G.

Nr. 21a.

TRZECI MAJ.

Nienawidzę was próżniaki,
 Których szczęściem fałsz i plotka,
 Stronię od was między krzaki,
 Gdzie mnie bawi luba zwrotka:

Otóż maj, śliczny maj,
 Zieleni się błoń i gaj!

Bracie, pójdź ze mną do lasku
 Ucieszyć się dniem pogodnym,
 I opodał od miast wrzasku,

Zaśpiewajmy głosem zgodnym:
 Piękny maj, miły maj,
 Zieleni się w błoniu gaj!

Wolność wsparta na oświacie,
 I równość w obliczu prawa,
 Tak nam rokowała bracie,
 Trzeciego maja ustawa;
 Lecz gdy gwałt, tam aj, aj!
 Nie wesoły nawet maj!

Ach, jak srodze z tym obrazem
 Moja boleść się podwaja!
 Pójdź, będziemy płakać razem,
 Czytając ustawę maja —
     Biedny kraj, nędzny kraj,
     Gdzie jest zbrodnią wspomnieć maj.

Przyjacielu, folguj duszy,
 Rozpędź z czoła smutku chmury,
 Niech cię błogi urok wzruszy,
 Pięknej wiosny i natury;
     Otóż maj, otóż maj,
     Przybrał mile w kwiaty gaj.

Uściśnij mnie przyjacielu;
 Maj nam hasłem, wodzem cnota,
 Niech nas naśladuje wielu,
 A jeszcze zadrży despota!
     Wtenczas kraj, sławny kraj,
     Znowu będzie święcił maj.

Kto Ojczyznę lubą traci,
 I swobody i nadzieje,
 Kto patrzy na łzy swych braci,
 Temu się wiosna nie śmieje;
     Biedny kraj, biedny kraj,
     Gdzie jest grzechem wspomnieć maj.

I ja płaczę po tej stracie,
 W nędzy wlokę życie całe;
 Lecz cię chcę pocieszyć bracie,
 Wspomnieniem na przeszłą chwałę;
     Gdy ten kraj, sławny kraj,
     Święcił kiedyś trzeci maj.

A więc precz łzy z mej powieki,
 I ty bracie rozjaśń lice;
 Możemyż cierpieć na wieki,
 Mając serca i prawice.
     A więc kraj, szczęsny kraj,
     Znowu będzie witał maj.

Wszystko się poi rokoszą,
 Polak nadziei nie traci;
 Już Moskali z granic płoszą,
 Bracia uściskną swych braci!

A więc kraj, sławy kraj,
 Uczuł w sercach błogi maj.

Zagra marsza od północy,
 Oddaj zuchwalcze Podole!
 Błyśnie silnie iskrą w oczy,
 Gdzie są siedziby bawole —

Ten to kraj, jest nasz kraj,
 Tak opiewa trzeci maj.

A stamtąd w odwrót krainy,
 Od rzeki Dniepru i Sali,
 Znajdą się prawdziwe syny,
 Którzy już nad grobem stali;

Ten to kraj, jest nasz kraj,
 W nim nie znano co jest maj.

Wnet Polak zakręci węża,
 I przywdzieje kontusz suty,
 Na Moskala się rozdąsa,
 I ciasne mu skroi buty —

Moskal aj, Polak maj,
 Oddaj smoku -- to nasz kraj.

Wtenczas brat krzyknie na brata:
 Te niwy, bory i lasy,
 Odzyskana nasza strata,
 Wiwat staropolskie czasy!

Wiwat kraj, mężny kraj,
 Wiwat błogi trzeci maj!

Gdy więc spełnione te chęci,
 Nic nam nie zbywa w tej dobie,
 Jak maj zachować w pamięci,
 I ręce podawać sobie:

Więc ten kraj, luby kraj,
 Uczuł w sercach błogi maj.

Wytrwałości, prawych godło!
 Daj Polakom wyżyć w biedzie,
 Bo co się dziś nie powiodło,
 Może się jutro powiedzie.
 Boże daj, Boże daj,
 By zabłysnął taki maj.

Witaj Ojczyzno stroskana,
 Ulecz balsamem tve blizny;
 Niech żyje wolność kochana!

Żyćcie synowie Ojczyzny!
 Wiwat kraj, mężny kraj,
 Wiwat polski trzeci maj

Polakom pamiątka luba,
 Choć tę pamięć żal podwaja;
 Bo w nim nadzieja i chluba,
 Rocznicą trzeciego maja.
 Boże daj, Boże daj,
 By się spełnił taki maj!

Nr. 21 b.

Trzeci Maj nowy.

Pamiętasz bracie kochany,
 Gdyśmy zawsze w dni wiosnowe,
 Wychodzili na Bielany
 Obchodzić święto Majowe —
 Nućąc wraz, Boże daj,
 By nam lepszy nadszedł Maj?

Ci, którzy nam więzy dali,
 Znoszą Majową ustawę,
 Jeszcze srodze zabraniali
 Święcić drogą Ojców sławę.
 Smutno żyć, smutno żyć,
 Gdy się trzeba z sercem kryć.

Kto wspomniał Polskę kochaną,
 Jęczył musiał długą chwilę —
 Weselić się nam kazano
 Na matki naszej mogile.
     Kraju nasz, kraju nasz,
     Taką to ty wolność masz?

Wszak nasza czapka czerwona,
 Wąs, czamara z pasem drogim,
 Naszego rodu znamiona
 Znikły przed ukazem srogim.
     Wrogu stój, wrogu stój,
     Chcesz-że wydrzeć nam i strój?

Gdy tak dręczyli tyrany,
 Pamiętasz kochany bracie?
 Chodziliśmy na Bielany
 Płakać po wolności stracie —
     Nucąc wraz, Boże daj,
     By nam lepszy nadszedł Maj.

Lecz w nas męztwo nie upada,
 Każdy ramię wznosił gotowe,
 I jedna noc Listopada
 Wróciła nam dni Majowe.
     Przyszedł czas, przyszedł czas,
     Który z kajdan rozkuł nas.

Nasza młodzież nie zwalczona —
 Zadrżeli przed nią wrogowie,
 I znowu czapka czerwona
 Zabłysła na wolnych głowie.
     Polski wąs, polski strój,
     Głoś-że wrogu zakaz twój.

A więc bracie mój kochany,
 Gdy nadejdą dni wiosnowe,
 Znów pójdziemy na Bielany
 Obchodzić święto Majowe —
     Nucąc wraz: Boże daj,
     By kwitł wiecznie taki Maj!

K. Gaszyński.

Nr. 21c.

Pola Grochowskie.

(Wiersz po bitwie 25. Lutego 1831 roku.)

Świadek morderczej rozprawy,
 Będę ci śpiewał kolego:
 Dzień świetny dla naszej sprawy
 Dwudziesty piąty Lutego.
     W tym to dniu wojny los
     Krwawy wrogom zadał cios.

Przestrzeń opodal Grochowa,
 Gdzie poległych są mogiły,
 Wieczną pamięć nam dochowa,
 Żeś nas wspierał, Boże miły.
     Twój to cud, wielki cud,
     Żeś ocalił wolny lud.

Tam waleczne polskie syny
 Gromiły najeźdców tłumy;
 Tam na lewo wśród olszyny

Na wgardę zbójeckiej dumy.
     Każdy z nas umrzeć rad,
     Nie uważał na kul grad.

Większy smętarz od Powązek
 Przedstawia lasek choć mały;
 Są tam drzewa bez gałązek,
 Ścieły je kartaczów strzały.
     Naprzód szedł Polak zuch,
     Krzepił go wolności duch.

Dzień cały trwał bój uparty,
 Krwi strumień płynął niestety!
 Mężnie nacierał pułk czwarty
 I ostremi kłuł bagnety.
     Zdumiał wróg, pierzchnął wróg,
     Bo przy naszej sprawie Bóg.

Smutne konających głosy
 Echo z jękiem powtarzało;
 Polak deptał trupów stosy,
 I może powiedzieć z chwałą:
     Każdy z nas, każdy tu,
     Miał przed sobą wrogów stu.

Wolne od zatrudnień chwile,
 Spędź kolego wśród Olszyny;
 I na Braci swych mogile
 Mirtowe zawieś wawrzyny.
     Pamięć ich w sercu noś,
     I popioły łzami zroś.

Nr. 21 d.

MAJ W LISTOPADZIE.

W całej Polsce i Warszawie
 Brzmia radością wszystkie kąty,
 W uroczystej enej zabawie
 Czezą dzień dwudziesty dziewiąty.
     Wesół kraj, szczęśny kraj
     Nam Listopad jak i Maj.

Błyszczą dla nas zorza błoga,
 Gdy oręża Polak dopadł —
 Naszą krew z sącego wroga

Z grona wyгнаł precz Listopad.
     Boże daj, Boże daj,
     By Listopad był jak Maj!

Już nam wolno działać mężnie,
 Wolno iść Czarnieckich śladem,
 Wolno walczyć i potężnie
 Grozić Moskwie Listopadem --
     Co za kraj, co za kraj,
     Dla nas jesień, dla nas Maj.

Już Ojczyzna żyć zaczyna,
 Już stargane są jej pęta,
 Gońmy, sieczmy moskwicyna,
 Niech Listopad popamięta.
     Co za kraj, co za kraj,
     Gdzie Listopad wspomniał Maj!

Świetne błyszczą nam nadzieje,
 Gdyśmy klęsk rozbili chmurę,
 Podłe szpiegi i złodzieje

W Listopadzie wzięły w skórę.
     Boże daj, Boże daj,
     By Listopad był co Maj!

Już się wykłuł orzeł biały,
 Nic mu nie jest na zawadzie —
 Pomnij rodzie Lecha cały,
 Żeś się wykrył w Listopadzie.
     Boże daj, by nasz kraj,
     W Listopadzie widział Maj!

Nr. 21e.

P I E Ś Ń.

Gdy noc błysła Listopada,
 Wnet skupiona łotrów zgraja
 Widząc, że przemoc upada,
 Kazala wielbić dnie Maja,
     Nucąc wraz: Boże daj!
     By kwitł wiecznie trzeeci Maj!

I proszono w modłach pieśni,
 By wróciły dnie majowe —
 A nie chciano stracić pleśni,
 By stworzyć nową budowę.
     Upadł kraj — zginął kraj,
     Bo krzyczano: wiwat Maj!

Młodzież czuła siłę w kwiecie,
 Czuła i przeszłości zbrodnie;
 Lecz gdy zbrodzień schwyli dziecię,
 Dziecię nie żyje swobodnie.

Wzięto nas — wzięto nas,
 Jak przemocą w zbrodniów las.

Młodzież w krętach nieuczona,
 Chciała wszechwładztwa dla ludu,
 Na głowie czapka czerwona
 Błysła znamieniem: trud, trudu.

Wiwat lud! wiwat lud!
 Miło mieć dla niego trud.

Gdy słońcem równej swobody
 Chciano zbawić lud znękany --
 Zabójce na ludów gody
 Jęli wrzeszczeć głos już znany:

„Boże daj — Boże daj,
 By nam wrócił trzeci Maj“.

Tak tedy piosnkę zbawienia
 Zacznie wznosić myśl słowika —
 Przyjdą wrogi — stłumią pienia —
 Słysząc wrzaski żmij i dzika.

Syczą wraz — wyją wraz,
 Co za śmiałek strwożył nas.

Słowik z pieśnią ujdzie w lasy —
 Żmiję, dzika stropią zbójce.
 Nadchodzą sokole czasy,
 Na swe płody godzą ojce.

Strzelił zbój — zginął zbój,
 Wróci słowik krzyknie: stój!

Potem piosnkę swą zaśpiewa,
 Piosnkę douczoną w gminie,
 Zbójca się zżymie i zgniewa,
 Schwyci broń, zmierzy i zginie.

Wiwat pieśń — wiwat pieśń!
 Ona strąca świata pieśń.

Tak, tak! bracie mój kochany!
 Gdy nadejdą dnie zbawienia,
 Pójdziem spólnie na Bielany,
 Aby wznosić nowe pienia:

Każdy człek — każdy brat,
 Niech żyje równości świat.

3. Maja 1834 r.

Leopold Turowski.

Nr. 21 f.

NOWY TRZECI MAJ.

Choć już wojsko rozprószone,
 Choć nam wrogi kraj nękają,
 Serca polskie niezgłębione,
 Sto lat wolność przechowają;
 Mężę Lechy krzykną: „Maj!“
 I odbiorą własny kraj.

Polak pełen czci i chwały —
 Nagrodą jego są blizny;
 Niech się uczy wróg zuchwały,

Co to jest miłość Ojczyzny!
 Miło spiewać: Luby Maj!
 Kto walczy za własny kraj.

Moskał puszy po Warszawie
 I pieniędzmi krwi bój toczy,
 I pobłaża zdrajców sprawie;
 Jeszcze on w niej zamknie oczy.
 Przyjdzie jeszcze trzeci Maj,
 Wróg ucieknie — Boże daj.

Łaskami swemi obdarza,
 Kto do niego prośby nosi,
 Kto do stóp jego ołtarza
 Fałszywe wieści donosi.

Niemiec pan! i żyd pan!
 Polak prawa ma poddan?

Niech żyją jeszcze Krakusy!
 W ich sercach nie brak ochoty,
 Na ich odgłos zadrżą Rusy
 I uciekną jakby koty.

Wtenczas krzyknem: Luby Maj!
 Precz ztąd wrogu, to nasz kraj!

Nie dziwota, że Warszawa —
 Warszawa naród zdradziła,
 Wszak to kruka zdrajcy sprawa,
 Co ziemia nasza ożywia.

Przyjdzie jeszcze trzeci Maj,
 Będziem wieszać — Boże daj!

Choć nam wrogi broń zabrały,
 Że więcej nie powstaniemy,
 Ale pięści nam zostały,
 Którymi ich wypędzimy.

Przyjdzie czas, krzyknem wraz:
 Bijmy wrogów, gdyby głaz!

Pragniesz Polski zatrzeć imię,
 Że ci dała się we znak?
 Nie zrobi tego tve plemię
 Polska zostanie się, tak:

Przyjdzie jeszcze trzeci Maj,
 Nasza Polska będzie raj.

PIEŚŃ OBOZOWA.

Jak nie mamy być weseli?
 W rękę pełna czasza tkwi,
 Od mogiły chwilka dzieli —
 Wróg się pieni, wściekły, zły.
     Wrogu drżyj! próżny gniew,
     Śmierć za śmierć, krew za krew.

W walce śmiało, z piosnką żwawą,
 Błyśnie polski jasny miecz,
 I odpłacim zemstą krwawą:
 Podły wrogu, pójdiesz precz.
     Wrogu drżyj i t. d.

Szumia w koło nasze lasy,
 Wróg płoszony drży jak liść;
 Ciemna dziec mongolskiej rasy
 Na bagnety nie śmie iść.
     Wrogu drżyj i t. d.

Jakże szybko czas ubiega,
 Szabla brzęczy, konik rży;
 Echo w lasach się rozlega,
 Lecą ognisk jasne skry.
     Wrogu drżyj i t. d.

Wkrótce zagrzmia wraże działa,
 W oczy sypnie się grad kul;
 Garstka naszych pójdzie śmiała
 Ginać wśród ojczystych pól.
     Wrogu drżyj i t. d.

A więc bracia, póki pora,
 Trzeba toast spełnić wraz;
 Bo gdy spoczniem znów z wieczora,
 Nie jednego braknie z nas.
     Wrogu drżyj i t. d.

Wódka jeszcze jest w manierce,
 Trza ją wypić aż do dna;
 Może kula trafi w serce,
 Pożegnalne wypić trza.
 Wrogu drżj i t. d.

Chociaż śmierć zagląda w oczy,
 Trza jej widok mężnie znieść;
 Tyle wspomnień duszę tłoczy,
 Więc wspomnieniom naszym cześć!
 Wrogu drżj i t. d.

Słysząc sygnał, snać widety
 Gdzieś spostrzegły wroga już;
 Wiara! prosto na bagnety,
 Nie dostoi Moskał, tchórz!
 Wrogu drżj i t. d.

Towarzysze, do widzenia!
 W tyralierkę trzeba biedz;
 Niech się spełnią przeznaczenia,
 Trza zwyciężyć, albo ledz!
 Wrogu drżj i t. d.

E. S.

 Nr. 21 h.

Wspomnienie o wyprawie wołyńskiej.

Czy pod Stoczkiem, czy Kurowem,
 Wyszedł człowiek z chwałą, zdrowiem;
 Świadczyć może i Wołyńie
 Jak nasz oręż męstwem słynie.
 Tyle dział, tyle dział,
 Brał nasz ułan ile chciał.

Trzy tysiące, garstka mała,
 Cudów męstwa dokazała;
 Pod Poryckiem, Boremlami,
 Pomiatała Moskałami.
 Poznał wróg, poznał wróg,
 Że przeciw nam użył sług.

A zaś pod wsią Moskalówką,
 Szedł Rydygier jak obłówka,
 Nas nie było trzech tysięcy,
 On szedł w dziesięć razy więcej,
     Bo wie ród kozaczy,
     Że w dwójnasób nie znaczy.

Tam to Moskal stawił czoło,
 W trzydzieści tysięcy w koło;
 Prócz jednego tylko lasu,
 Którego wziąć nie miał czasu.
     Tymczasem, tymczasem,
     Znikliśmy mu za lasem.

Tak na naszą dawną ziemię,
 Schroniło się męźnych plemię;
 Bo Dwernicki nad wawrzyny,
 Wyżej cenił polskie syny,
     Co potem powoli,
     Poszli walczyć z niewoli.

Klebanówki piękne wzgórza,
 Garstka Polaków zasłała,
 Lecz się Polak w smutku nurza,
 Bo mu Niemiec zabrał działa.
     Wszak to za te działa,
     Krew się nasza przelała.

Przez Tarnopol i Brzeżany,
 Przez Żurawno aż do Stryja,
 Szedł wraz z nami wódz kochany,
 Tam go porwała Austryja
     Do Lajbach, do Lajbach,
     Pod niemiecki szczupły dach.

Nr. 22.

Śpiew ułanów 2-go pułku.

Jak wspaniała nasza postać,
 Jak się błyszczy w słońcu stal,
 Koń rwie ziemię nie chce dostać,
 Pójdiesz koniu, pójdiesz w dal.
     Taki los wypadł nam,
     Dzisiaj tu, a jutro tam!

Nie płacz, nie płacz dziewczę wiele,
 Tylko jedną łezkę zroń;
 Pójdźcie drodzy przyjaciele,
 Niech uściskam waszą dłoń!
     Taki los i t. d.

Czyż nie mamy żyć wesoło,
 Wszak nie wiemy gdzie nasz grób;
 Jedna kulka świsnie w czoło
 I o ziemię runie trup.
     Taki los, wypadł nam,
     Dzisiaj tu, a jutro tam!

Wojna czysta loteryja,
 Kule gałki, numer nań,
 Tam nie rządzi fluterja,
 Sam los szczęścia niesie dań.
     Taki los i t. d.

M E W A.

Ponad falą mewa leci,
Leci w dal wesoła;
Bo wiosenne słońce świeci —
W lepszy świat ją woła.

A tu więzień tłumiąc żale,
Łzę tęsknoty roni,
I przykuty na tej skale
Myślą za nią goni.

Może ptaku srebrno-pióry
Ujrzysz kraj mój miły,
Ujrzysz drogie moje góry
I ojców mogiły.

Ty się może w locie twoim
Nad mą ziemią wzniesiesz,
I tęskniącym braciom moim
Tę piosnkę zaniesiesz.

O! leć raczej w obce kraje,
Nieś tam łzy tułaczy,
Niech duch wolny przy nas staje —
A wolnych obaczy.

Pożar nieszczęść może zgaszą
Wolnych krajów meże,
A męczeńską palmę naszą
Zamienim w orężę.

Nr. 24.

PIEŚŃ RYKOWA.

Co to za gwar?
 Wesoły car,
 Bo mu Margraf projekt przysłał
 Jak ugasić żar.
 Dalej carze ruszaj w tany,
 Bo nowe brzęczą kajdany,
 Nowe świszczą baty, knuty,
 Świeża płynie krew.

Stój carze stój!
 Nie ustał bój,
 Jeszcze wiara jest w obozie
 Słyszać polskie tuj.
 Póki jeden Polak żyje,
 Póki jedno serce bije,
 Póty musisz czuwać carze,
 I na czatach stać.

Lecz przyjdzie czas,
 Że będziesz nasz.
 Zamienim berło w kajdany
 I w konopny pas.
 Wtedy będziesz wisieć carze,
 A wraz z tobą dygnitarze.
 My pod wami potańcujem,
 To życie dla nas.
 Jak srogi lew,
 Pij ludzką krew.
 Pożryj ciała męczenników
 I nieś mordów spiew.
 Hulaj, hulaj, hulaj carze,
 A wraz z tobą dygnitarze!
 Niech wam podłość z czoła świeci,
 Bo na czele car!

CO TO ZA GWAR?

o to za gwar?
 Wesoly car,
 Bo mu Giergiej przyslał pałasz
 Jako zradny dar.
 Hulaj, hulaj, hulaj carze,
 A za tobą dygnitarze,
 Niech wam podłość z czoła świeci,
 A na czele car.

Jak srogi lew
 Pij ludzką krew,
 Pożrej ciała męczenników,
 Roznieś mordu spiew.
 Dalej, ruszaj carze w tany,
 Nowe brzeczą bo kajdany,
 Nowe świszczą baty, knuty,
 Świeża płynie krew.

Stój, carze, stój,
 Wre jeszcze bój;
 Jeszcze Klapka w Komorowie,
 Słyszać polskie: tuj!
 Póki jeden Polak żyje,
 Póki jedno serce bije,
 Póty, carze, musisz czuwać,
 I na czatach stać.

I żyje Bem,
 Z nim, bracia, z nim,
 Ponieść szczątki naszej broni
 W kąty obcych ziem!
 A jak miną skutki zdrady,
 Wtenczas taktem galopady
 Do Ojczyzny powrócimy,
 A na czele Bem.

Nr. 25.

Za Niemen.

Za Niemen tam precz,
 Już gotów koń, zbroja,
 Dziewczyno ty moja,
 Uściśnij, daj miecz.

Za Niemen, za Niemen,
 I po cóż za Niemen,
 Nie przylgniesz tam sercem,
 Cóż wabi za Niemen?
 Czy kraj tam piękniejszy,
 Kwiecistsza tam błoń,
 Czy miłsze dziewoje,
 Że spieszysz tam doń.

Nie spieszę do dziew,
 Ja spieszę na gody,
 Czerwone pić miody,
 Moskiewską lać krew.

Chcesz godów, zaczekaj,
 Kochanie ty moje,

Ja gody wyprawię,
 Nasycę, napoję.
 Patrz, pierś ma otwarta
 Więc serce me weź,
 Krwi mojej się napij,
 Napij moich łez.

Dziewczyno, stój, stój!
 Twe słowa jak brzytwy,
 Ja z pola, ja z bitwy
 Powrócę, jam twój!

Nie wrócisz mój luby,
 Nie wrócisz ty do mnie,
 Twe serce odwyknie,
 I pamięć zapomni.
 Patrz koń już opuszcza
 Pastwisko i żłób,
 A w połu czerwonym
 Niechybny twój grób.

Jak wielki jest Bóg,
 Ja w oręż mój wierzę,
 Gdzie tylko nim zmierzę
 Tam padnie zły wróg.
     Jeśli już twa wola
     Iść walczyć na wroga,

Ach biednaż, ja biedna
 Jakaż we mnie trwoga.
 Niechże Cię Bóg mocny
 Przed wrogiem ukrywa,
 Ach smutna ma dola,
 Ach, ja nieszczęśliwa!

August Bielowski.

Nr. 26.

PIEŚŃ WIĘZNIĄ.

Muszek moja! czyś posłanką?
 Jakaż, jakaż niesiesz wieść?
 O ma luba, ma kochanko
 Pieść się z więźniem, pieść się, pieść!

Tu na sercu bliżej, bliżej,
 Ach tu wielki cięży żal,
 Ja samotny tu w więzieniu,
 Czemuż, czemuż, lecisz w dal?

Pójdź tu mały, mój współwięźniu,
 Na mej dłoni, siądź tu siądź,
 Zdejm zasłonę z przyszłych losów,
 Chyromansą moim bądź.

Tu się kryją losów fale,
 Tu się dzierga żyłek sieć,
 Cóż się wzdrygasz ma wróćkini,
 Chcesz już lecieć, ach nie leć.

Czy złe patrzy z mojej dłoni,
Patrzy Szpilberg albo knut,
Jam oswojon z każdą męką,
Jam na wszystko zimny lód.

O, siądź tutaj na tę ranę,
Gdzie żelazo ciało żre,
I wysysaj jady zemsty,
Którą dusza moja wre.

Jadem zemsty oblecz Polskę
I zawody nowe kłuj,
Dzieci, starce, matki, męże
Jadem zemsty mojej truj.

To spuścizna moja cała,
Okupiona bolem mąk,
Komuż więzień ją przekaże,
Weź ją, weź ją z moich rąk.

Nim odleciś w polskie kraje,
Łzę mi jeszcze z oka spij,
To ostatnia łza w mem oku,
Skrzydłem swoim zmyj ją, zmyj.

Na twych skrzydeł pajęczynie
Krwia z pod serca skreślę ślad,
To ostatnia woła więźnia,
Teraz dalej, dalej w świat!

KOSYNIERY.

Mój tatulu, co to znaczy,
 Co to idą za chłopacy,
 Niosą kije wytocone
 I zelazem nasadzone,
 I śpicaste, i końcaste,
 I świecące i błyszczące,
 Wszędzie wraz po cztery?

Wzdyć to nie są pasibrzuchy,
 Są to Maćku wielkie zuchy,
 Idą żywo, choć piechotą,
 A nie z musu, lec z ochotą,
 Idą śmiali, na Moskali,
 Niosą kosa na ich nosy,
 Wzdyć to kosyniery.

Cóz im Moskal wzdyć ucynił,
 Co im zrobił, co zawinił,

Za co niosą na nich kosa,
 Za co mają ciąć im nosy!
 Bo gdzie kosa, tam drżą łydki,
 A bez nosa człowiek brzydki,
 Powiedz to, mój tatu!

Bo to nie wiesz, co Moskale,
 Te zbójniki, te dragale,
 Do Ojczyzny naszej wpadli,
 Zrabowali i okradli.
 Wyrabiali breweryje
 I deptali nasze szyje
 Na zgorszenie światu.

Wej dla Boga, co ja słyszę,
 Lećmy walić te urwisze,
 Niech ich wieczna spotka zguba,
 Chodźmy frycom natrzeć czuba,

Chodźmy, bijmy, łotrów tnijmy,
Sieczmy nosy, na bigosy,
Spieszmy na wojenkę.

Kosynierzy, gdy się wzięli
Już Moskali nieraz cięli,
Zabierali im harmaty,
Bo też każdy zuchowaty,
Niech wzdyc sobie wspomną fryce
Raclawice, Kościelnice,
Końskie i Dubienkę.

Wej dziś jeno te złodzieje
Mają chętkę i nadzieję

Nam po karkach jeździć dumnie
I panować nierozumnie,
Szumieć, hukać, burzyć, fukać,
Hałasować, kraść, plądrować,
A to głowy puste.

Nie ma pana Tadeusza,
Nasz Skrzynecki tęga dusza,
Nas powiedzie na Moskali,
By oddali, co zabrali,
Bo inaczej my junacy
Jak wpadniemy, precz potniemy
Wszystkich na kapustę.

KRAKOWIAK.

Albo my to jacy, tacy,
 Chłopcy Krakowiacy!
 Czerwona czapeczka,
 Na cal podkóweczka,
 Niebieska sukmana,
 Dana, moja dana!

Czapeczka na bakier wdziana,
 Karazyja wyszywana,
 Cecioć jakoś wyszywana,
 Pętliczkami, sznureczkami,
 Troistemi kłapeczkami,
 Dokolusienczka, moja kochaneczka!

Mam i pasik z białej skóry,
 Tak i owak wyszywany,
 Przeplatany rzemyczkami,
 Wybijany gwoździčkami,

Złocistemi sprzążeczkami,
 Dokolusienczka, moja kochaneczka!

I koziczek wyostrzony,
 W cudną kaletę włożony,
 Przy nim fajka i krzesiwko,
 Na to dobre przyodziewko —
 Kochajże mnie, moja dziewczko,
 Dokolusienczka, moja kochaneczka!

I koszulka z kołnierzykiem,
 Z paciorkami, faworkami,
 Z obszewkami, z przyramkami;
 I buciki wywracane,
 Podkóweczki nitowane,
 I przy skroju przesywane,
 Z uszczkami, z przywiązkami,
 Dokolusienczka, moja kochaneczka!

I pieniądze za obsiewki!
 Kochajcież mnie, moje dziewczki:
 A która mnie będzie chciała,
 To — to wszystko będzie miała:

Rańtuch biały, okolisty,
 Gorset czysty i złocisty,
 Sznurek koralów stracisty!
 Dokolusieneczka, moja kochaneczka!

Nr. 28.

Pieśń legionistów litewsko-wołyńskich.

Hiej Wołyńce, Ukraince,
 Dalej na koń wszyscy!
 Żwawo, żywo, nie leniwo,
 Bracia nasi bliźcy!
 Kto w lenistwie żyje,
 Tego we dwa kije:
 Łupu cupu, cupu łupu,
 Tego we dwa kije.

Wy Litwini i Żmudzini
 Łączcie się w gromady,

Dalej w szyki, łap za piki,
 Marsz za nami w ślady.
 Kto jak baba gnije
 i t. d.

Podolacy, jacy tacy,
 Dalej do pałasza,
 Niech biegusy, ruszą w kłusy,
 Tam gdzie ziemia nasza.
 Kto się przed nią kryje,
 i t. d.

Marsz do Słucka, Mińska, Łucka,
Wilna i Kamieńca!
Na swej grzędzie, bijmy wszędzie
Wroga odszczepieńca.

Kto go nie pobije, — i t. d.

W tamtym kraju, gdyby w raju,
Wolność nam zabłyśnie,

Tam dziewczyna, jak malina,
Słodko nas uściśnie.

A kto bez niej żyje, — i t. d.

Gdy Ojczyzna, piękna, żyzna,
Zyska swe granice,
Wtedy z koni, szabla z dłoni —
I łap za szklanice.

A kto teraz pije, — i t. d.

Nr. 28a.

HEJ POLACY!

Hej Polacy, hej rodacy,
Pókiż tego będzie,
My junacy, a Kozacy
Batożą nas wszędzie.

Kto nas dręczy, bije,
Sprzątnąć go co duchu,
Knyk pod żebro, stryk na szyję,
Lub kosą po uchu.

Chłop w rekruty, w dyby kuty,
I jak bydło gnają,
A Polacy, a rodacy,
Z Moskwą w karty grają.
Kto z wrogami żyje,
Sprzątnąć go co duchu,
Knyk pod żebro, stryk na szyję,
Lub kosą po uchu.

Gubernator, to orator,
 Równa cara z Bogiem,
 Kto mu fuknie, tego puknie
 Po nosie batogiem.
 Ach, tę podłą żmiję,
 Sprzątnąć go co duchu i t. d.

Ognia krzeszcie, z wiatrem nieście,
 Nie ma co szkodować,
 Lepiej spalić, dom rozwalić,
 Niżli wroga chować.
 Niechaj Polska żyje!
 A kto nie w tym dachu i t. d.

Nr. 28 b.

Pije Kuba.

Pije Kuba do Jakóba,
 Jakób do Michała,
 Pijesz ty, piję ja,
 Kompanija cała.
 A kto nie wypije,
 Tego we dwa kije,
 Łupu cupu, cupu łupu,
 Tego we dwa kije.
 Dawniej panie, choć w żupanie,
 Szlachcic złoto dźwiga,

Dzisiaj kuso, ścięto, spięto,
 A w kieszeni figa.
 Kto bez grosza żyje i t. d.
 Koroneczki, perełeczki,
 Miała pani sama,
 Dziś szynkarka i kucharka
 Chodzi jakby dama.
 Kto nad stan swój żyje i t. d.
 Indyk z sosem, zraz z bigosem
 Jadły dawne pany,

Dziś ślimaki i robaki
Jedzą jak bociany.

Kto żabami żyje,
Tego we dwa kije,
Łupu cupu, cupu łupu,
Tego we dwa kije.

Tyś Polakiem, i ja takim,
W tem jest nasza chwała,
Wiwat ja, wiwat ty,
Kompanija cała.

A kto nie wypije i t. d.

Pili nasi pradziadowie,
Každy wypił czarę,
Jednak głowy nie tracili,
Bo pijali w miarę.

Kto nad miarę pije i t. d.

Pili nasi pradziadowie,
Nie byli pijacy,
Byli mężni, pracowici,
Bądźmyż i my tacy.

A kto nie wypije i t. d.

Nr. 29.

NA WSCHÓD.

Na wschód patrząc mym zwyczajem,
Cicha iza po licu płynie,
Ach, ja płacząc za swym krajem,
A tym krajem jest Wołyńie.

A w tym kraju jest włość skromna,
A w tej włości miły domek,
I kochanka na to pomna,
Że ją tęskny płacze ziomek.

Miałem łany, miałem pługi,
 Wszystkom dla ojczyzny rzucił,
 Wszystko dla braci usługi
 Opuściłem i zasmucił.

Dziś, gdy los zmiennej kolei,
 Każe nam zanucić z płaczem,
 Obym nie stracił nadziei,
 Obym nie został tułaczem!

Nr. 29 a.

Na wschód patrząc swym zwyczajem,
 Czemuż łza po licach płynie,
 Ona płacze za swym krajem,
 A tym krajem jest Wołynie!

Na wschód patrząc swym zwyczajem,
 Czego płacze to pacholę,
 Ono płacze za swym krajem,
 A tym krajem jest Podole!

Na wschód patrząc swym zwyczajem,
 Marząc o zaszczytnej bitwie,

Jednak płacę za swym krajem,
 Bo nieszczęśliwi na Litwie.

Na wschód patrząc swym zwyczajem,
 Czego płacze ma Maryna,
 Ona płacze za swym krajem:
 Tym krajem jest Ukraina!

Na wschód patrząc swym zwyczajem,
 Gdzie mnie tu uniosła sława,
 Zawsze płacę za swym krajem,
 A tym krajem jest Warszawa!

Śpiew Krakusów.

Palej bracia bierzmy kosy
I krzyknijmy razem:
Polsko święta, Twoje losy
Zmyjemy żelazem.

Danaz moja, dana,
Ojczyzno kochana!

Precz złąd taki mościpanie,
Co się lęka boju,
Lepszy jestem ja w sukmanie
Niż ty w Niemca stroju.

Danaz moja dana i t. d.

Dziś kto śmielej w boju stanie,
Ten jest mości panie!
Kto się kryje za okopem,
Nie wart być i chłopem.

Danaz moja dana i t. d.

Uszyjcież nam dwójbarwiste
Chorażewki czyste,
A od każdej się powali
Do tysiąc Moskali.

Danaz moja dana i t. d.

U Krakusa nie pomoże,
Ani święty Boże!
Kulą gwiźnie, szablą sliźnie,
Aż się Russ obliźnie.

Danaz moja dana i t. d.

Nie płaczcie nasze dziewoje,
Że idziem na boje,
Chociaż odniesiemy bliźnę,
Wszak to za Ojczyznę!

Danaz moja dana i t. d.

Alboż my to nie Krakusy,
 Alboż my to jacy —
 Nie masz w nas to polskiej duszy,
 Dyc my Krakowiacy.

Danaz moja dana i t. d.

Uciekajcie w stepy Russy,
 Bo idą Krakusy,
 I dyabli was nie zasłonią
 Przed ich silną dłonią.

Danaz moja dana i t. d.

Krakusy się nie ulękną
 Choć armaty jękną,
 Śmiało oni w boju staną
 Za Polską kochaną!

Danaz moja dana i t. d.

A gdy Moskali zbijemy
 I do dom wróciemy,
 Wtenczas krzyknijemy: Bogu chwała!
 Polska nasza cała!

Danaz moja dana i t. d.

Nr. 30a.

Kosynier z 1848 r.

Dalej bracia, bierzmy kosy,
 Wykrzyknijmy razem:
 Polsko świetne twoje losy,
 Tem wrócim żelazem!

Danaz moja dana,

Ojczyzno kochana!

Albośmy to nie Polacy?
 Albośmy to jacy?
 Nie masz ci to polskiej duszy,
 Jako Poznaniacy.

Danaz moja dana,

Ojczyzno kochana!

Nie płaczcie nas one dziewoje,
 Że idziem na boje,
 Chociaż poniesiemy blizny
 Wszak to dla Ojczyzny.
     Danaz moja i t. d.

Uszyjcie nam dwójbarwiste
 Chorągiewki czyste,
 A od każdej się powali
 Po tysiąc Moskali.
     Danaz moja i t. d.

Precz dzisiaj taki mospanie,
 Co się lękasz boju,
 Lepszy ja w białej sukmanie,
 Niż ty w Niemca stroju.
     Danaz moja i t. d.

Dziś kto pierwszy w boju stanie,
 Ten jest mości panie,
 Kto się kryje za okopem,
 Nie wart być i chłopem.
     Danaz moja i t. d.

Uciekajcie w stepy Russy,
 Bo idą wiarusy,
 I czarci was nie zasłonią,
 Przed ich dzielną bronią.
     Danaz moja i t. d.

Nie zwycięży dziś wiarusa
 Żadna ruska dusza;
 Kulą gwiźnie, kosą liźnie,
 Aż się Russ obliźnie.
     Danaz moja i t. d.

Polacy się nie ulękną,
 Choć armaty jękną,
 Śmiało oni w boju staną
 Za Polskę kochaną.
     Danaz moja i t. d.

A gdy Moskali zbijemy,
 Do domn wróciemy,
 Wtenczas krzyknijem: Bogu chwała!
 Polska nasza cała.
     Danaz moja i t. d.

Nr. 30b.

KRAKOWIAK.

Hej! wesoło w imię Boże,
 Chociaż bieda gniecie,
 Wszak Polska zginąć nie może,
 Póki my na świecie
 Mimo groźby i rozkazy,
 My nie zaginiemy,
 Upadniemy tysiąc razy,
 Tysiąc powstaniemy.
     Danaz moja dana,
     Ojczyzno kochana!

Dostojemy w naszej dumie,
 Mimo krzyków swarnych,
 Kogut z nami, a on umie
 Dziobać orłów czarnych.
 Niechaj car jak chce się sroży,
 Mimo jego wrzaski,

Tego łotra z łaski bożej,
 Zbijem z bożej łaski.
     Danaz i t. d.

Prześliśma różne krainy,
 I lubią nas wszędzie,
 Gdyż nie stracił Polak miny,
 Zuchem był i będzie!
 Panie bracie, kiedyś nasze
 „Do broni!“ — zanucim,
 Chwycim dziarsko za pałasze
 I do kraju wrócim.
     Danaz i t. d.

Jeszcze dosyć krwawej pracy
 Po drodze spotkamy:
 Albośwa to nie Polacy!
 Zmęczyć się nie damy.

A jak wrócim do siedliska,
 Co to wrzawy będzie:
 Ojciec wita, matka ściska,
 Radość, przyjaźń wszędzie.
     Danaz i t. d.

Nuż ksiądz proboszcz z parafją
 Wystąpi jak w święta,

Chłopcy krzyczą: Niech nam żyją!
 Ściskają dziewczęta.
 Po wojence mości panie,
 W szczęśliwą godzinę,
 Każdy za żonkę dostanie
 Kiej jabłko dziewczynę.
     Danaz moja dana,
     Ojczyzno kochana!

J. Słowacki.

Nr. 30c.

KRAKOWIAK.

Patrz jak Moskal tam w Warszawie
 Morduje, szaleje,
 A lud kłęczy i śród mordów
 Krew męczeńską leje.
     Danaz moja dana,
     Ojczyzno kochana!

Próżno cieszysz się Moskalu,
 Że krew nasza płynie,
 Bóg mścicielem krwi niewinnej
 I Polska nie zginie.
     Danaz moja dana,
     Ojczyzno kochana!

Twoją bronią są bagnety,
 Pałasze i spiże,
 A nas od nich zasłaniają
 Modlitwy i krzyże.

Danaz moja dana i t. d.

A choć Matka nasza płacze
 W cierniowej koronie,
 Bóg jej sztandar zmartwychwstania
 Wkrótce odda w dłonie.

Danaz moja dana i t. d.

Za krew naszą, łzy, niedolę,
 Zniewagę kościoła,
 Bóg cię carze Aleksandrze
 Przed swój sąd powoła.

Danaz moja dana i t. d.

Lecz tych ofiar coś mordował
 Modłące się cienie
 I dla ciebie wyjednają
 Kiedyś przebaczenie.

Danaz moja dana i t. d.

Wtedy naród, co nas gnębił
 W szalonym zapędzie,
 Przez krew naszą odkupiony,
 Z nami wolny będzie.

Danaz moja dana i t. d.

KOSYNIERY.

Dobry karabin, bagnety,
Sztucery, pałasze —
By zaś Moskwie sprawić wety,
Dobre kosy nasze.

Danaż moja dana,
Ojczyzno kochana!

Siecz żołdata, kol psubrata,
Tę nierogaciznę —
Stłuczem, zdławim i wybawim
Naszą krwią ojczyznę.

Danaż moja dana i t. d.

Znana kosiarzy w narodzie
Ich uczciwość taka,
Że się na mróz i o głodzie
Bili na bosaka.

Danaż moja dana i t. d.

Choć człek bosy, niechno kosy
Uczciwie zabrząkły,
W butach wrogi, hajże w nogi!
Tak im nury miękły.

Danaż moja dana i t. d.

Kosami nasz lud się wslawił;
Znów go kosy wzniosą,
Toć to jeden wojak prawil:
Śmierć niedarmo z kosą.

Danaż moja dana i t. d.

Więc Moskala, co podpala,
Pastwi się z ukazu
Nad rannymi, bezbronnymi,
Tnij — jak śmierć odrazu.

Danaż moja dana i t. d.

Służba nasza boć żołnierska,
 Bez próżnej gawędy,
 Jeno z kosiarzem z braterska,
 A dzielnej komendy.

Danaż moja dana i t. d.

Toć to kupa miejsce, gdzie trupa
 Słało się kosami:
 Pod Wąchockiem, pod Otwockiem,
 Pod Siemiatyczami.

Danaż moja dana i t. d.

Najwięcej u nas kosiarzy,
 Wiejskiej, dziarskiej wiary,
 Zsiadłej w barach, smagłej w twarzy,
 Z dłońmi jak kafary.

Danaż moja dana i t. d.

Bój z tym człekiem już przed wiekiem
 Nie był faramuszką,
 A Głowacki, a Świstacki,
 Co ich czcil Kościuszko!...

Danaż moja dana i t. d.

Nie ugrzęźniem w wrogów siatki,
 Bo prócz serc prostoty,
 W spadku jest od ojca, matki,
 Łeb nie do pozłoty.

Danaż moja dana i t. d.

Z nami szczerze, w bratniej wierze,
 Szczerze a goręcej,
 Toć wieśniaków, cnych wojaków,
 Dzień w dzień będzie więcej.

Danaż moja dana i t. d.

Z miast i ze wsi, szlachty, kmieci,
 Każdy dziś już wierzy,
 Żeśmy przecie jedne dzieci
 Od polskiej macierzy.

Danaż moja dana i t. d.

Więc ni zwady, ni też zdrady
 Dziś się nie boimy,
 Bo o zgodę i swobodę
 Dla wszystkich walczymy.

Danaż moja dana i t. d.

Hej kosiarzu! rzuć zagrodę,
 Hura do szeregu!
 Stryjek już zapuścił brodę,
 Nie ugrzęźniem w śniegu.
 Danaż moja dana i t. d.

W krąg zielono, a to pono
 Barwa jest nadziei —
 Ostrzmy kosa na bigosa
 Z tych zbójów, złodziei.
 Danaż moja dana i t. d.

Jeno w szeregu czuj ducha
 Swarnie, a w te pędy!
 Kto zwyciężyć chce, wprzód słucha
 Jak trusia — komendy.
 Danaż moja dana i t. d.

Siecz żołdata, kol psubrata —
 Tę nierogaciznę
 Stłuczem, zdławim — i wybawim
 Naszą krwią Ojczyznę.
 Danaż moja dana i t. d.

Nr. 30e.

ROZPACZ KRAKUSA.

Dalej bracia rzućmy kosa,
 I zapłaczmy razem,
 Dziś padają Polski losy
 Pod zdrady żelazem.
 Nie pomogą już Krakusy,

Choć lwia mają siłę,
 Zdrada ich oręż kruszy
 O Polski mogiłę.
 Nic już nie obroni
 Orła i Pogoni.

Miło było znosić blizny
 Dla drogiej ojczyzny,
 Lecz jak dzisiaj rany bolą
 Rozdarte niewolą.
 Polsko! roniąc łezki czyste,
 Żegnaj się z nadzieją,
 Chorągiewki twe barwiste
 Więcej nie powieją!

Nic już nie obroni i t. d.

Postępujcie śmiało Rusy,
 Już w Prusach Krakusy,
 Podłość was dzisiaj zasłoni
 Od ich dzielnej broni.
 Stąpił żołnierz kosę twardą,
 Broń o ziemię rzucił,
 Na zdrajców spojrzzał z pogardą
 I smutno zanucił:

Nic już nie obroni i t. d.

Precz dzisiaj taki mospanie
 Coś krył pod pierzem,
 Lepszy ja w białej sukmanie
 Niż ty z Włodzimierzem.
 Choć dziś troska mym udziałem,
 Miło się nią chlubić,
 Bo jak ty, nie pomyślałem
 Polski zdradą gubić.

Nic już nie obroni i t. d.

Lecz jeszcze nadzieja w niebie,
 Jeszcze działa jęknie,
 Polsko! Krakus ujrzy ciebie
 I w podkówki brzęknie;
 Jeszcze Moskalów wyprzemy,
 Matce byt wrócimy,
 I krzykniemy: Bogu chwała!
 Polsko nasza cała!

Oj da, dana, dana,

Ojczyzno kochana!

Marsz po 1831 roku.

Gdy naród do boju wystąpił z orężem
Panowie o czynszach radzili,
Gdy naród zawołał: umrzem lub zwyciężem!
Panowie w stolicach bawili.

O cześć wam panowie magnaci,
Za naszą niewolę, kajdany:
O cześć wam książęta, hrabiowie, prałaci,
Za kraj nasz krwią bratnią zbryzgany.

Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara
Rękami czarnemi od pługą,
Panowie w stolicy kurzyli cygara,
Radzili o braciach z za Buga.

O cześć wam panowie i t. d.

Wszak waszym był synem ów niecny kunktator,
Co wzbudzał przed wrogiem obawę,

I wódz ten naczelny, pobożny dyktator,
I zdrajca, co sprzedał Warszawę.

O cześć wam panowie i t. d.

Lecz kiedy wybije godzina powstania
Magnatom lud ucztę zgotuje,
Muzykę piekielną zaprosi do grania,
A szlachta niech wtedy tańczy.

O cześć wam panowie i t. d.

Powstańcy nie znają wiedeńskich traktatów,
Nie wchodzą w układy z carami,
Lecz biją Moskali, wieszają magnatów,
I mścić się umieją stryczkami.

O cześć wam panowie i t. d.

Nr. 31a.

Marsz Czachowskiego.

Szcęk kajdan i jęki w Warszawie, Modlinie,
 Bo Moskal tam knutem wojuje;
 Na dworach reduty, choć polska krew płynie,
 Bo magnat łez polskich nie czuje.
 O cześć wam, panowie, magnaci,
 Za naszą niewolę, kajdany,
 O, cześć wam hrabiowie, książęta psubraci
 Za kraj nasz krwią bratnią zbryzgany.

Za hasłem jedynem: My z Bogiem, Bóg z nami!
 Dziś Polska bez sejmów powstała —
 Pod Łęgiem, Wąchockiem i Grochowiskami
 Strumieniem krew wrogów przelała.
 O cześć wam i t. d.

Armaty pod Skałą zdobywała wiara
 Czarnemi rękami od pługą;
 Panowie w Krakowie palili cygara,
 Radzili o braci z nad Buga.
 O, cześć wam, panowie, magnaci,
 Za naszą niedolę, kajdany —
 O, cześć wam, hrabiowie, książęta psubraci
 Za kraj nasz krwią bratnią zbryzgany.

My, wiara, wiedeńskich traktatów nie znamy,
 Nie wchodzim w układy z wrogami;
 My bijem Moskali i zdrajców wieszamy,
 I mścić się umiemy stryczkami.
 O cześć wam i t. d.

Nr. 32.

Bywaj dziewczę zdrowe.

Bywaj dziewczę zdrowe, Ojczyzna mnie woła!
 Idę za kraj walczyć wśród rodaków koła;
 I choć przyjdzie ścigać, jak najdalej wroga,
 Nigdy nie zapomnę, jak mi jesteś droga.

Pocóż ta łza w oku, pocóż serca bicie?
 Tobiem winien miłość, a ojczyźnie życie!

Pamiętaj, żeś Polka, że to za kraj walka,
 Niepodległość Polski, to twoja rywalka.

Polka mnie zrodziła, z jej piersi wyssałem:
 Być Ojczyźnie wiernym, a kochance stałym.
 I choć przyjdzie zginąć w ojczyściej potrzebie,
 Nie rozpaczaj dziewczę, zobaczym się w niebie.

Nr. 33.

Marsz Mierosławskiego.

Do broni ludów powstańmy wraz,
 I bratnią sobie podajmy dłoń;
 Zetrzeć tyranów już nadszedł czas,
 Wieńcem wolności ozdoby skroń.

Hasłem do boju: Wolność i lud,
 Do broni, do broni, powstańmy wraz!
 Zwalczyć tyranów, wszak to nie cud,
 Do broni, do broni, już nadszedł czas!

Precz z tytułami: książę i pan,
 Zetrzyjmy ślad haniebnych lat;
 Jeden Bóg, wiara i jeden stan,
 I jedno miano: bliźni i brat.
 Niechaj królewski zaginie ród,
 Do broni, do broni, powstańmy wraz!
 Niech mądre prawa stanowi lud,
 Do broni, do broni, już nadszedł czas!

Miliony ludów wołają krwi,
 Tych, co nam tyle zrzadzili zrad;
 Bo zetrzeć zemstę, co w sercach tkwi,
 Więc trzeba ofiar, więc wyrok padł.
 Hasłem do boju: Wolność i lud,
 Do broni, do broni, powstańmy wraz!
 Zwalczyć tyranów wszak to nie cud,
 Do broni, do broni, już nadszedł czas!

Tych, co Sekwany kosztują wód,
 I tych, co Wisły zalegli brzeg,
 I tam z nad Newy nięszczęsny lud
 Niech dziewiętnasty zjednoczy wiek.
 Wszakżeśmy bracia, jeden nasz Bóg,
 Do broni, do broni, powstańmy wraz!
 I jedna wiara i jeden ród,
 Do broni, do broni, już nadszedł czas!

A gdy ciemięzców zetrzemy ślad,
 Tyranom zgubny ządamy cios,
 W jedną rodzinę zmienimy świat
 I szczęsny ludom zgotujmy wiek.
 Wówczas spoczniemy i złożym broń,
 Wolności, pokoju użyjem wraz!
 We krwi zbroczoną obmyjem dłoń,
 Wykrzyknem: Precz z tronem na wieczny czas!

Cześć młodzieży polskiej.

Polska młodzież niech nam żyje!
 Nikt jej nie przesadzi,
 Bo jej ręka dobrze bije,
 Głowa nieźle radzi.
 Pogiębieni, zapomnieni,
 Od całego świata;
 Własnych baliśmy się cieni,
 Brat unikał brata.

Ledwie polskie bronie błysły,
 Polskie wstały dzieci!
 Więzy nasze jak szkło prysły,
 Złota wolność świeci.
 Każdy dzień żołnierzy rodzi,
 Mnożą się obrońce:
 Świetna zorza! po niej wschodzi
 Najświetniejsze słońce!

Niech do boju każdy biegnie!
 Piękne tam skonanie:
 Za jednego, który legnie,
 Sto mścicieli stanie.
 Zawsze Polak miał nadzieję
 W mocy niebios Pana;
 On w nas jedność, zgodę wleje,
 A przy nas wygrana.

Nr. 34a.

ŚPIEW POWSTAŃCA.

Dalej bracia, w imię Boga,
 Godzina wybiła!
 Z każdą chwilą rośnie wroga
 Niezliczona siła.
 Więc uderzmy razem śmiało,
 Nie zwlekać! nie zwlekać!
 Zwyciężym, lub legniem z chwałą,
 Nie czekać! nie czekać!

Żołdactwo nas nie pokona,
 W którym czucie zgasło,
 Mało na nas miliona;
 Wolność nasze hasło!
 Nie zawsze zwycięża siła;
 Pod Racławicami
 Garstka naszych tłumy zbiła
 Moskalów kosami.

Ten, co zgromił panów wschodu,
 Niech pamięta o tem:
 Że wódz polskiego narodu
 Umie gardzić złotem.
 Chłopicki nie Jussuf basza,
 Nie królewicz perski —
 Zresztą święta sprawa nasza,
 A w nas duch rycerski.

Dalej bracia, w imię Boga!
 Godzina wybiła!
 Z każdą chwilą rośnie wroga
 Niezliczona siła.
 Więc uderzmy razem śmiało,
 Nie zwlekać, nie zwlekać!
 Zwyciężym, lub legniem z chwałą,
 Nie czekać, nie czekać!

MARSZ OBOZOWY.

Bracia do bitwy nadszedł czas,
 Trąba do boju wzywa nas,
 Do boju, do boju pospieszajmy wraz!
 Zdradny sąsiad myśl nateżył,
 Jakby zniszczyć polskie plemię,
 Wziął w opiekę, uciemieżył,
 Rwał na części naszą ziemię.

W mściwą dłoń
 Chwyćmy broń,
 Zniknie moc tyrana,
 Bij, śpiewaj o wolności!
 A przy nas wygrana.

Każdy odważnie czoło staw,
 Idźmy w obronie naszych praw,
 Do boju! do boju! Za świętość naszych praw!

Srodze przemoc nas gnębiła,
 Podeptano nasze prawa,
 Ojców naszych, nasza sława
 Pośmiewiskiem wrogów była.
 W mściwą dłoń i t. d.

Precz ztąd tyrani, precz ztąd precz!
 Bracia wolności wznieśmy miecz.
 Do broni, do broni! Wolności wznieśmy miecz!
 Ufność znikła między nami,
 Nagradzano przენiewierstwa,
 Otoczono nas szpiegami,
 Uprawiano fałsz i zdzierstwa,
 W mściwą dłoń i t. d.

Roty najeźdców trzeba znieść,
 Litwie odzyskać wolność, cześć,
 Do Litwy, do Litwy! Odzyskać Litwie cześć

Litwa dotąd jarzmo dźwiga,
 Wróg tam pastwi się bezkarnie.
 Jakież serce się nie wzdryga
 Na bezprawia, na męczarnie.
 W mściwą dłoń i t. d.

Nr. 35 a.

Marsz Litwinów w 1830 r.

Bracia do boju nadszedł czas,
 Trąba wojenna wzywa nas,
 Do boju! do boju! trąba wzywa nas!
 Zdradny Moskal się natężył,
 Aby zniszczyć nasze plemię.
 Wziął w opiekę -- uciemieżył,
 Rwie na części polską ziemię.
 W mściwą dłoń
 Chwyćmy broń,
 Zniknie moc tyrana;
 Bij, śpiewaj o wolności,
 A przy nas wygrana.

Precz ztąd tyrani precz, precz, precz,
 Bracia wnosimy zemsty miecz!
 Do boju! do boju! wnosim zemsty miecz!
 Litwa dotąd jarzmo dźwiga,
 A wróg pastwi się bezkarnie,
 Czyjaż dusza się nie wzdryga
 Na bezprawia i męczarnie.
 W mściwą dłoń
 Chwyćmy broń,
 Zniknie moc tyrana;
 Bij, śpiewaj o wolności,
 A przy nas wygrana.

Nr. 36.

Marsz żołnierzy Langiewicza.

Jak to na wojence ładnie,
Kiedy ułan z konia spadnie.

Koledzy go nie ratują,
Jeszcze końmi go tratują.

Kapitan z pułku wymarże,
Porucznik grzebać rozkaże.

A za jego młode lata,
Grają w trąby tra ta ta ta.

A za jego trudy, prace,
Grały mu kule, kartacze;

A za jego trudy, lata,
Dała ognia cała rota.

A już my go pochowali,
„Requiescat“ zaspiewali
I pikiety rostawiali.

Popamiętają Moskale,
Jak dostali w skórę w Skale!

Wyginęła ich połowa,
Reszta uszła do Staszowa.

Z Staszowa ich wypędzimy,
Aż o Kijów się oprzemy.

A z kijowskiej okolicy,
Pójdziem prosto do stolicy;

Niech pamiętają łajdaki,
Jak dzielnie biją Polaki.

A dla naszej większej chwały,
Wiwat sztab i korpus cały.

A dla naszej większej troski,
Wiwat pułkownik Czachowski.

A dla jego większej sławy
Jego adjutant dziurawy.

Nr. 36 a.

PIEŚŃ ŻOŁNIERZA.

A kto chce rozkoszy użyć,
Niech idzie w wojence służyć!
Na wojence tak to ładnie,
Kiedy ułan z konia spadnie.
Koledzy go nie żałują,
Jeszcze końmi potratują,
Rotmistrz z listy go wymaże,
Kapitan trumnę zbić każe.
A za jego trud i pracę
Hejnał zagrają trębacze.

Tylko grudy zaburczały,
Chorągiewki zafurczały,
Spij kolego — twarde łoże,
Obaczym się jutro może. —
Dalej, naprzód! Cary z drogi!
W piekło zbiry! z drogi wrogi!
Spij kolego, a w tym grobie,
Niech się Polska przyśni tobie —
Więc kto chce rozkoszy użyć,
Niech idzie w wojence służyć!

Ernest Buława.

Nr. 37.

Śpiew włościan Krakowiaków.

Dalej chłopcy, dalej żywo,
 Otwiera się dla nas żniwo,
 Rzućwa pługi, rzućwa radło,
 Trza wojować kiej tak padło.
     Niech kobieta gospodarzy,
     Niech pilnują roli starzy;
     My parobcy, zagrodniki,
     Rzućwa cepy, bierzma piki!

Bierzma kosy, bierzma dzidy,
 Otrząśnijma się z tej biedy.
 Bijma wszyscy wraz Moskali,
 Bo nas się dość natyrali!
     Nauczma fołdrę nygusa,
     Że i w nas jest polska dusza;
     Jeszcze nasza polska kosa
     Potrafi im utrzyć nosa.

Wymłócim ich jako snopy —
 Cóż to? bośmy to nie chłopcy?
 Już ich strzelali za katy,
 Przy Słomnikach nasze braty.
     Zsiekli, skłuli, zmordowali,
     Harmaciska odebrali,
     Odebrali konie, bryki,
     Dukaciska i rubliki.

A ci, co byli żwawemi,
 Pozostali starszymi;
 Głowacki, co był Bartosem,
 Chodzi teraz jak pan z trzosem.
     I Gwizdzickiemu niczego —
     Nie dalkośby nam i tego.
     Hejno chłopcy, pójdźma i ma,
     Naszej się krzywdy pomścima.

Jeszcze i nam Bóg poszczęści,
 Nie żałujmy na nich pięści;
 Mamy ręce po pięć palców,
 Bijma dobrze tych zuchwalców.

Poprzedajma woły z wozem,
 Spieszma wszyscy za obozem,
 Poprzedajma i poduszki,
 A przystajma do Kościuszki.

Nr. 38.

DZIEWCZYNA i KRAKUS.

Targa swój wianeczek
 W rzewnych łzach dziewczyna,
 Że jej kochaneczek
 Jedzie do Lublina.

Bo w Lublinie są Krakusy,
 Żwawe chłopcy i wiarusy.

„Nie idź, nie idź, Janku,
 Śmierć tam grozi tobie;
 Czyż ja bez ustanku
 Płakać mam w żałobie?”

„Uśmierz, dziewczę, swe katusze,
 Ja Ojczyźnie służyć muszę.

„Ostre tam szabelki,
Kulki ołowiane;
Pójdiesz na bój wielki
A ja żyć przestanę.“
„Utul dziewczę troski swoje,
Będziemy żyć wraz oboje.“

„Jak cię Moskal srogi
Zrani, lub zabije,
Jak wrócisz bez nogi,
Tego nie przeżyję.“
„Choć poniosę śmierć lub bliznę,
Lecz poratuję Ojczyznę.“

A więc z tobą razem
Zabierz twą dziewczynę,
Jak zginiesz żelazem,
I ja z tobą zginę.“
„Siedź, siedź, dla mnie cię Bóg chowa,
Daj buziaka, bywaj zdrowa!“

Nr. 38a.

MAZUR.

Różnijcie nam od ucha
 Tęgiego mazura,
 Wszakżeśmy zuch w zucha,
 Hura bracia, hura!
 Już nie wróca, za to ręczę,
 Makroty, Żandry i Fencze.
 Wszakże i to nie jest fraszka,
 Że podynda cny Jurgaszka.

Już nas nikt nie zdradzi
 Dobrze się zabawić,
 Jednak nie zawadzi
 Szubienice stawić.
 Nie zabraknie nam wisielców:
 Jeszcze żyje Nowosielców,
 Jeszcze dysze łotr zdradziecki,
 Szelma, zdrajca, pies Roźniecki.

Choć mała figurka,
 Szymanosio drogi,
 Nie żałujmy sznurka,
 Wieszajmy za nogi.

Sami o tem wszyscy wiecie,
 Że wesz mała kąsa przecie.
 Dalej, bracia, w górę winda,
 Niechaj też i on podynda.

A gdy szelmy szpiegi
 Odbiorą nagrodę,
 W braterskie szeregi
 Nieśmy lata młode.

Jedno serce ma Sarmata,
 W każdej twarzy widzi brata;
 Jedna w żyłach krew nam płynie,
 Taki naród nie zaginie.

R. Suchodolski.

Nr. 39.

Marsz zuchów

(z obozu Czachowskiego.)

Wrony konik w lot biega,
 Głos się wodza rozlega —
   W las!

Wtem z za boru z nienacka
 Błysła czapka kozacka —
   Tuż.

Sunie wiara za niemi,
 Bo któż polskiej dziś ziemi —
   Tchórz!

Błysnął ostrzem swej szabli,
 Bracia wiara czas nagli —
   Czas.

I wykrzyknął: Do broni!
 Bo już Moskal tuż goni —
   Nas.

I wykrzyknął w zapale:
 Kto ucieka w łeb wałę —
   Sam.

Co wystrzeli to pali,
 Z konia Moskal się wali —
   Zbój!

Hej, Czachowski, tobie cześć.
 Kraj rodzinny musi nieść —
   Twój.

Cześć i młodziej twej braci,
Co za wolność krew traci —
Krew.

A o głodzie na mrozie,
Nuci wiara w obozie —
Spiew!

Nr. 39a.

Pieśń więźniów z cytadeli warszawskiej z r. 1863.

Czego tęsknisz za chatą, za chatą, za chatą,
Gdy ci dobrze za kratą, za kratą
Jest.

Nie boim się złodziei, złodziei, złodziei,
Bo pilnuje z kolei, z kolei
Moch.

Mamy pokój książęcy, książęcy, książęcy,
Łóżko, miotłę i więcej, i więcej
Nic.

Mamy wszelką wygodę, wygodę, wygodę,
Chleb, kapustę i wodę, i wodę
Wciąż.

Nr. 39b.

Marsz z r. 1863.

Mej skowronek już śpiewa,
Rozkwitną się wnet drzewa,
Wnet.

Bierzwa kosi ze stali,
Wypędziewa Moskali
Het.

Niech bezecna ta tłuszcza
Nasz czempredzej opuszcza
Kraj.

Wszakże mamy rycerzy,
Niechaj tylko uderzy
Wróg.

A zaraz się rozprószy
Pod naciskiem Junoszy
Wróg.

Czachowski z swym oddziałem,
Jeziorański z zapalem
Tuż.

Jenerał Bosak przywali,
Wypędziemy Moskali
Het.

Pan Maryjan z garstką sił
Całe rotę w skok, lot bił
Wraz.

Nr. 40.

NAPRZÓD WARSZAWO!

Śmiało podnieśmy sztandar nasz w górę,
 Choć burza wrogich żywiołów wyje,
 Choć nas dziś gnębią siły ponure,
 Chociaż niepewne jutro niczyje.
 O! bo to sztandar całej ludzkości,
 To hasło święte, pieśń zmartwychwstania!
 To tryumf pracy, sprawiedliwości,
 To zorza wszystkich ludów zbratania!
 Naprzód Warszawo!
 Na walkę krwawą,
 Świętą, a prawą,
 Marsz, marsz Warszawo!

Dziś gdy roboczy lud ginie z głodu,
 Zbrodnią w rozkoszy tonąc jak w błocie,
 I hańba temu kto z nas za młodu

Lęka się stanąć choć na szafocie!
 Nikt za ideę nie ginie marnie,
 Z czasem zwycięża Chrystus Judasza!
 Niech święty zapal młodość ogarnie,
 Choć wielu padnie, lecz przyszłość nasza!
 Naprzód Warszawo i t. d.

Hura! zerwijmy z carów korony!
 Gdy ludy dotąd chodzą w cierniowej —
 I w krwi zatopmy spruchniałe trony,
 Spurpurowione we krwi ludowej.
 Ha! zemsta straszna dzisiejszym katom!
 Co wysysają życie z milionów;
 Ha! zemsta carom i plutokratom!
 A przyjdzie żniwo przyszłości plonów.
 Naprzód Warszawo i t. d.

WIĘZIEŃ SYBIRSKI.

Szumny wiatr wionął po pustym stepie,
I śnieżną zamieć w obłoki wzbił,
Tuman tam biały rwie się i trzepie,
Jak z uraganu rzęsisty pył.

A po tym stepie pocztowa droga,
Jak szarfa z srebrnych uwita nie,
Piekiełm wyryta, czy z woli Boga,
Tego odgadnąć daremnie chceć.

A po tej drodze z wichrami fali,
Pędzą kibitkę w odległy szlak,
I dzwonek tylko słychać w oddali,
Jak pogrzebowy umarłych znak.

W kibitce widać postać młodzieńca,
Smutne, lecz dumne spojrzenie szał,
Na twarzy jego był ślad rumieńca,
Lecz ten za chwilę już zniknąć miał.

Wyrzał z kibitki, potrząsnął głową,
Nie dbał, że wzbudzi w żandarmie gniew,
Oczy swe zwrócił w stronę stepową,
A pierś tęsknoty jęknęła śpiew.

Próżno, na zachód lżą oczy złane,
Tęskne spojrzenie rzucają tam,
Gdziem ja opuścił mój kraj kochany
I już na wieki żegnać go mam.

Nie ujrzę więcej mojego siola,
Rodziny mojej nie ujrzę, nie,
Ani dziewczyny, mego anioła,
Nie ujrzę więcej, nie ujrzę, nie.

O luba wspomnij sobie tę chwilę,
W której z twych objęć wydarto mnie,
O luba wspomnij ileż łez, ile,
Ile, ach! oczy wylały twe.

Piękne te oczy, twe boskie oczy,
 Za które życie oddałbym swe,
 Dziś je tęsknota, dziś smutek tłoczy,
 Dziś je zlewają rześiste łzy.

O, luba, po co gorzkie łzy lejesz?
 Kiedy łza dzikich serc nie poruszy.
 Oni mnie wiozą gdzieś tam daleko,
 O, nie płacz luba, duszo mej duszy.

Łotry w kajdany skuli me dłonie,
 Lecz wolnej duszy nie mogli skuć,
 Zrzućcie kajdany, dajcie mi bronie,
 Ja was nauczę jak wolność czuć.

Bywaj zdrów kraju, Ojczyzno droga,
 Ach! gdzież ta wolność, gdzie twa swoboda,
 Wszystko zostało w niewoli wroga,
 Nawet mi ręki dziś nikt nie poda.

Nr. 42.

UŁAN I DZIEWCZYNA.

Jam na błoniu błyszczący kwiecie,
 Stoi ułan na widecie,
 A dziewczyna, jak malina,
 Niesie koszyk róż.

Stój, poczekaj, moja duszko!
 Gdzie tak drobną stąpasz nóżką?
 Jam z tej chatki, —
 Rwałam kwiatki,
 I powracam już.

Próżne twoje są wymówki,
Pójdiesz ze mną do placówki.

Ach, ja biedna,
Sama jedna,
Matka czeka mnie.

Ztąd są wrogi o pół mili,
Pewnie ciebie namówili.

Ja uboga,
Nie znam wroga,
Nie widziałam nic.

Może kryjesz wrogów tłuszczu,
Daj buziaka, to cię puszcze.

Ja nie taka,
Dam buziaka,
Tylko z konia zsiądź.

Z konia zsięde, prawo złamię,
Za to kulą w łeb dostanę.

Jaki prędko,
Dosyć chętka,
Bez buziaka bądź.

Choć mnie życie ma kosztować,
Muszę ciebie pocałować.

Żal mi ciebie,
Jak Bóg w niebie,
Bo się zgubisz sam.

A jak wartę swą porzuce,
I szczęśliwie z wojny wrócę?

Bądź spokojny,
Wrócisz z wojny,
Pocałunek dam.

Gdy szczęśliwie wrócę z boju,
Gdzież cię szukać mam w pokoju?

Tu w tej chatce,
Przy mej matce,
Nad tą rzeczką w wyż.

A jak zginę, co tak snadnie,
To buziaczek mi przepadnie.

Wierna tobie,
Na twym grobie
Pocałuję krzyż.

Fr. Kowalski.

Nr. 43.

Pieśń powstańców z r. 1863.

Zgasły dla nas nadziei promienie!
 Zanim zorza zaświeci nam błada,
 Stańmy jako upiorów gromada,
 We krwi wrogów nasyćmy pragnienie.

Wzgardźmy życiem tem marnie pędzonym,
 Nam pioruny niech grają i gromy,
 A na niebie od łuny czerwonym,
 Anioł śmierci przeleci widomy.

Cóż my winni, że kochać nie możemy?
 Gdy się wszystko tak płaszczy i karli,
 My dla ziemskich rozkoszy umarli,
 Żyjmy zemstą i święćmy ją nożem.

Albo lepiej precz z bronią, nożami,
 Bo z nas każdy nożowi zazdrości,

My pragniemy, własnymi zębami,
 Szarpać ciało i kąsać do kości.

Czas już skargi i żale porzucić,
 Bo wstyd czoła już od nich nam pali,
 Czyż nie lepiej się zemstą rozjuszyć
 W krwi niemieckiej i ścierwach Moskali.

W noc spokojną do domów wpadniemy,
 Gdzie szczęśliwi cichemi spią snami,
 Naszą pieśnią ich spokój skłócimy,
 Niech się zbudzą, niech idą za nami.

Więc gdy zgasły nadziei promienie,
 Za nim zorza zaświeci nam błada,
 Stańmy jako upiorów gromada,
 We krwi wrogów nasyćmy pragnienie.

Nr. 44.

KOSYNIER i SKOWRONEK.

Już śpiewasz skowroneczku, ja na czatach stoję,
Tobie miłe śpiewanie, mnie wojenne znoje.
Bóg pomóż skowroneczku naszej wspólnej grzędzie,
Da Bóg, że naród polski wkrótce wolnym będzie.

Choć w koło huczą działa, miecz się z mieczem zetrze,
Ty swobodne skrzydełka rozwijasz w powietrze.
I nuczisz hymn wolności, pośród woni dymu,
Najeźdźnikom z nad Newy, dzikim hordom Krymu.

Szcześliwyś, jeśli twoja piosnka zrozumiana,
Podniosła duch wolności, strwożyła tyrana.
Jam śpiewał o wolności, jakżem się zadumiał,
Moskal jej nigdy nie znał, głosu nie zrozumiał!

Śpiewaj lotna ptaszyno po nad smugi nasze,
Już ciebie brzękiem kosy z gniazda nie wystraszę.
Koń trawkę dziś sam skubie, nie trzeba mu nosić,
Mam moją ostrą kosę, i wiem kogo kosić.

A jeżeli polegnę, i pierś krwią oblaną,
Zagrzebią towarzysze w ziemię ukochaną:
To wleciawszy nad grób mój, niebu na podziękę,
Zaśpiewaj skowroneczku, wolności piosenkę!

Nr. 45.

WARSZAWIANKA.

O to dziś dzień krwi i chwały,
 Oby dniem wskrzeszenia był!
 W gwiazdę Polski orzeł biały
 Patrząc lot swój w niebo wzbil.
 A nadzieją podniecany,
 Woła do nas z górnych stron:
 Powstań Polsko, skrusz kajdany,
 Dziś twój tryumf albo zgon.

Hej, kto Polak na bagnety!
 Żyj swobodo, Polsko żyj!
 Takim hasłem onej podniety,
 Trąbo nasza wrogom grzmij!

„Na koń!“ woła Kozak mściwy,
 „Karać bunty polskich rot,
 Bez Bałkanów są ich niwy,
 Wszystko jeden zgniecie lot!“
 Stój! Za Bałkan pierś ta stanie,
 Car wasz marzy płonny łup,
 Z wrogów naszych nie zostanie
 Na tej ziemi, chyba trup.

Hej, kto Polak na bagnety!
 Żyj swobodo, Polsko żyj!
 Takim hasłem onej podniety,
 Trąbo nasza wrogom grzmij!

Droga Polsko! dzieci twoje
 Dziś szczęśliwszych doszły chwil,
 Od tych sławnych, gdy ich boje,
 Wieńczył Kremlin, Tybr i Nil.
 Lat dwadzieścia nasze męże
 Los po obcych grodach siał,
 Dziś, o Matko, kto połąże,
 Na twem łonie będzie spał.
     Hej, kto Polak i t. d.

Wstań Kościuszko! ugodź serca,
 Co litością mamić śmia,
 Znałże litość ów morderca,
 Który Pragę zalał krwią.
 Niechaj krew tę krwią dziś spłaci,
 Niech nią zrosi grunt, zły gość.
 Laur męczeński naszej braci
 Bujniej będzie po niej rość
     Hej, kto Polak i t. d.

Tocz, Polaku, bój zacięty,
 Uledz musi dumny car,

Pokaż jemu pierścień święty
 Nieulekłych Polek dar.
 Niech to godło ślubów drogich
 Wrogom naszym wróży grób,
 Niech krwią złane w bojach srogich,
 Nasz z wolnością świadczy ślub.
     Hej, kto Polak i t. d.

O, Francuzi! czyż bez ceny
 Rany nasze dla was są:
 Z pod Marengo, Wagram, Jeny,
 Drezna, Lipska, Waterloo?
 Świat was zdradził — my dotrwali
 Śmierć czy tryumf — my gdzie wy.
 Bracia! my wam krew dawali,
 Dziś wy dla nas nic — prócz łzy.
     Hej, kto Polak i t. d.

Wy przynajmniej, coście legli
 W obcych krajach za kraj swój,
 Bracia nasi, z grobów zbiegli!
 Błogosławcie bratni bój.

Lub zwyciężym — lub gotowi
 Z trupów naszych tamę wzniesić,
 By krok spóźnić olbrzymowi,
 Co chce światu pęta nieść.

Hej, kto Polak i t. d.

Grzmijcie bębny, ryczeie działa,
 Dalej! dzieci w gęsty szyk,

Wiedzie hufce wolność, chwała,
 Tryumf błyska w ostrzu pik.
 Leć nasz Orle, w górnym pędzie,
 Sławie, Polsce, światu służ!
 Kto przeżyje, wolnym będzie;

Kto umiera, wolnym już!

Hej, kto Polak i t. d.

Kazimierz Delavigne
tłómaczył Karol Sienkiewicz.

Nr. 46.

Marsz czwartego piętra.

Górá czwartaki! oto, bracia, szczerze nasze hasło —
 Wszakże nie z pychy my to hasłem zwiem,
 Lecz niechby zaraz tego sto piorunów jasnych trzasło,
 Coby zapomnieć miał o hasle tem!

Wszak czwartakami ów pułk nazywano,
 Co pił za czterech, za ośmiu się bił —
 Nam się w połowie dzisiaj, bracia, to należy miano,
 Choć się nie bijem, pijem czasem, by się bój choć snił.

Bo kędy młodość: dusza tam i serce tam gorętsze,
 Hulać czy działać — każdy gotów jest.
 I zuch niejeden już na naszym ciasnym czwartym piętrze
 Pracy i biedy przyjął święty chrzest.

Ze Stanisławem choć miał korowody,
 Chociaż mu buty Jaś wyczyścił źle,
 Chociaż mu Kaśka dzika często nie przyniosła wody,
 Czwartego piętra nikt się nigdy nie powstydzi, nie!

Bo gdzież swoboda, bracia, jeśli nie na paradyzie,
 Gdzie szerszy okłask, uniesienia głos?
 Żaden tam panicz, żaden rycerz w szlifach tam nie wlezie,
 Niech spojrzy z dołu, wnet opuści nos.

Tak! u nas równość musi nie być żartem,
 Kto człowiek - Polak, jako zwan tak zwan —
 W niskich stancyjkach naszych na tem ciasnym piętrze czwartym,
 Każdy z nas, co pracować zechce, jest prawdziwy pan.

Górami czwartaki! oto bracia, szczerze nasze hasło,
 Nieraz, gdy w mieście lamp tysiące lśni,

U nas jest ciemno, lecz gdy w mieście wszystko już pogasło,
Z czwartego piętra światło zapalamy my.

Ze Stanisławem, choć miał korowody,
Chociaż mu buty Jaś wyczyścił źle,
Chociaż mu Kaśka dzika często nie przyniosła wody,
Czwartego piętra nikt się nigdy nie powstydzi, nie!

Górá czwartaki! zaspiewajmyż jeszcze, bracia, razem!
To wspólnych marzeń, wspólnych działań śpiew.
Co przyrzekamy, niech nie będzie nigdy czezym wyrazem,
Za słowo czyn, za czyn oddajmy krew.

Dziś, gdy pomyslnie błyszcą nam oznaki,
Błagajmy Boga, by je ziścić chciał —
I byśmy wtedy zawołali znów: górá czwartaki!
Naprzód! przy dźwięku trąb i bębnow i przy huku dział!

Wł. Wolski.

Uwaga: Marsz ten napisany w Styczniu 1861 roku, wyszedł podczas wypadków tegoż roku w Warszawie, pod napisem:
„W Madrycie“.

ROZNIKA POWSTANIA.

Bracia! Rocznicą — więc po zwyczajn,
 Niech każdy toastem splaci!
 Ten pierwszy puhar święcim dla kraju!
 Drugi dla ległych współbraci!

A teraz zdrowie moskiewskich braneł!
 A wiecie zdrowie to czyje?
 Zdrowie sióstr naszych, matek, kochaneł...
 Zapewne każdy wypije!

A teraz basta! basta panowie!
 Niech każdy w miejscu usiedzie;
 Dajcie gitarę! — Wino już w głowie,
 A więc i piosnka wnet będzie.

O, nie zginęła jeszcze Ojczyzna,
 Póki niewiasty tam czują!

Bo z ich to serca płynie trucizna,
 Którą wrogowie się trują.

Jeszcze wykarmią one w zaciszy
 Grono olbrzymiej młodzieży,
 Od nich pacholę o nas usłyszy
 I jak my w wolność uwierzy.

Wstanie mąż wielki z tych polskich kości,
 Wielki, jak sny za młodu!
 Z poczuciem krzywdy całej ludzkości,
 A z mieczem swego narodu.

A jako niegdyś, potopem świata
 Ludzkość zalały lzy Boże,
 Tak i on mieczem świętego kata
 Na ziemię puści krwi morze.

A nad tem morzem, nad tą posoką,
 Korab nasz polski wypłynie,
 I białe ptaszę wzleci wysoko,
 I poda rószczkę drużynie.

Otworem staną lochy podziemne,
 Gdzie w więzach butniały kości,
 I będą nasze więzienia ciemne
 Miejscem odpustu ludzkości.

Pielgrzymką do nich pójdą narody,
 Ogniwa kajdan rozbiorą,

I jak relikwie, na cześć swobody,
 Całować będą z pokorą.

Kloc ów skrwawiony, na którym głowy
 Świętych padały z rąk kata,
 Będzie ogniskiem świątyni nowej,
 Ołtarzem nowego świata!

Z tej ziemi znikną po wszystkie wieki,
 Ludzkości ofiary krwawe;
 Bo zbrodnie spłyną krwawemi rzeki,
 I rody carów niesławe.

W. Pol.

Nr. 47 a.

SZTANDARY POLSKIE W KREMLU.

Grzmia huczne dzwony ze Kremla szczytów,
 Car świętej słucha ofiary;
 A u wyniosłych cerkwi sufitów
 Chwieją się polskie sztandary.

„Sława! — o! sława!“ — zagrzmiwały chóry,
 „W pęta car zakul czerń laszą!“
 I zaszumiała odpowiedź z góry:
 „Za naszą wolność i waszą!“

„O! buntownicy, carskiemu słowu
Przysięglim na zgubę laszą!“
I zaszumiało u góry znowu:
„Za naszą wolność i waszą!“

Umilkły śpiewy, zgasły ofiary —
Car słucha: szmery go straszą.
Spojrzał — nad głową szumią sztandary:
„Za naszą wolność i waszą!“

Miecz. Romanowski.

Nr. 47 b.

Żegnaj nam, żegnaj, droga kraino!
Żegnaj nam ludu kochany!
Niech dzisiaj jeszcze krew i łzy płyną!
Niech tryumfują tyrany!

Niech nas, broniących ludu biednego,
Męczą wygnaniem, więzieniem,
Niech się radują z zwycięstwa swego,
Poją się ludu cierpieniem!

Lecz tu za nami idą już nowe
Za lud do walki szeregi!

Już lud podnosi schyloną głowę,
Morze zalewa już brzegi!

A gdy się wzniesie ocean ludu,
Wzburzą się fale w głębinie,
Wówczas zatonie świat pełen brudu
I nowe życie popłynie!

Krew i łzy skruszą wszelkie kajdany,
Nędza i ucisk przeminą!
Tymczasem żegnaj ludu kochany!
Żegnaj nam biedna kraino!

Nr. 48.

Pieśń ludu z r. 1794.

Nasz Kościuszko dobry był,
 Bo Moskali dobrze bił;
 Już Kościuszki nie mamy,
 Rady sobie nie damy.

 Płaczą panny i wdowy,
 Bo to teraz chleb drogi:
 Gospodarze hołdują
 I po wartach biedują.

 Jedni drzewo rąbali,
 Drudzy koniom dawali,
 Trzeci konie poili,
 Aby wrogów nie bili.

 Sierakowski w paradzie
 Był pod Pruszczem na zdradzie,

Kosy, piki pozbierał,
 Bo się wrogów spodziewał.

Madaliński kieruje,
 Bo go Pan Bóg ratuje.
 Swoje wojsko utracił;
 Bodaj mu Bóg zapłacił.

A Zajęczek, sławny pan,
 Od wrogów przekup wzian —
 Skoro Pragi dobyli,
 Wielkie zboje robili.

Dzieci na piki brali,
 A przed króla rzucali;
 Ci, co nami rządzili,
 Wrogów w Polskę wpuścili.

PIEŚŃ STARCÓW.

Już ku ziemi wiek nas tłoczy,
 Wzrok już wroga nie doścignie;
 Noga żwawo nie podskoczy,
 Dłoń oręża nie udźwignie.
 Lecz choć słońce nam zachodzi,
 Serce bije w nas gorące,
 Dziś jesteśmy wszyscy młodzi,
 Żyjem tylko trzy miesiące.

Wieku! ulżyj dla nas znoju,
 Wzroku! ścigaj wroga, węża;
 Nogo! żwawo skocz do boju,
 Dłoni! bierz się do oręża.
 Niech się ogień z ognia rodzi,
 Niech się zbroją rąk tysiące;
 Dziś jesteśmy i t. d.

Nasze syny, nasze dzieci,
 Wyprzedziły nas staruchów;
 Dla nich sława słońcem świeci,
 Bo też mało takich zuchów.
 Lecz i nam się ruszyć godzi,
 Gońmy tłumy pierzchające;
 Dziś jesteśmy i t. d.

Miło w cieniu swych wawrzynów
 Pędzić żywot nieskalany;
 Milej widzieć takich synów,
 Co nam zdjęli z nóg kajdany.
 Lecz nam dzisiaj któż przeskodzi
 Pójść w ich ślady jaśniejące?
 Dziś jesteśmy i t. d.

No, chłopacy rześcy, żwawi —
 Nas to starość w więzach trzyma;
 Ale niech kto co chce prawi,
 Między nami starych nie ma.
 Dziś syn z ojcem w równi chodzi,
 W ojcu, synu serce wrzące;
 Bo jesteśmy i t. d.

Dalej! wiek nam ulży znoju,
 Wzrok sokolim pędzi lotem;
 Noga skoczyć chce do boju,
 Dłoń wywijać pragnie grotem.
 Spieszmy bracia, czas uchodzi,
 Nieśmy duszę zemstą wrzące,
 Dziś jesteśmy i t. d.

Nr. 50.

Marsz Żuawów.

Nie masz to wiary, jak w naszym znaku!
 Na bakier fezy, do góry wasy —
 Śmiech — i manierek brzęk na biwaku,
 W marszu się idzie, jak gdyby w płasy.
 Lecz gdy bój zawrze, to nie na żarty,
 Znak i karabin do ręki bierzem,

A Polak, w boju kiedy uparty,
 Stanie odrazu starym żołnierzem.
 Marsz, marsz Żuawy,
 Na bój, na krwawy,
 Święty, a prawy —
 Marsz Żuawy — marsz!

Pamięta Moskwa, co Żuaw znaczy,
 Drżąc żołdat jego wspomina imię;
 Sporo bo nakłut carskich siepaczy
 Brat nasz, francuski Żuawek w Krymie.
 Miechów, Sosnowkę, Chrobrz, Grochowiska,
 Dzwoniąc też w zęby, wspomny zbój cara —
 Krwią garstka doszła mężnych nazwiska,
 Garstka się biła, jak stara wiara.
     Marsz, marsz i t. d.

Kiedy rozsypiem się w tyraljery,
 Zabawnie pełzać z bronią, jak krety;
 Lecz lepszy ogień -- gęsty a szczery,
 I lepszy rozkaz: marsz na bagnety!
 Bo to sam bagnet w rękę aż rośnie,
 Tak wzrasta zapal w dzielnym ataku,
 Hura! hura! huczy żałośnie,
 Górą krzyż biały na czarnym znaku!
     Marsz, marsz i t. d.

W śniegu i błocie mokre noclegi,
 Choć się zasypia przy sosen szumie,

W ogniu rzednieją diablo szeregi,
 Chociaż się zaraz szlusować umie.
 A braciom, ległym na polu chwały,
 Mówimy: Wkrótce nas zobaczycie,
 Pierw za jednego z was pluton cały
 Zbójów, nam odda marne swe życie.
     Marsz, marsz i t. d.

Po boju spoczniem na wsi, czy w mieście,
 Cóż to za słodka dla nas podzięka,
 Gdy spojrzy mile oko niewieście,
 Twarz zapłoniona błysnie z okienka!
 Bo serce Polek, bo ich urodę,
 Żuaw czci z serca, jak żołnierz prawy,
 I choćby za tę jedną nagrodę,
 Winien być pierwszy wśród boju wrzawy.
     Marsz, marsz i t. d.

Nie lubim spierać się o czeze kwestje,
 Ale na marne carskie dekrety,
 Jakieś koncesje, jakieś amnestje,
 Jedna odpowiedź: marsz na bagnety!

By ta odpowiedź była dobitną,
Wystósowana zdrowo a celnie,
Niech ją Żuawi najpierwsi wytną,
Bagnety nasze piszą czytelnie.

Marsz, marsz i t. d.

Słońce lśni jasno, albo z za chmury
Różne są losy nierównej wojny;

Żuaw ma zawsze uszy do góry,
Z bronią u boku zawsze spokojny.
Kiedyśmy mogli z dłońmi gołemi
Oprzec się dzikiej hordzie żołnierzy,
To z bronią wyprzem ich z polskiej ziemi
Nie do Żuawów — kto w to nie wierzy.

Marsz, marsz i t. d.

Wł. Wolski.

Nr. 51.

Pieśń uczniów na Litwie.

Zegar uderzył, dziewiąta przebrzmiewa,
Siada za stolik na środek wyzywa;
Aj juchy, juchy, Moskale psiejuchy,
Nigdy nie zgnębicie, bo Polacy zuchy.

Az, buki, wiedi, powtarzają ściany,
Az, buki, wiedi, Moskale gałgany;
Aj juchy, juchy i t. d.

Jakieś Ruryki, jakieś tam Iwany,
Jakieś Wasyle i inne bałwany,
Aj juchy, juchy, Moskale psiejuchy,
Nigdy nie zgnębicie, bo Polacy zuchy.

A co najgorsze, dla serca Polaka,
Ojczystej mowy zabrania sobaka!
Aj juchy, juchy i t. d.

Więc póki zapal w sercach nie wygaśnie,
 Kształćcie się sami, niech ich piorun trzaśnie!
 Aj juchy, juchy i t. d.

Niedawno z Moskwy przyjechał w kibitce,
 Dziś pan profesor już jeździ w karetkce.
 Aj juchy, juchy i t. d.

Niedawno z Niemiec przyprowadził pudle,
 Dziś pan profesor już zajada strudle.
 Aj juchy, juchy i t. d.

Nr. 52.

STRAŻ NAD WISŁĄ.

Święty kraju nasz,
 Nie damy cię na łup,
 Nad Wisłą czuwa straż,
 Zwycięstwo albo grób!

Świecie, wszak męki, łzy,
 I polskie boje znasz,
 Choć tak potężnyś Ty,
 Nad Wisłą czuwa straż.

O, Boże, z tronu gwiazd,
 Dzień wolny dać nam każ,
 W obronie naszych gniazd,
 Nad Wisłą czuwa straż!

Nr. 52a.

STRAŻ NAD WARTĄ.

Gdzie Mieczysława gród,
Przed wrogiem twarzą w twarz
Niech stanie polski lud
I dzielną stawi straż!

Najezdnych młodych rzesz,
Już słychać wściekły wark...
O! spiesz się ludu, spiesz,
Hydrze tej zetrzeć kark!

Biały, do białych gwiazd,
Skąd wzbił się orzeł nasz!
W obronie orlich gniazd,
O! ludu, trzymaj straż!

Jak morzu łańcuch skał,
Odporną staw im straż!
A gdzie ich sztandar wiał,
Niech znak powonie nasz!

Polskiego słowa ton,
Przez ich tłumiony stal —
Niech zabrzmie jako dzwon,
I wolny płynie w dal!

Wł. Betza.

STRAŻ NAD WISŁĄ.

Wisło wód twych bieg
Trójsieczny gnębi miecz,
Wróg zaległ wszystek brzeg,
By fale cofnąć wstecz.

Zieloną brzegów skroń,
Morderczy kala ptak,
By zatruć czystą woń
Rozpuszcza sępy w szlak.

Ludu polskiego dzban
Wytrącę z Wisły fal!
Wykrzyknął sępów pan,
Mord niosąc w szersz i w dal.

Miecz w łonie ludu tkwi:
Boże! czy zgnieść nas dasz?

Nie! oto z rzeki krwi
Wstaje nad Wisłą straż!

I strachem zadrzał wróg:
Podwaja mnogość strzał;
Lecz próżny chytry szal,
Bo strażą Wisły -- Bóg.

Z ranną wiślaną mgłą
Wzlata nad brzegiem jej
Cień drogiej matki tej,
Do której serca tchną.

I błogosławi lud:
Ludu! co czucia znasz,
Zbierz u ojczystych wód,
Nad Wisłą postaw straż!

Za matki cieniem w ślad,
 Rycerze wstają z mgły:
 Synu, nie odstęp ty
 Wód, co krwią zbarwił dziad!

Za nami laury mkną:
 Splotła jej dziejów dłoń,
 Synu! skrop laury łzą
 I brzegów Wisły broń!

Na głos ten stawa lud
 — Boże! Ty lud ten znasz.
 Ojczystych bronić wód,
 Nad Wisłą pełnić straż.

Nie wstrzyma wód jej wróg,
 Bo lud to twarda stal;
 A lud ten, dzieje, Bóg,
 To straż wiślanych fal!

O, wy, co sępi szpon
 Topicie w Polski twarz,
 Zadrżycie — ze wszech stron
 Nad Wisłą czuwa straż!

Ojczyzny polskiej łódź
 Prowadź nam Boże nasz,
 Ku niej nam serce zwróć,
 A wzmocnim Wisły straż.

Już strachem zadrżał wróg,
 Silniej lud gnębi nasz;
 Lecz przetrwa Wisły straż,
 Bo nad nią czuwa Bóg!

St. N. Szcutowski.

Nr. 53.

MARSZ SOKOŁÓW.

Ospały i gnuśny, zgrzybiały ten świat
 Na nowe on życia koleje,
 Z wygodnej pościeli nie dźwiga się rad
 I duch i ciało w nim mdleje.

Hej, bracia Sokoły, dodajmy mu siłę,
 By ruchu zapragnął, by powstał i żył.

W niemocy, sennosci i ciało i duch
 Napróżno się dźwiga i lamie,
 Tam tylko potężnym i twórczym jest ruch,
 Gdzie wola silne ma ramię.

Hej bracia, kto ptakiem przelecieć chce świat,
 Ten skrzydła sokole od młodych ma lat.

Więc dalej, ochoczo, w daleki ten lot
 Sposobić nam skrzydła dla ducha,
 Nie złamie nas burza, nie strwoży nas grzmot,
 Gdzie woli siła posłucha.

Hej bracia Sokoły, dodajmy mu siłę,
 By ruchu zapragnął, by powstał i żył.

Jan Lam.

Nr. 54.

BIEDNY KRAJ.

Tam, gdzie Wisła swemi wody
 Brzegi piaszczyste oblewa,
 Tam nieznane są swobody,
 Tam kraina nieszczęśliwa.
     Biedny kraj! biedny kraj!
     Nie błysnieź mu nigdy maj?

Umilkły wesołe śpiewy,
 Nie ma ludzi, nie ma chatek;
 Wszystko zniszczyły zasiewy,
 Wszędzie nędza, niedostatek.
     Biedny kraj, biedny kraj!
     Kto go zniszczył? Mikołaj!

Wszystko wybiła zaraza,
 Nic nie zostało po plonach,

Tylko kawałki żelaza,
 Albo kości na zagonach!
     Biedny kraj, biedny kraj!
     Kto morderca? Mikołaj!

Ach, te kości! mężnych szczątki!
 Takież to nasze nadzieje!
 Pozwólcie, niech te pamiątki
 Łzami rzewnemi obleję.
     Biedny kraj, biedny kraj!
     Boże daj nam kiedyś maj!

Piasek ten Karskiego chowa,
 Leży tam Kicki bez trwogi,
 Leży Kamińskiego głowa!
 Leży Sowiński bez nogi!
     Biedny kraj, biedny kraj!
     Kiedyż nam zabłyśnie maj!

Leży tam braci tysiące
 Z nad Niemna, Dniestru i Bugu!
 Plemię, co wolnością tętnące,
 Do armat biegło od pługu.

Biedny kraj, biedny kraj!
 Kto twój tyran? Mikołaj!

I weteran z Ebru brzegów,
 I ochotnik z kosą w dłoni,
 Wszyscy biegnąc do szeregów,
 W tej nieszczęsnej biegli toni.

Biedny kraj, biedny kraj!
 Nie błysnieź nam nigdy maj!

Jak nieszczęśliwy sierota,
 Do każdego przyłgnie łona,
 Lecz daremnie puka w wrota,
 Niechaj bez pomocy skona!
 Biedny kraj, biedny kraj!
 Nie zakwitnieź nigdy maj!

Tak i my też dla ojcymów
 Morza krwiśmy nie szczędzili,
 A oni wśród armat dymów
 Szyderezo nas opuścili.
 Biedny kraj, biedny kraj!
 Zemsta zdrajcom! Boże daj!

Wisło przyspiesz twe wezbranie,
 Zalej całe nasze ziemie,
 Niech z nas nic już nie zostanie,
 Wygladź to nieszczęsne plemię.

Biedny kraj, biedny kraj!
 Kto twój tyran? Mikołaj!

Nr. 55.

MARSZ WOLNYCH STRZELCÓW.

Na odgłos narodu
 I wodza i brata.
 Na burzę z zachodu
 Już doładź bułata.
     Na koniu, co w cwale
     Sokoli ma lot,
     I z bronią, co w strzale
     Huczniejsza nad grzmot.
     Uderzmy, wybijmy
     Wrogów, wrogów, wrogów, wrogów.

Jak wesół, tak mężny,
 Krwi Polak nie cheiwy;
 Jednością potężny,
 Wolnością szczęśliwy.

Czy kniazie wypędza,
 Czy kraj broni swój,
 Krwi swej nie oszczędza,
 Gdy idzie na bój.
 Uderzmy, wybijmy
 Wrogów i t. d.

Czyj oręż jak gromem
 Gnał Moskali chmury,
 I czyj wstępny bojem,
 Wziął Kremlina mury?
 Hej, bracia, do bitwy
 Tak idźmy jak mur,
 Do Litwy, do Litwy,
 Do Wałdajskich gór.
 Uderzmy, wybijmy
 Wrogów i t. d.

W I W A T Y.

Hej Polacy! Hej rodacy!
 W tak szczęśliwej dobie;
 Stańmy w koło i wesoło
 Zaśpiewajmy sobie!

Przeszły chwile, w których tyle,
 Cierpieliśmy razem;
 Dziś uderzmy i odbierzmy
 Ojczyznę żelazem.

Niech wróg hardy, godny wzgardy,
 Ciągnie tłuszcze mnogie;
 Pójdziem śmiało, walczyć z chwałą,
 Za swobody drogie.

Szablą błysniem, kulą świsniem.
 Działami zaryczym;
 Pierwej mieczem w pień wysieczem,
 Potem wrogów zliczym.

Wszak wśród świata, nasz Sarmata,
 W męstwie nie zadrzymał;
 Nikt mu w bitwach, ni w gonitwach,
 Placu nie dotrzymał.

My przykładów, z naszych dziadów,
 Dostyc w dziejach mamy:
 Wieść nie brednia, co do Wiednia,
 I Kijowskiej bramy.

Ojców godne, nieodrodne,
 Wolnych przodków plemię,
 Głupiej dumie, bić nie umie,
 Czołem własną ziemię.

Gdy stał szczęknie, wróg zajęknie,
 Warkną śmierci groty;
 W duchu bratnim, trzy łby płatniem,
 Niech giną despoty.

Dziś w pokoju, my do boju,
 Polecim na blizny;
 Kielich w górę, odgłos w chmurę,
 Za wolność Ojczyzny.

Teraz w kolej, wina dolej,
 Zagrzmi pierś wesola;
 Niechaj żyje, z nami pije,
 Podchorążych szkoła!

Toast trzeci, za was leci
 Cni akademicy;
 Coście żwawo, z chlubą, sławą,
 Bronili stolicy.

Kielich czwarty, któż uparty,
 Nie wychyli duszkiem;
 Wam cześć, chwała, wdzięczność cała,
 Dwernicki z Kościuszkiem!

Teraz basta! Wnuki Piasta,
 Skończone wiwaty;
 Pić nie wiele, walczyć śmieje,
 To cnota Sarmaty!

W. S.

K O N I E C.

SPIS MELODYI.

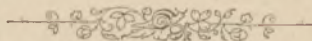
		Strona
Nr. 1.	Jeszcze Polska nie zginęła	1
„ 2.	Boże Ojczyzno Twoje dzieci	3
„ 3.	Boże coś Polskę	4
„ 4.	Z dymem pożarów	6
„ 5.	Cześć polskiej ziemi, cześć	8
„ 6.	Patrz Kościuszko na nas z nieba	9
„ 7.	Walecznych tysięcy opuszcza Warszawę	12
„ 8.	Jeszcze Polska nie zginęła	14
„ 9.	Nie tak in illo tempore bywało	16
„ 10.	Bartosu! Bartosu!	17
„ 11.	Na Wawel, na Wawel!	18
„ 12.	Grzmia pod Stoczkiem armaty	20
„ 13.	Stajmy bracia wraz	22
„ 14.	Pomoc dajcie mi rodacy	24
„ 15.	Polak nie sługa	26
„ 16.	Precz, precz od nas smutek wszelki	28

		Strona
Nr. 17.	Nasz Chłopiński wojak dzielny, śmiały	30
„ 18.	Niedbam jaka spadnie kara	33
„ 19.	W krwawem polu srebrne ptaszę	34
„ 20.	O gwiazdeczko, coś błyszczała	36
„ 21.	Witaj majowa jutrzeńko	38
„ 22.	Jak wspaniała nasza postać	40
„ 23.	Po nad falą mewa leci	42
„ 24.	Co to za gwar?	44
„ 25.	Za Niemen het precz	46
„ 26.	Muszek moja, czyś posłanką	49
„ 27.	Wej tatulu, co to znaczy	52
„ 28.	Hej Wołyńco, Ukrainco	54
„ 29.	Na Wschód patrząc mym zwyczajem	56
„ 30.	Dalej bracia bierzwa kosy	58
„ 31.	Gdy naród do boju wystąpił z orężem	60
„ 32.	Bywaj dziewczę zdrowe	64

II

	Strona
Nr. 33. Do broni ludu powstańmy wraz . . .	66
„ 34. Polska młodzież niech nam żyje . . .	68
„ 35. Bracia! do bitwy nadszedł czas . . .	70
„ 36. Jak to na wojence ładnie	73
„ 37. Dalej bracia, dalej żywo	74
„ 38. Targa swój wianeczek	76
„ 39. Wrony konik w lot biega	78
„ 40. Śmiało podnieśmy sztandar nasz w górę	81
„ 41. Wiatr szumny wionął po pustym stepie	84
„ 42. Tam na błoni błyszczy kwiecie . . .	86
„ 43. Zgasły dla nas nadziei promienie . . .	89
„ 44. Już spiewasz skowroneczku	91
„ 45. Oto dziś dzień krwi i chwały	93

	Strona
Nr. 46. Górą czwartaki, oto bracia szczerze na- sze hasło	97
„ 47. Bracia rocznica, więc dla zwyczaju . . .	101
„ 48. Nasz Kościuszek dobry był	104
„ 49. Już ku ziemi wiek nas tłoczy	106
„ 50. Nie masz to wiary jak w naszym znaku	108
„ 51. Zegar uderzył, dziewiąta wybiła . . .	113
„ 52. O święty kraju nasz	115
„ 53. Ospały i gnusny zgrzybiały ten świat	118
„ 54. Tam gdzie Wisła swemi wody	122
„ 55. Na odgłos narodu	124
„ 56. Hej Polacy! hej rodacy!	127

SPIS PIEŚNI.

		Strona
Nr.	1. Jeszcze Polska nie zginęła	3
"	1a. Pieśń Legionów	4
"	2. Do Boga (Boże Ojczy!)	5
"	2a. Modlitwa poranna (Kiedy ranne wstają zorce)	6
"	2b. Modlitwa wieczorna (Wszystkie nasze dzienne sprawy)	6
"	2c. Pieśń do św. Stanisława	7
"	2d. Modlitwa. (Wielki Boże przed Twym tronem)	9
"	3. Modlitwa (Boże coś Polskę)	10
"	3a. Pieśń za poległych braci	11
"	3b. Boże coś Rosyę	12
"	3c. Serdeczna Matko	15
"	3d. Modlitwa. (O Ty, którego potężna prawica)	16

		Strona
Nr.	3e. Modlitwa (Matko Chrystusa, naj- świętsza Maryja)	17
"	3f. Modlitwa za Polskę	18
"	3g. Śląsk moja Ojczyzna	19
"	3h. Do królowej Polski	20
"	3i. Szturm Warszawy	22
"	4. Chorał (Z dymem pożarów)	23
"	4a. Modlitwa do serca Jezusa	24
"	5. Cześć polskiej ziemi, cześć	26
"	5a. Śpiew bojowy. (Niech żyje Polski lud)	28
"	6. Polonez Kościuszki. (Patrz Kościuszko na nas z nieba)	29
"	7. Pułk czwarty. (Walecznych tysięcy) .	30
"	7a. Do Francuzów	32
"	7b. Pieśń tułaczy polskich do narodów	33
"	7c. Spotkanie towarzyszków broni	34

	Strona
Nr. 7d. Spiew Rotmistrza I.	35
" 7e. Spiew Rotmistrza II.	36
" 7f. Z opery „Stary wódz“	39
" 7g. Żuawów pierwsza rota	40
" 8. Jeszcze Polska nie zginęła	41
" 8a. Spiew porewolucyjny	43
" 8b. Jeszcze Polska nie zginęła	44
" 8c. Spiew Akademików warszawskich z r. 1820	45
" 8d. Piosnka dzieci na wałach Warszawy	47
" 8e. Do broni. (Padły turmy, spadły pęta)	48
" 8f. Pieśń ułanów kaliskich	49
" 8g. Mazur: Pobudki	50
" 8h. Pieśń polskich wojowników	52
" 8i. Spiew o Dwernickim	53
" 8k. Jeszcze Polska nie zginęła	55
" 8l. Jeszcze Polska nie zginęła	56
" 9. Nie tak in illo tempore bywało	57
" 10. Krakowiak Kościuszki (Bartosu! Bar- tosu!)	58
" 11. Krakowiak. (Na Wawel, na Wawel!)	59

	Strona
Nr. 12. Krakusy. (Grzmią pod Stoczkiem ar- maty)	60
" 12a. Bartosz Głowacki. (Hej tam w karczmie za stołem)	62
" 12b. Oj, złe bracia na świecie	64
" 12c. Frajkury. (Grzmią w Ropczycach har- maty)	65
" 13. Pieśń wygnańców. (Stańmy bracia wraz)	66
" 13a. Dalej bracia w las	68
" 13b. Wezwanie z r. 1831. (Czas do boju, czas)	69
" 14. Żebrak (Pomoc dajcie mi rodacy)	70
" 14a. Modlitwa (Boże, zmiłuj się nad nami)	71
" 14b. Pieśń pielgrzyma. (Innym pokój, szczę- ście w domu)	72
" 15. Polak nie sługa, nie zna co to pany	73
" 15a. Warszawianka. (Winszujemy sobie)	74
" 16. Pieśń Filaretów. (Precz, precz od nas smutek wszelki)	76

	Strona
Nr. 16a. Wezwanie do boju. (Czegoż bracia w kącie siedzieć)	77
„ 16b. Pieśń Akademików wileńskich z r. 1831	78
„ 16c. Pieśń młodzieży polskiej uniwersyte- tów moskiewskich	79
„ 16d. Mazur. (Dalej bracia w jedno koło) .	80
„ 16e. Wędrówka. (Tęskno bracia rzucać niwy)	81
„ 17. Mazur wojenny	82
„ 17a. Naród polski sławny, mężny, śmiały	83
„ 17b. Mazur Ex-dyktatora	85
„ 18. Pieśń katorżników. (Nie dbam jaka spadnie kara)	86
„ 18a. Pieśń żołnierza. (Ja w tej izbie spać nie mogę)	87
„ 19. Sygnał. (W krwawem polu srebrne ptaszę)	88
„ 20. Gwiazdka. (O gwiazdeczko, coś błysz- czała)	89
„ 21. Trzeci Maj Litwina. (Witaj majowa jutrzeńko)	90

	Strona
Nr. 21a. Trzeci Maj. (Nienawidzę was pró- żniaki)	91
„ 21b. Trzeci Maj nowy. (Pamiętasz bracie kochany)	94
„ 21c. Pola grochowskie. (Wiersz po bitwie 25. Lutego 1831 roku)	96
„ 21d. Maj w Listopadzie	97
„ 21e. Pieśń. (Gdy noc błysła Listopada) .	98
„ 21f. Nowy Trzeci Maj	100
„ 21g. Pieśń obozowa. (Jak nie mamy być weseli)	102
„ 21h. Wspomnienie o wyprawie wołyńskiej	103
„ 22. Spiew ułanów 2-go pułku. (Jak wspaniała nasza postać)	105
„ 23. Mewa. (Po nad falą mewa leci) . .	106
„ 24. Pieśń Rykowa. (Co to za gwar) . .	107
„ 24a. Co to za gwar	108
„ 25. Za Niemen tam precz	109
„ 26. Pieśń więźnia. (Muszko moja! czyś posłanka)	110
„ 27. Kosyniery. (Mój tatulu, co to znaczy)	112

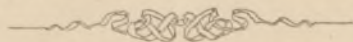
	Strona
Nr. 27a. Krakowiak. (Albo my to jacy, tacy)	114
" 28. Pieśń legionów litewsko-wołyńskich	115
" 28a. Hej Polacy! hej rodacy	116
" 28b. Pije Kuba do Jakóba	117
" 29. Na Wschód	118
" 29a. Na Wschód patrząc swym zwyczajem	119
" 30. Spiew Krakusów. (Dalej bracia bierzmy kosy)	120
" 30a. Kosynier z 1848 r	121
" 30b. Krakowiak. (Hej wesolo w imię Boże)	123
" 30c. Krakowiak. (Patrz jak Moskal tam w Warszawie)	124
" 30d. Kosyniery (Dobry karabin, bagnety)	126
" 30e. Rozpacz Krakusa	128
" 31. Marsz po 1831 roku	130
" 31a. Marsz Czachowskiego	131
" 32. Bywaj dziewczę zdrowe	132
" 33. Marsz Mierosławskiego	132
" 34. Cześć młodzieży polskiej	134
" 34a. Spiew powstańca	135
" 35. Marsz obozowy	136

	Strona
Nr. 35a. Marsz Litwinów w 1830 r.	137
" 36. Marsz żołnierzy Langiewicza	138
" 36a. Pieśń żołnierza	139
" 37. Pieśń włościan Krakowiaków	140
" 38. Dziewczyna i Krakus	141
" 38a. Mazur. (Różnijcie nam od ucha)	143
" 39. Marsz zuchów (z obozu Czachowsk.)	144
" 39a. Pieśń więźniów z cytadeli warszawskiej z r. 1863	145
" 39b. Marsz z r. 1863	146
" 40. Naprzód Warszawo!	147
" 41. Więzień sybirski	148
" 42. Ułan i dziewczyna	149
" 43. Pieśń powstańców z r. 1863	151
" 44. Kosynier i skowronek	152
" 45. Warszawianka	153
" 46. Marsz czwartego piętra	155
" 47. Rocznicą powstania	158
" 47a. Sztandary polskie w Kremlu	159
" 47b. Żegnaj nam, żegnaj droga kraino	160
" 48. Pieśń ludu z r. 1794	161

	Strona
Nr. 49. Pieśń starców	162
" 50. Marsz Żuawów	163
" 51. Pieśń uczniów na Litwie	165
" 52. Straż nad Wisłą	166
" 52a. Straż nad Wartą	167

	Strona
Nr. 52b. Straż nad Wisłą	168
" 53. Marsz Sokołów	170
" 54. Biedny kraj	171
" 55. Marsz wolnych strzelców	173
" 56. Wiwaty	174

100

Nr 620508

KSIEGARNIA
ANTYKWARIAT

Nr 620508

XXXXXXXXXXXX

WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA W KIELCACH
BIBLIOTEKA

111644

Biblioteka WSP Kielce

0228424